

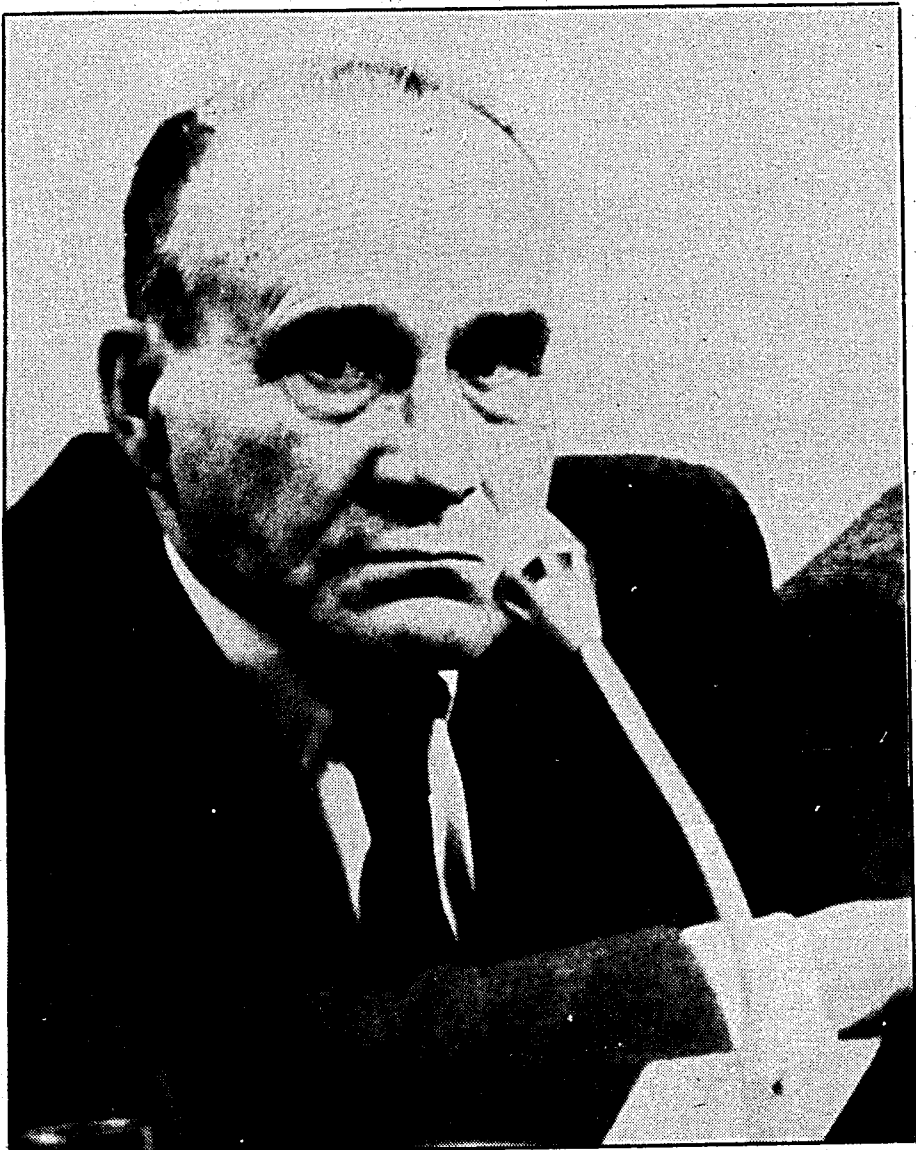
- Echo rozmawia z Majorem Pomarańczowej Alternatywy
- Emigracyjny Berlin • Polak szuka sponsora • Nie ma spokoju w PRL • Kanadyjski apartheid

ECHO - TYGODNIK POLSKI

NO. 71 • 2 - 8.III.89 • TORONTO • PISMO NIEZALEŻNE • PUBLISHED WEEKLY • \$ 1.25

GŁODÓWKA W MONTREALU

Polscy lekarze w Kanadzie walczą o prawo wykonywania zawodu

INFORMACJA WŁASNA:

Coraz trudniej polskim lekarzom uzyskać praktykę w szpitalu.

Dwie polskie lekarki z Montrealu - Danuta Borowiec i Krystyna Szewczyk postanowiły przystąpić do głodowego strajku wraz z imigrantami lekarzami, którym związek lekarzy uniemożliwił otrzymanie po zdanych egzaminach praktyki w szpitalu. Grupa lekarzy zdecydowała się na ten ostateczny krok, by zwrócić uwagę na powszechny fakt niedotrzymywania obietnic wobec imigrantów.

Po zdanych szczęśliwie egzaminie polskie lekarki złożyły podanie do związku lekarzy o nazwie Medyczna Korporacja, mieszczącego się w Montrealu przy ulicy St.Catherines. Podanie odleżało swoje, po czym wróciła odpowiedź odmowna. W odmowie nie podano przyczyny. W imieniu związku podpisał ją Dr. Roy. Taka decyzja oznacza, że odrzuceni petenci muszą czekać 4 lata na otrzymanie miejsca, bowiem dopiero w tym czasie mają być one dostępne. Zdając sobie sprawę z trudności w prowincji, lekarze zwrócili się do prowincjalnej minister zdrowia, która obiecała im, że sprawa zostanie załatwiona ze związkami. Niestety lobby związkowe ograniczające konkurencję nie dopuściło do pozytywnego dla nowych medyków rozwiązania. Grupa udała się do premiera Bourassy, który wyraził poważne zaniepokojenie sytuacją, zwłaszcza iż nie jest wcale pewne, że prowincja jest nasycona lekarzami.

Danuta Borowiec powiedziała nam w poniedziałek 27 lutego, że jest zdecydowana na głodówkę, ponieważ nie widzi innych możliwości zwrócenia uwagi na tragiczny los wykwalifikowanych i doświadczonych lekarzy przybyłych z różnych krajów, którzy nie mogą wykonywać tak potrzebnego Kanadzie zawodu. Pani Danuta twierdzi, że głodówka rozpocznie się wkrótce, jeśli nacisk opinii publicznej nie sprawi, że sprawa zostanie pozytywnie załatwiona. W petycji rozprowadzanej przez grupę, lekarze domagają się przyznawania wszystkim stażu. Grupa udaje się 1 marca do gabinetu minister zdrowia, gdzie urzęduje ona w Montrealu w środy. Zamierza jeszcze raz udać się do premiera. Obecnie podpisano już listy zgłoszeń do głodówki.

Danuta Borowiec zdała egzamin w marcu 85 roku. Wybrała zdawanie w jęz. angielskim. Od 85 roku pracowała ochotniczo w szpitalach, jako obserwator i zawodowo w opiece społecznej oraz uczyła się języka francuskiego.

Polskie lekarki proszą polskie środowisko lekarskie i opinię publiczną o pomoc i telefony do biura premiera. Tel. 873-3411.

MIGAWKI Z OKRĄGŁEGO STOŁU:

U góry: Nad czym głowi się Stefan Brańkowski. Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich już ma. Czy wywalczy także większą wolność dla prasy. U dołu: TWARZE OPOZYCJI: Jan Józef Szczepański, uczestnik okrągłego stołu.

RADYKALNA OPOZYCJA WZYWA DO UKRÓCENIA MONOPOLU WŁADZY PZPR

Przedstawiciele kilku ugrupowań opozycyjnych po spotkaniu w Jastrzębiu wezwali do wolnych wyborów w kraju oraz położenia kresu monopolu władzy PZPR. Według informacji z Warszawy, wezwania te wyrażone są w rezolucji uchwalonej w sobotę 25 lutego. Spotkanie określono jako zjazd przeciwników systemu. W zebraniu wzięli udział członkowie Polskiej Partii Socjalistycznej - Rewolucja Demokratyczna. Uczestniczyli także przedstawiciele ugrupowania Wolność i Pokój, Solidarności Walczącej oraz Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

W dniach 24 i 25 lutego organa bezpieczeństwa zaarrestowały 120 osób zmierzających do Jastrzębia na spotkanie grup opozycyjnych przeciwnych toczącym się rozmowom okrągłego stołu. Pomimo tego, do Jastrzębia dotarło około 100 działaczy niezależnych, którzy odbyli spotkanie 25 lutego w jednym z kościołów.

• **Prezydent Bush powrócił 27 lutego z 5-dniowej podróży po krajach Dalekiego Wschodu.** Na lotnisku amerykańskiej bazy wojskowej w Maryland tuż po przylocie Bush przedstawił krótkie podsumowanie swojej wizyty. Powiedział on, że utwierdził się w przekonaniu, że Stany Zjednoczone są nadal potęgą Pacyfiku. Podkreślił, że podczas spotkania z przywódcami chińskimi pozytywnie oceniono odwilż w stosunkach sowiecko-chińskich z obopólną zgodą, że w ocenie Związku Sowieckiego trzeba się kierować czynami, a nie słowami. Bush dodał, że spotkał się w Pekinie z księciem Sihanoukiem i ustalili, że Stany Zjednoczone, tak jak Chiny, popierają całkowite zakończenie okupacji wietnamskiej Kambodży i ustanowienie tam rządu koalicyjnego na czele z księciem Sihanoukiem. Prezydent USA odwiedził także Koreę Południową. Oceniał on pozytywnie sytuację w Korei Południowej, zwracając uwagę na to, że wolność i demokracja jeszcze raz dowiodły, że oparte o nie społeczeństwa sprawnie funkcjonują. Bush podkreślił, że Stany Zjednoczone nadal będą utrzymywać swe wojsko w tym państwie.

• **Pogrzeb Hirohito.** 24 lutego odbył się w Tokio pogrzeb zmarłego na raka w dniu 7 stycznia w wieku 87 lat cesarza Hirohito. Wraz z nim złożono do grobu 100 ulubionych przedmiotów cesarza w tym miecz, który spoczywał obok niego w łóżku każdej nocy oraz mikroskop, który służył mu do badań naukowych. Uroczystości pogrzebowe zostały odprawione dwukrotnie: za pierwszym razem w wersji religijnej w obrządku szinto, za drugim razem, aby podkreślić oddzielenie państwa od religii w wersji cywilnej. W pogrzebie Hirohito wzięło bezpośredni udział 10 tysięcy osób. Przybyli przedstawiciele 163 państw, w tym 53 prezydentów, 15 wiceprezydentów, 12 premierów, 6 królów, 1 królowa. Stany Zjednoczone reprezentował prezydent Bush, Francję prezydent Mitterand, Wielką Brytanię księżę Filip, a Kanadę gubernator gene-

ralny Jeanne Sauvé i minister handlu John Crosbie. Na pogrzeb przybyły także prezydent Filipin Corason Aquino i premier Pakistanu Benazir Bhutto. Pogrzeb okrzyknięty przez niektóre gazety pogrzebem stulecia kosztował około 80 mln dol. Przed pogrzebem organizacje weterańskie na Zachodzie domagały się aby państwa zachodnie zignorowały wydarzenie argumentując, że Hirohito był przestępcą wojennym. Panując 62 lata - od roku 1927, Hirohito zapisał się w historii Japonii jako najdłużej panujący władca. Podczas pogrzebu Hirohito kilka japońskich grup antyroyalistycznych zorganizowało demonstrację domagając się zniesienia monarchii w Japonii.

• **9 pasażerów wyspanych z samolotu.** W samolocie Boeing 747 amerykańskich linii lotniczych United Airlines lecącym z Honolulu do Auckland i Sydney krótko po starcie na wysokości około 9 km powstała w kadłubie duża dziura o rozmiarach 3 m na 9 m. Na skutek dekompresji 9 pasażerów zostało wyspanych na zewnątrz. Po 59 minutach lotu od startu, pilotowi udało się wylądować z powrotem z 345 osobami na pokładzie na lotnisku w Honolulu. Od chwili uszkodzenia samolot leciał i wylądował jedynie na dwóch działających silnikach i to tylko na jednym ze skrzydeł. 9 zaginionych pasażerów było ludźmi biznesu wracającymi albo z podróży służbowej, albo będącymi w jej trakcie. Wszyscy oni siedzieli w przodzie samolotu w drogowej klasie biznesowej. Po wstępnych oględzinach samolotu eksperci skłaniając się do hipotezy, że dziura powstała albo na skutek zmęczenia materiału, albo na skutek wady w systemie zamykania drzwi, które otworzywszy się i będąc wyrwane gwałtownie porwały część poszycia kadłuba.

• **30 lat okupacji Tybetu.** Mnisi tybetańscy zorganizowali demonstrację w Genewie przed budynkiem ONZ-owskiej Komisji Praw Człowieka protestując przeciwko trwającej już 30 lat chińskiej okupacji Tybetu i żądając niepodległości dla Tybetu.

• **Partyzanci afgańscy utworzyli w Rawalpindi w Pakistanie rząd tymczasowy.** Stanowisko prezydenta otrzymał 63-letni Sigatullah Mojaddedi, mówiący płynnie 5 językami. Uchodzi on za polityka umiarkowanego. Wygrał głosowanie tylko przewagą jednego głosu z 48-letnim Abdulem Sayyafem, fanatycznym fundamentalistą, mającym bliskie stosunki z muzułmańską sektą Wahhabi, działającą głównie w Arabii Saudyjskiej. Sayyafi objął stanowisko premiera. Partyzanci wyrazili zadowolenie z

powodu utworzenia rządu tymczasowego jeszcze przed planowaną wspólną, wielką ofensywą przeciwko reżymowi komunistycznemu w Afganistanie. Podali jednocześnie, że trwa masowa dezercja żołnierzy reżymowych sił zbrojnych w szeregi partyzantów. Zanotowano przypadki dezercji całych jednostek wraz z bronią i sprzętem bojowym. W ciągu dwóch tygodni od wycofania się żołnierzy sowieckich zdezerterowało około 20 tysięcy żołnierzy reżymowych.

• **Przywódca Iranu ajatollah Chomeini powiedział sowieckiemu ministrowi spraw zagranicznych E. Szewardnadze, że Iran chce bliskich stosunków ze Związkiem Sowieckim w celu udzielenia pomocy w wojnie przeciwko diabelskiemu Zachodowi.** Spotkanie z Szewardnadze w Teheranie nastąpiło w dwa dni potem jak Chomeini oświadczył, że Iran nie chce i nie potrzebuje stosunków z Zachodem. Agencja prasowa IRNA podała, że Szewardnadze nie wstawił się za Rushdiem. Zdaniem źródeł dobrze poinformowanych W. Brytania zwróciła się do Szewardnadze z prośbą o wywarcie presji na Chomeiniego, aby wycofał wyrok śmierci na autora. Po spotkaniu z Szewardnadze Chomeini pokazał się publicznie podkreślając, że wycofanie wojsk sowieckich z Afganistanu umożliwiło podjęcie zabiegów o poprawę i zacieśnienie stosunków ze Związkiem Sowieckim. Zdaniem obserwatorów, Iran nie mogąc nabyć broni w Stanach Zjednoczonych postanowił uczynić swym dostawcą Związek Sowiecki.

• **John Tower wystąpił przed kamerami telewizji amerykańskiej, gdzie złożył nieoczekiwane przyrzeczenie, że jeśli zostanie ministrem obrony narodowej nie wypije ani jednej kropli alkoholu.** Zgłoszona przez Busha kandydatura Towera na stanowisko sekretarza obrony od początku była kontrowersyjna. Tower był pomawiany o nadużywanie alkoholu i kłobocierstwo. W ubiegłym tygodniu Senacka Komisji ds Obrony na czele z demokratą Samem Nunnem nie zatwierdziła Towera. Co prawda nominację może zatwierdzić bądź odrzucić tylko cały Senat, ale Senat głosuje w zdecydowanej większości przypadków tak jaka jest rekomendacja właściwej komisji senackiej. Ostatnim razem, gdy Senat głosował inaczej, niż komisja senacka był rok 1945, gdy Senat zatwierdził nominację H. Wallace'a na stanowisko sekretarza handlu po odrzuceniu jej przez senacką komisję ds handlu. Senat ma głosować nominację Towera 2 bądź 3 marca. Obserwatorzy są zdania, że ewentualne odrzucenie przez Senat nominacji Towera będzie pierwszą poważną porażką polityczną Busha.

• **W nowym gabinecie prezydenta Busha liczącym 14 osób jest 4 katolików.** Stoją oni na czele departamentów wychowania, energii, spraw wewnętrznych i kombatanatów. Ten ostatni resort powierzony został Amerykaninowi polskiego pochodzenia, Edwardowi Derwińskiemu, lat 62.

• **Około 20 tysięcy demonstrantów przemaszewowało 25 lutego ulicami Tbilisi - stolicy Gruzji domagając się niepodległości.** Policja nie dopuściła do wiecu w jednym z parków.

• **Stan wyjątkowy w Armenii nie może być zniesiony, gdyż nadal utrzymują się poważne napięcia etniczne podlegane przez członków zakazanego Komitetu Karabachskiego - powiedział generał J. Kuźniecowa, dowódca sił zbrojnych w Armenii.** W wywiadzie udzielonym organowi Armii Czerwonej "Krasnaja Zwiezda" wyraził on opinię, że są pewne szanse na zniesienie stanu wyjątkowego po krajowych wyborach deputowanych, mających się odbyć 26 marca.

• **Węgry oskarżyły 27 lutego na forum ONZ Rumunię o nagminne łamanie praw człowieka w stosunku do mniejszości węgierskiej w Rumunii.** Jest to pierwsze tego typu oskarżenie w historii bloku komunistycznego.

• **Jonas Savimbi, przywódca antykomunistycznego ugrupowania UNITA, walczącego o niepodległość i demokrację w Angoli** powiedział dziennikarzom na swej pierwszej konferencji prasowej od podpisania w grudniu ub.r. przez komunistyczny rząd w Angoli, Kubę i RPA porozumienia w sprawie Namibii i wycofania wojsk kubańskich z Angoli, że UNITA nie podpisała żadnego traktatu pokojowego i nadal będzie toczyć walkę z komunistami aż do ostatecznego zwycięstwa. Savimbi podkreślił, że nie ma zamiaru udać się na emigrację, gdyż Angola jest jego ojczyzną i nawet gdyby miał przegrać wojnę umrze na swej ziemi.

• **Pisarz Danil Granin wezwał na łamach Izwestii władze sowieckie do anulowania decyzji pozbawiających obywatelstwa znanych sowieckich twórców i artystów.** "Z emigrantami - pisze Granin, postępowano bezprawnie... Pamiętam oczywiście doskonale, że były w tym zakresie decyzje Prezydium Rady Najwyższej ZSSR, ale nikt nigdy nie zdołał przekonać cywilizowanego świata, że można na legalnych podstawach pozbawić człowieka ojczyzny tylko za to, że myśli on inaczej, niż dziś zalecono. Dlatego też towarzyszące wyrzuceniu legalne decyzje są bezprawne".

• **Klub Matejewicza organizuje w sowieckiej republice mołdawskiej od kilku miesięcy ruch społeczny na rzecz powrotu do języka mołdawskiego jako oficjalnego języka w urzędach, szkołach i zakładach państwowych oraz powrotu do łacińskiego alfabetu.** Klub Matejewicza (od nazwiska mołdawskiego poety) domaga się również wstrzymania imigracji Rosjan do republiki, gdzie Mołdawianie stanowią jedynie 2/3 całej, liczącej 4.2 mln ludności. Wysuwa również projekt aktywnego zwalczania rusyfikacji. Na demonstracjach w Kiszyniowie wznoszono obraźliwe okrzyki pod adresem przywódców partyjnych i władz republiki. W największej z nich wzięło udział ponad 100 tysięcy osób.

• **Kilka tysięcy osób zostało objętych w Iranie amnestią ogłoszoną przez ajatollaha Chomeiniego dla uczczenia 10 rocznicy rewolucji islamskiej.** Z amnestii zostało wyjętych ponad 900 więźniów politycznych, uważanych przez władze za osoby wyjątkowo niebezpieczne. Chomeini zaapelował do rodzin zwolnionych, aby wzięły ich pod ścisłą kontrolę, tak aby nie popełniali więcej przestępstw.

• **Członkowie prosowieckiej partii komunistycznej w radzie miejskiej w Trichur w stanie Kerala w Indiach postawili veto przeciwko projektowi wybudowania na jednym z placów wiaty kolumny upamiętniającej wizytę Papieża Jana Pawła II w Trichurze przed trzema laty.**

• **Przywódca Kuby Fidel Castro powiedział w Caracas w Wenezueli, że nie zamierza wprowadzić na Kubie reform politycznych ani gospodarczych jak w ZSSR.** "Nie wierzę w połączenie socjalizmu z kapitalizmem - podkreślił Castro. Można tworzyć jedynie socjalizm lub kapitalizm, a hybrydy nie istnieją".

• **Radio Watykańskie podało, że nie jest już zagłuszane w krajach komunistycznych z wyjątkiem Bułgarii.** Radio nadaje swe programy w 34 językach do 170 krajów.

• **Trzech profesorów amerykańskich przygotowuje obecnie wydanie pełnego słownika aramejskiego, którym mówił Jezus.** Słownik będzie liczył 5 tomów i zawierać będzie około 40 tysięcy haseł. Językiem aramejskim mówi się jeszcze w dwu regionach na Bliskim Wschodzie - w Maalula, na północy Damaszku, i na północy Iraku (w dawnej Asyrii). Żydzi przyswoili sobie język aramejski podczas niewoli babilońskiej. Znaczna część Księgi Daniela została napisana w tym języku.

ECHO-TYGODNIK POLSKI - wydają: Grażyna i Zbigniew FARMUS
Adres pocztowy: 51A Thistle Down Blvd., REXDALE, Ont. M9V 4A6, TEL. 747 - 6034 FAX : 748 8046

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus; Dyrektor działu reklamy: inż. Zdzisław Wójcik 891-1342; Redaktorzy działów: Świat, Kanada, Polska - Zbigniew Farmus; Czytane między wierszami & Lektury nieobojętne: Karolina Jankowska, Korespondencje z dalekiego Kraju: Bolesław Ślesielski; Poradnia Zaufanie: dr Zofia Bończa; Pokochać kapitalizm: dr Krzysztof Ostaszewski; Horoskop, Kalendarium, korekta: Ewa Rewkowska, Apteka Natury: dr Zofia Górnicka; Współpracują: prof. dr Ewa Brantley, Leszek Szaruga, Wacław Liebert, dr Tadeusz Pruss, Wojciech Wojnarowicz, Bogusław Rzepecki, Andrzej Stawicki, Lech Jamka, Janusz Pietrus, Adam Tomaszewski, S.Cech, Iwona Majewska, Adela Dymska, M.M. Czyżycki, Nina Geysztor-Zawirska
Classified Ads: \$5 (up to 25 words), Job Ads FREE, Special: minimum 3 months' advertising (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$130.00, 2 x 3 inches: \$260.00, photo extra \$5.00.

SUBSCRIPTION/PRENUMERATA: PÓLROCZNA \$25.00, ROCZNA \$50.00, dla nowo przybytych wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna.

PACYFIŚCI DEMONSTROWALI PRZECIWKO TESTOM RAKIETY CRUISE

Około 50 pacyfistów demonstrowało 25 lutego w Toronto przed siedzibą Partii Postępowo-Konserwatywnej w Toronto przeciwko testom rakiet cruise w Kanadzie. Pacyfiści z grupy Act for Disarmament Coalition zbierali podpisy pod petycją do premiera Mulroney'ego, domagającą się natychmiastowego przerwania testów cruise w Kanadzie. S.Dankowicz powiedział, że zgoda na testy powoduje, że Kanada traci międzynarodową reputację jako kraj pokojowy. Większość przechodniów omijała demonstrację wielkim łukiem, wielu pokazało pacyfistom jednopalcowy znak. Przed kilku laty przeciwko testom rakiet cruise w Toronto demonstrowało kilkadziesiąt tysięcy osób, a na terenie całej Kanady kilkaset tysięcy.

TANIE MIESZKANIA DLA NIEZAMOŻNYCH W ONTARIO

Ontaryjski minister mieszkań Chaviva Hosek ogłosiła plan budowy w Ontario w ciągu trzech najbliższych lat 30 tysięcy tanich mieszkań dla niezamożnych. Rząd prowincjonalny wyasygnował na realizację projektu 2 mld dol. Podała ona zarazem kto otrzyma pieniądze na budowę w pierwszej fazie 17 tysięcy tanich mieszkań, w tym 4200 w Metro Toronto oraz 1928 w rejonie Metra w regionach Durham, Peel i York. Miliony dolarów otrzymają kooperatywy budowlane oraz organizacje budowlane nie nastawione na uzyskanie zysku. Rząd prowincjonalny będzie także żyrował pożyczki dla tych grup jeśli będą chciały podnieść standard budowanych przez siebie tanich mieszkań. Mieszkania będą budowane w tzw. niskiej zabudowie (do kilku pięter wysokości) i będą podzielone na trzy grupy: mieszkania o niskim czynszu, mieszkania subsydiowane oraz kooperatywy. Hasek podkreśliła, że prowincja postanowiła przeznaczyć na mieszkania subsydiowane

210 mln dol. rocznie przez 35 lat. Powiedziała także, że ze względu na brak wolnych terenów budowlanych w Metro Toronto 4200 mieszkań to wszystko, co się na razie dało zrobić. Toronto uchodzi za jedno z najbardziej drogich miast świata - przeciętna cena domu wynosi tutaj 254 tys. dol., a wynajęcie dwusypialniowego apartamentu kosztuje często ponad 1000 dol. miesięcznie. Hosek dodała także, że tysiące tanich mieszkań mogłyby być stworzone w prowincji, gdyby władze municypalne zgodziły się na urządzenie takich mieszkań w basementach. Podstawowym kluczem musiałyby jednak być względy zdrowotne i właściwe standardy bezpieczeństwa. Władze municypalne w szeregu rejonach w Toronto zabraniają zamieniania basementów w mieszkania twierdząc, że chronią w ten sposób mieszkańców danego rejonu m.in. przed nadmiernym zagęszczeniem, zmniejszoną ceną ich nieruchomości oraz problemami z parkowaniem.

DEPORTACJA SZKOTA DO SZKOCJI

Imigracyjna Rada Apelacyjna oznajmiła, że nie ma poważnych powodów, aby unieważnić nakaz deportacji 41-letniego G.McJanneta wydany w 1984 roku. McJannet w 1982 roku zgwałcił 5-letnią dziewczynkę za co otrzymał wyrok 5 lat więzienia i nakaz deportacji do Szkocji. McJannet złożył apelację powołując się na to, że podniósł swoje kwalifikacje zawodowe i przeszedł resocjalizację w więzieniu i na wolności i że nie stanowi już zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego. Jednakże Rada Apelacyjna odrzuciła argumenty McJanneta przytaczając dowody dalszego nadużywania alkoholu przez niego. Torontoński policjant zeznał, że McJannet zachowuje się brutalnie wobec prostytutki, które nie chcą odbyć z nim stosunku seksualnego. McJannet urodził się w Szkocji i w wieku 3 lat przyjechał do Kanady. Może on być deportowany do Szkocji, gdyż nigdy nie uzyskał obywatelstwa kanadyjskiego.

JESZCZE O AZYLU POLITYCZNYM DLA CRUZA

W poprzednim numerze pisaliśmy o uzyskaniu azylu politycznego przez Zacariasa Cruza, Meksykanina, który przyznał się do zamordowania w Meksyku co najmniej 60 osób, wykonując jako żołnierz rozkazy swoich dowódców. "The Globe and Mail" z 28 lutego zamieścił wstępniak zatytułowany "Sprawa Pana Cruza", w którym stwierdza, że Imigracyjna Rada Apelacyjna akceptując oskarżenia Cruza wobec Meksyku zaakceptowała także przedstawiony przez niego obraz samego siebie jako masowego mordercy. "Tylko dlatego - czytamy we wstępniku - że Rada była przekonana, że jest on masowym mordercą, pan Cruz otrzymał zezwolenie na pozostanie w Kanadzie i na cieszenie się prawami i wolnościami kanadyjskich obywateli". Ale przecież już w Norymberdze, pisze dziennik, świat zachodni zdecydował, że wykonywanie morderczych rozkazów nie zwalnia nikogo od winy. "Trudno zrozumieć - kontynuuje "The Globe and Mail" - dlaczego pan Cruz powinien zostać otoczony troską naszych sumień, gdy Kanada musi odrzucić tak wielu uchodźców ekonomicznych, którzy chcą po prostu poprawy swego i swych rodzin życia. Czy powinniśmy sami sobie pogratulować stanowczości naszych zobowiązań wobec sprawiedliwości, że zezwoliliśmy na to, aby spacerował wśród nas nieukarany masowy morderca, gdyż nie chcemy go odesłać na śmierć? A może powinniśmy się pocieszyć nadzieją, że skłamał o swojej krwawej przeszłości?"

DEMONSTRACJA PACYFISTÓW POD KONSULATEM PRL W TORONTO

Około 15-osobowa grupa pacyfistów z organizacji "Ani Wschód Ani Zachód" demonstrowała 27 lutego przed konsulem PRL w Toronto, wyrażając swoje poparcie dla działaczy pacyfistycznych w Polsce, zwłaszcza zaś dla pacyfistycznej organizacji

"Wolność i Pokój". Grupa rozwieściła na płocie konsulatu kilka transparentów. Jednakże funkcjonariusze RCMP nakazali demonstrującym zdjąć transparenty i rozejść się. Grupa odmówiła zdjęcia transparentów. Zostały one zdarte przez RCMP. Funkcjonariusz RCMP D.Davies z sekcji ochrony dyplomatycznej powiedział dziennikarzowi Toronto Star J.Lakey'owi, że transparenty zostały zdarte ponieważ znajdowały się na prywatnej posiadłości. Davies podkreślił, że demonstranci byli poproszeni trzy lub cztery razy, aby zdjęli transparenty. Pacyfistka Jacquie Rabazzo powiedziała, że zachowanie się policjantów było przykładem przesadnej reakcji na pokojowy protest. Rabazzo dodała, że policjanci nigdy nie wyjaśnili, dlaczego transparenty powinny być zdjęte. Według Rabazzo, dwóch członków grupy "Ani Wschód Ani Zachód" złożyło w konsulacie petycję. Podczas zrywania przez policjanta transparentów grupy z płotu konsulatu, grupa wznosiła okrzyki porównujące RCMP do KGB ("KGB and RCMP, they all look the same to me").

DEMONSTRACJA CZECHOSŁOWAKÓW W OTTAWIE

25 lutego odbyła się w Ottawie przed ambasadą czeskosłowacką, a następnie sowiecką, demonstracja Czechosłowaków, protestujących przeciwko wyrokowi wydanemu na pisarza W.Havela i kilku innych działaczy opozycyjnych za udział w obchodach upamiętniających 20 rocznicę samospalenia J.Palača. Demonstranci protestowali także przeciwko nagminnemu łamaniu praw człowieka i obywatela w Czechosłowacji. Na manifestację przybył poseł D.Kilgorn z Edmonton. Razem z prezesem Kongresu Czechosłowaków w Kanadzie próbował on złożyć pisemny protest w ambasadzie sowieckiej w Ottawie, ale pomimo kilkakrotnych dzwonek brama ambasady pozostała zamknięta. W około 100-osobowej demonstracji wzięli udział także Polacy. Wśród nich znajdowały się delegacje SPK i

KANADA

PCAG z Toronto oraz grupa zwolenników Solidarności z Ottawy. Obecny był także doradca Zarządu Głównego KPK d/s zagranicznych dr Andrzej Garlicki.

KASYNO W WINNIPEGU?

Rząd prowincjonalny w Manitobie oznajmił, że wydał zezwolenie na otwarcie w październiku br. w hotelu Fort Garry w Winnipegu kasyna. Rząd zaznaczył, że zyski z kasyna będzie przeznaczał na ochronę zdrowia mieszkańców prowincji. Jednakże projekt od samego początku wywołał falę protestów, organizacji społecznych i osób prywatnych. W ubiegłym tygodniu do protestu dołączyło trzech biskupów katolickich. Biskupi oświadczyli, że rząd powinien znaleźć lepsze drogi finansowania wydatków zdrowotnych. Stwierdzając, że uprawianie gier hazardowych samo w sobie nie jest złem, kasyna - ich zdaniem - powodują napływ zorganizowanej przestępczości, przyczyniają się do wzrostu chciwości, samolubstwa i nieodpowiedzialności.

COLES BĘDZIE SPRZEDAWAŁ KSIĄŻKĘ RUSHDIEGO

Największa kanadyjska firma księgarska Coles Book Stores podała, że zdecydowała, iż książka Rushdiego "Satanic Verses" wraca na półki 200 księgarni Coles na terenie całej Kanady. Jednakże każda z księgarni z osobna może, kierując się bezpieczeństwem swych pracowników, zdecydować o niewystawieniu książki bądź jej zdjęciu z półek w dowolnym momencie.

Minister spraw zagranicznych J.Clark i minister skarbu Otto Jelinek znajdują się pod stałą 24-godzinną ochroną policji po otrzymaniu gróźb śmierci za zajęcie niewłaściwego stanowiska w sprawie Rushdiego. Clark odwołał przedstawiciela Kanady w Iranie, a Jelinek zdecydował, że książka może być importowana przez firmy na rynek kanadyjski.

24 lutego około 100 irańskich Kanadyjczyków protestowało przeciwko wyrokowi śmierci wydanemu na Rushdiego oraz przeciwko egzekucjom i torturom więźniów politycznych w Iranie.

PREMIERZY NOWEGO BRUNSZWIKU I MANITOBY NADAL PRZECIWKO UKŁADOWI MEECH LAKE

W Ottawie odbyło się spotkanie premiera Kanady Briana Mulroney'ego z premierami 10 prowincji. Ponad połowa spotkań była poświęconą układowi Meech Lake. Układ ten został już ratyfikowany przez parlament federalny i parlamenty 8 prowincji z wyjątkiem Manitoby i Nowego Brunszwiku. Konserwatywny premier Manitoby Gary Filmon i liberalny premier Nowego Brunszwiku Frank McKanna powiedzieli po spotkaniu, że nie są wcale bliżej podpisania układu niż byli przed spotkaniem. Podkreślili, że mają nadal poważne zastrzeżenia w sprawie praw językowych dla mniejszości oraz w kilku innych dziedzinach. Dodali jednakże, że różnice stanowisk zostały przedstawione w atmosferze pokojowej i wzajemnej życzliwości. Układ

Meech Lake podpisany 30 kwietnia 1987 roku przez premiera Mulroney'ego i 10 premierów prowincjonalnych musi być ratyfikowany przez wszystkie prowincje do czerwca 1990 roku. Z chwilą jego ratyfikacji Quebec zaakceptuje kanadyjską konstytucję. Meech Lake uznaje m.in. Quebec za "distinct society", wymaga od rządu federalnego, aby mianował sędziów Sądu Najwyższego z listy przedstawionej przez prowincje, umożliwia prowincjom wycofanie się z pewnych programów federalnych na rzecz własnych programów, jeśli pozostają one w zgodzie z narodowymi interesami, nakłada surowsze kryteria na terytoria Yukon i North West, jeśli chcą one uzyskać status prowincji (poprzednio wymagana była zgoda rządu federalnego i 7 prowincji z 50% ludności Kanady, zgodnie z układem Meech Lake wymagana będzie zgoda wszystkich 11 rządów), wymaga jednomyślności wszystkich rządów prowincjonal-

nych i rządu federalnego w sprawie reformy Senatu.

Inną ważną sprawą podczas spotkania była krytyka przez premierów prowincjonalnych federalnej polityki podwyższania procentów od pożyczek. Premier Alberta Don Getty podkreślił, że obecna polityka podwyższania procentów od pożyczek jest całkowicie niekorzystna dla Kanady.

Niektórzy z premierów obciążyli boom w Metro Toronto i w Ontario jako odpowiedzialny za tę politykę. Jednakże premier prowincji Ontario D.Peterson ignorując te oskarżenia oświadczył, że również jest za tym, aby procenty były niższe, gdyż w przeciwnym razie Kanada znajdzie się ponownie w recesji.

Powiedział, że za wysokie procenty odpowiedzialny jest Bank Canada, a nie Ontario. Niedawno banki podniosły procent dla swych najlepszych klientów do poziomu

12.75, najwyższego od 3 lat, a można spodziewać się wkrótce dalszego wzrostu procentów.

G.Erasmus, przywódca Zgromadzenia Pierwszych Narodów zrzeszającego plemienia indiańskie i Eskimosów zaprotestował ponownie przeciwko spotkaniu premierów prowincjonalnych z premierem Kanady z wykluczeniem przedstawicieli Indian i Eskimosów. Erasmus zapowiedział zwiększenie ilości konfrontacji w celu wywalczenia dla Indian i Eskimosów miejsca przy stole obrad, przy którym zapadają decyzje o kanadyjskiej konstytucji.

Erasmus podkreślił, że nie można zaakceptować procesu, który zwolniony jedną część Kanady - Quebec, kosztem innych. Punkt układu Meech Lake, który wymaga zgody 11 rządów na uzyskanie statusu prowincji przez terytoria określił jako rasistowski.

KRONIKA

• **MINISTER** szkolnictwa J. Fisiak zapowiedział zamknięcie Uniwersytetu Jagiellońskiego jeśli dojdzie tam do zapowiedzianego na 1 marca wiecu. Wiec zapowiedział NZS na znak protestu przeciwko brutalnemu rozbiciu przez milicję studenckiej demonstracji w Krakowie w dniu 24 lutego. • **PREMIER** Rakowski powiedział w ubiegłym tygodniu, że opozycja w Polsce stara się rozmontować ustrój. Dodał także, że nie będzie relegalizacji Solidarności, tylko powołanie do życia legalnego Solidarności istniejącej. • **PAPIEŻ** Jan Paweł II mianował księdza ze Stalowej Woli, Edwarda Frankowskiego, biskupem pomocniczym w diecezji przemyskiej. Parafia księdza Frankowskiego była ośrodkiem pomocy dla strajkujących robotników huty Stalowa Wola, działa w niej także silne duszpasterstwo robotnicze. Głową diecezji przemyskiej jest biskup Ignacy Tokarczuk. • **WAŁĘSA** odpowiedział litewskiemu ruchowi patriotycznemu "Sajudis", dążącemu do niepodległości Litwy, że nie widzi obecnie możliwości skorzystania z zaproszenia ruchu i odwiedzenia Litwy. Wałęsa przestał ruchowi życzenia sukcesów w walce o demokrację i prawa narodowe. • **LONDYŃSKA** firma "Duransul" pragnie przejąć od lipca br. w dzierzawę wydział montażu kadłubów w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Firma planuje zatrudnienie ponad 1000 pracowników i budowę statków według swojego portfela zamówień. Nie przejmie ona jednak dotychczasowych zamówień Stoczni Gdańskiej, która ma jeszcze przekazać armatorom - głównie ze Związku Sowieckiego - kilkanaście statków. • **SOWIECKIE** pismo "Nowe Czasy" opublikowało pierwszy w prasie sowieckiej wywiad z Wałęsą. Wałęsa podkreśla w wywiadzie wagę pierestrojki i głośności oraz zwraca uwagę na konieczność porozumienia społecznego w Polsce. • **EWG** podjęło decyzję o zawarciu umowy przemysłowo-handlowej z PRL. Rozmowy na temat tej umowy mają się odbyć pod koniec marca bądź na początku kwietnia br. PRL zależy bardzo na możliwości zakładania wspólnych przedsiębiorstw przemysłowych oraz na zmniejszeniu barier nakładanych na import produktów rolniczych z PRL. • **POWSTAŁO** Stowarzyszenie Obywateli Radzieckich na Stałe Zamieszkałych w Polsce. • **WIRUSA AIDS** wykryto w Polsce u 99 osób. Na AIDS zmarły do tej pory 4 osoby. • **CELEM** ratowania swoich finansów Krakowskie Wydawnictwo Literackie wydało w 300 tys. egzemplarzy "Trędowatą" Mniszkówny. • **SZEFOWIE** resortów uchyliłi dotychczas 3600 (połowe) obowiązujących dotąd resortowych aktów prawnych. Rada Ministrów uchyliła 275 nie publikowanych i 100 ogłoszonych w "Monitorze" aktów prawnych. Nadal obowiązuje 300 uchwał rządu publikowanych w Monitorze przez ostatnie 40 lat, 252 uchwały, które nie były publikowane i 166 postanowień o charakterze organizacyjnym. W tej chwili obowiązuje około 400 ustaw, 111 dekrétów, około 800 rozporządzeń Rady Ministrów i 1000 rozporządzeń ministrów. • **ALFRED** Miodowicz członek BP KC PZPR i przewodniczący OPZZ w trakcie rozmów okrągłego stołu przebywał z kilkudniową wizytą w ZSSR. Zdaniem niektórych źródeł, wizyta miała charakter czysto donosicielski... Miodowicz skarżył się m.in. na niższą od Solidarności pozycję OPZZ w trakcie negocjacji okrągłego stołu. Dobrze poinformowani zachodni dyplomaci podali, że dowodził także, iż legalizacja Solidarności zagraża socjalizmowi. Nie wiadomo, czy został przyjęty przez Gorbaczowa.

Rozmowy okrągłego stołu weszły z dniem 27 lutego w czwarty tydzień. Na czwartym posiedzeniu zebrał się w Warszawie zespół d/s gospodarki i polityki społecznej. Obradom przewodniczą Witold Trzeciakowski i Władysław Baka. Zebrał się także podzespół do spraw rolnictwa. Obradom przewodniczą Andrzej Stelmachowski i Stanisław Śliwiński. Kontynuowane są rozmowy w podzespolu d/s reformy prawa i sądów, którym przewodniczą Adam Strzembosz i Łukasz Balcerek. Przewidziana jest dalsza dyskusja w grupach roboczych w ramach podzespołu d/s stowarzyszeń i samorządu.

27 lutego udało się **zespółowi d/s stowarzyszeń** ustalić dokument postulujący konieczność przywrócenia legalnego działania rozwiązanych w stanie wojennym związków i stowarzyszeń. W dokumencie wymieniono Związek Literatów Polskich, Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich, Towarzystwo Krzewienia Nauk i Niezależny Związek Studentów. Nie wymieniono Związku Polskich Artystów Plastyków, także rozwiązanego w okresie stanu wojennego. Współprzewodnicząca zespołu do spraw stowarzyszeń Stanisława Grabska poinformowała, że było to jedynie wynikiem przypadku, czystego przeoczenia, zmęczonych uczestników zespołu.

Na posiedzeniu **podzespołu okrągłego stołu d/s młodzieży** w dniu 28 lutego nie osiągnięto postępu w rozmowach. Strona rządowa potępiła demonstracje uliczne podkreślając, że w wielu bierze udział młodzież studencka, co stawia pod znakiem zapytania rejestrację Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Zaproponowała przyjęcie wspólnej rezolucji potępiającej zajścia w Krakowie. Strona społeczna nie zgodziła się na to. Ze swej strony przedstawiła listę pobitych studentów podczas ataków ZOMO na demonstrujących. Wskazała, że sytuacja na uczelniach jest bardzo napięta, domagając się aby związek studencki został zalegalizowany najpóźniej do połowy marca. Na zakończenie posiedzenia strona rządowa wyraziła rozczarowanie tym, że strona społeczna nie potępiła demonstracji studenckich w Krakowie w dniu 24 lutego. Przewodniczący podzespołu d/s młodzieży ze strony społecznej Andrzej Celiński stwierdził, że ze strony różnych władz nie widać autentycznej potrzeby na rozładowanie napięć wśród młodzieży studenckiej. Nie osiągnięto także żadnego postępu w sprawie konsensusu wychowawczego. Strona rządowa stawia jako warunek legalizacji Niezależnego Zrzeszenia Studentów wydanie wspólnego oświadczenia formu-

lującego wspólną platformę wychowawczą wobec młodzieży. Strona społeczna twierdzi, że nie należy tworzyć niepotrzebnych szablonów tzw. poprawnego zachowania się młodzieży.

Grupa robocza d/s zmiany ustawy o związkach zawodowych przyjęła kompromis w zakresie reprezentacji załogi. Do momentu osiągnięcia kompromisu strona społeczna kładła nacisk na wolności związkowe, opowiadając się przeciwko obligatoryjnej reprezentacji załóg. Ustalono jednakże, że na szczeblu zakładu same załogi będą ustalać kto ma je w jakim zakresie i w jakich sprawach reprezentować.

W podzespolu d/s reformy prawa i sądów osiągnięto stosunkowo istotne zbliżenie stanowisk w kilku sprawach. Osiągnięto zgodę w sprawie sędziów potwierdzając zasadę nieusuwalności sędziów, która będzie potwierdzona konkretnymi gwarancjami prawnymi. Odstąpiono od wymogu tzw. rękojmi właściwego wykonywania zawodu dla sędziów. Ta rękojmia służyła do tej pory represjonowaniu niesfornych, niepokornych sędziów. Zniesiono kadencyjność sędziów Sądu Najwyższego. Podjęto również decyzję o utworzeniu Krajowej Rady Sądownictwa - ciała w skład którego wchodziłoby przedstawiciele władz wykonawczych, ustawodawczych i sądowniczych. Ciało to wyznaczałoby i zgłaszało kandydatów na sędziów przedstawiając ich do zatwierdzenia przewodniczącemu Rady Państwa. Kandydaci rekrutowaliby się spośród sędziów wybranych przez zgromadzenie ogólne sędziów. Wreszcie zgodzono się co do poszerzenia możliwości zwracania się do trybunału konstytucyjnego z pytaniami prawnymi. Rozszerzono także kompetencje sądów na większą ilość spraw. Mecenas Skórzewska, członkini podzespołu ze strony społecznej, powiedziała, że większość postulatów Solidarności w tej mierze została spełniona.

Inny członek zespołu ze strony społecznej Lech Falandys niestety nie miał nic dobrego do powiedzenia na temat reformy prawa karnego. Zdaniem Falandysa, unosił się nad dyskusją nie duch porozumienia, ale raczej Stalina czy Andrieja Wyszynskiego. Rozmowy nie powiodły się. Przedstawiciele MSW i Prokuratury Generalnej utrzymywali, że interesy organów ścigania nie mogą zostać naruszone. Falandys wyraził jednak nadzieję, że impas zostanie przełamany, chociaż dotychczasowe wypowiedzi przedstawicieli organów ścigania dają niewielkie nadzieje.

Obradowały także **podzespoły d/s służby zdrowia oraz d/s samorządu i form własności**. Najważniejszą sprawą w obydwu zespołach była kwestia nomenklatury. Strona rządowa odmówiła jednakże przyjęcia dokumentu potępiającego nomenklaturę. Co więcej, zaproponowała rozszerzenie zasady rekomendacji politycznej obowiązującej wszystkie legalne partie polityczne. Strona społeczna podkreśliła w podzespolu d/s służby zdrowia, że w służbie zdrowia nomenklatura musi zostać zlikwidowana, muszą leczyć, podejmować decyzje zdrowotne i zarządzać finansami najlepsi fachowcy.

24 lutego odbyło się posiedzenie **podzespołu d/s środków masowego przekazu**. W zespole tym ze strony społecznej współprzewodniczy Krzysztof Kozłowski, a ze strony rządowej Bogdan Jachacz. W swym wystąpieniu K.Kozłowski podkreślił, że w Polsce potrzebny jest nowy ład informacyjny, ponieważ poprzedni zupełnie nie zdał egzaminu. Plan minimum to uzyskanie zgody na niezależne gazety. Trudno to zrobić bez przełamania monopolu PZPR na papier i kolportaż oraz bez zniesienia cenzury. Dlatego strona społeczna zażądała zdemonopolizowania tych spraw. Postulowała także stworzenie - obok istniejącego państwowego Radiokomitetu - niezależnego programu radiowego i telewizyjnego. Z ostrą repliką wystąpił Jerzy Urban stwierdzając, że strona społeczna faktycznie chce sama osiągnąć monopol na środki masowego przekazu. Jacek Woźniakowski i Krzysztof Kozłowski odpowiedzieli, że wystąpienie Urbana nie może być potraktowane poważnie, przypominają szereg oczywistych faktów i przytaczając szereg ewidentnych kontrargumentów. W pracy podzespołu d/s środków masowego przekazu ze strony społecznej uczestniczą także Tadeusz Mazowiecki, Adam Michnik, Janusz Onyszkiewicz i Marcin Król.

MIGAWKI Z OKRĄGŁEGO STOŁU:

Po lewej: Jacek Kuroń,
po prawej: Alojzy Pietrzyk, jeden z przywódców zeszłorocznych strajków.

Przyjazd do Kanady znanego działacza i publicysty.

Jak pisaliśmy w ubiegłym tygodniu Krzysztof Turowski, znany działacz z Paryża, przyjeżdża do Kanady i będzie miał odczyty w Montrealu, Toronto, Winnipegu, Calgary, Edmontonie i Vancouverze. W Toronto spotkanie z publicznością odbędzie się 5 marca w kościele św. Teresy po mszy o godz. 12. Podczas spotkania, o ile pozwolą na to warunki, pokazany będzie film pt. "Wałęsa w Paryżu". Poniżej krótka notka biograficzna o naszym nowym gościu.

KRZYSZTOF TUROWSKI

- Pracownik m-ka "KONTAKT" oraz Biblioteki Polskiej w Paryżu (Francja).
- Współpracuje z Radiem Wolna Europa.
- Działacz społeczno-polityczny. Koordynator grupy europejskiej CSSO (Conference of Solidarity Support Organizations).
- Reprezentant Regionu Łódzkiego "Solidarności".
- Delegat na I Zjazd "Solidarności" (prawa dzielił m.in. obrady).
- Z zawodu dziennikarz.
- 11 lat pracy w Polskim Radio (Łódź). Internowany. Od października 1982 roku na emigracji we Francji (Paryż).
- Zajmuje się pracą naukową (historia prasy niezależnej w Polsce - swoisty fenomen w skali światowej).

- Napisał i obronił pracę doktorską na ten temat (Uniwersytet Paryż II).
- Przedstawiciel Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich na Europie.
- Członek Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Federacji Dziennikarzy.

Niezależny ruch wydawniczy w Polsce wczoraj i dziś - to główny temat spotkania. Red. K. Turowski przywiezie i pokaże wiele egzemplarzy prasy i wydawnictw niezależnych lub jak kto woli "podziemnych" ukazujących się w Polsce. Spotkanie pozwoli nam na poznanie stanu i przyszłości wydawnictw, które bez wątpienia powodują określony stan świadomości społeczeństwa polskiego w walce z ideologią i propagandą komunistyczną.

RAKOWSKI I MICHNIK NA HAVELU

Premier Rakowski wziął udział w premierze dwóch jednoaktówek Waclawa Havela w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Na widowni byli także działacze niezależni, kilku zachodnich ambasadorów i członkowie Pen-Klubu. Gdy sztuka dobiegła końca na scenie pojawił się Adam Michnik, który rozpoczął odczytywanie apelu o uwolnienie Havela z więzienia. Rakowski szybko zerwał się z siedzenia i błyskawicznie opuścił teatr.

Jednoaktówki "Widownia" i "Protest" były legalnym debiutem Havela w PRL. Mają charakter polityczny. W pierwszej milicja żąda od robotnika, aby donosił na swego kolegę robotnika, który faktycznie jest pisarzem odesłanym za karę z powodów politycznych do pracy fizycznej. Druga mówi o postawie oficjalnego pisarza, który namawia opozycję do złożenia protestu o uwolnienie z więzienia narzeczonego jego córki, sam jednak odmawia złożenia podpisu. Teatr Powszechny wystawił je w reżyserii "alka.

WŁADZE PRL ZAOSTRZAJĄ TON WYPOWIEDZI

Premier PRL Mieczysław F. Rakowski wystąpił w sobotę 25 lutego przed kamerami telewizyjnymi, informując, że w związku z napiętą sytuacją w kraju rząd odbył nadzwyczajne posiedzenie, aby zapobiec destabilizacji państwa. Rakowski podkreślił, że milicja i służba bezpieczeństwa otrzymały dyspozycje umożliwiające im podjęcie ostrych akcji przeciwko przyszłym demonstracjom i obywatelom podlegającym do nielegalnych wystąpień społecznych bądź zakłócającym porządek publiczny. Oświadczenie Rakowskiego złożone zostało w dzień po ostrych starciach z milicją w Krakowie (piszemy o tym na str. 5). Premier PRL zaznaczył, że istnieje możliwość sięgnięcia po specjalne uprawnienia i dodał, że Polsce potrzebny jest bezwzględnie spokój i porządek publiczny.

ZNOWU PODWYŻKI

Od 1 marca wzrosły przeciętnie o 60% opłaty czynszu. Weszły w życie także podwyżki mięsa, wędlin i wyrobów mięsnych, m.in. o 90 zł więcej trzeba będzie płacić za kg schabu, a przeciętnie o 30 zł więcej za kg kiełbasy.

WAŁĘSA WE WROCŁAWIU I SZCZECINIE

W poniedziałek 27 lutego Lech Wałęsa przebywał we Wrocławiu. Spotkał się on tutaj m.in. z pracownikami i studentami Uniwersytetu Wrocławskiego. Podczas spotkania wyraził przekonanie, że Niezależny Związek Studentów zostanie zalegalizowany oraz, że zostaną powołane do życia rozwiązania w czasie stanu wojennego stowarzyszenia i związki twórcze. 28 lutego Wałęsa przebywał w Szczecinie. Przewodniczący Solidarności udał się do Stocznii im. Warszawskiej, gdzie złożył w pobliżu bramy głównej kwity pod tablicą upamiętniającą pomordowanych stoczniovców. Następnie wziął udział w obradach MKO. Odbyły się one przy drzwiach zamkniętych. W trakcie obrad Wałęsa zaprezentował swoją linię polityczną podczas negocjacji okrągłego stołu i odpowiedział na liczne zarzuty krytyczne. Po obradach Wałęsa wraz z grupą osób spotkał się z biskupami diecezji szczecińsko-kamińskiej. We Wrocławiu i Szczecinie Wałęsie towarzyszył ksiądz Henryk Jankowski.

HALNY W TATRACH

W Tatrach ustał 27 lutego wiatr halny. Prędkość wiatru dochodziła w sobotę i niedzielę do 145 km/h. Meteorolodzy uznają taki wiatr za huraganowy. Huragan spowodował powalenie setek drzew oraz słupów wysokiego napięcia. Uszkodził także wiele linii telefonicznych. Największe straty notuje się na południu kraju w rejonie Krynicy, Zakopanego, Nowego Sącza, Gorlic i Piwnicznej. W Zakopanem wiatr powalił 400-kg znicz dobiegających końca zimowych igrzysk polonijnych. Znicz zranił 10-letnią dziewczynkę, którą musiano operować w szpitalu. Huragan uszkodził także wiele domów. Na Podhalu nie ma już śniegu. Można go spotkać tylko w wysokich partiach gór.

WARSZAWA (IPNS) - 22 lutego.

APEL LESZKA MOCZULSKIEGO

Wstrząśnięty skazaniem Waclava Havela za to tylko, że chciał złożyć kwiaty na miejscu męczeńskiej śmierci Jana Palacha, apeluję do wszystkich byłych więźniów politycznych o solidarne wystąpienie w obronie czeskiego działacza praw człowieka. Wiem co to znaczy być uwięzionym, gdy wokół zwycięża wolność, jak to było w PRL w latach 1980-81. Dziś gdy pękają okowy stalinoskiego totalitaryzmu w całym obozie sowieckim uwięzienie Waclava Havela i ośmiu innych osób jest szczególnie bolesne. Dlatego apeluję do wszystkich o solidarne wystąpienie w obronie czeskich działaczy demokratycznych.

WARSZAWA (IPNS) - 23 lutego.

MSW doręczyło Leszkowi Moczulskiemu wezwanie na rozmowę ostrzegawczą na godz. 1 po południu. Przewodniczący KPN otrzymał telefoniczne zaproszenie na rozmowę w dniu wczorajszym, ale stanowczo odmówił, stwierdzając, że MSW będzie mu musiało doręczyć formalne wezwanie. Przybyłemu do MSW Moczulskiemu szef Wydziału MSW zajmującego się KPN - płk. Jabłoński w towarzystwie oficera z Biura Śledczego odczytał wykaz organizowanych manifestacji KPN, przy czym Jabłoński stwierdził, że KPN przyczynia się do zaostrzenia sytuacji politycznej w PRL. W takiej sytuacji - powiedział Jabłoński - SB będzie musiała przedsięwziąć - jak to określił - odpowiednie kroki. Jabłoński uprzedził Moczulskiego, że MSW wie, iż KPN planuje zorganizowanie drugiej części III Kongresu i zapewnił, że przeciwko temu SB również podejmie przeciwdziałanie.

Przewodniczący KPN wyjaśnił, że Konfederacja od 10 lat działa jako jawna partia polityczna. Podkreślił, że te 10 lat nie wystarczyło MSW na zdelegalizowanie KPN. Moczulski przypomniał, że odbyły się dwa procesy KPN, podczas których prokuratura domagała się od sądu stwierdzenia, że działanie KPN jest sprzeczne z prawem. Moczulski podkreślił, że pomimo usilnych starań sąd nie mógł tego dokonać. Przewodniczący KPN przypomniał także, że artykuł 3 Ustawy o zgromadzeniach zezwala wszystkim organizacjom politycznym na zwoływanie zgromadzeń bez powiadamiania władz administracyjnych. Stąd - wyjaśnił Moczulski - demonstracje KPN są legalne, a prawo jest łamane przez SB i milicję, które atakują uczestników legalnych manifestacji.

Po dwugodzinnej rozmowie ostrzegawczej Leszek Moczulski został wypuszczony do domu.

KRAKÓW (IPNS) - 24 lutego.

Kolejna manifestacja studencka. W Krakowie seria manifestacji odbywała się przez cały tydzień. Manifestacje były organizowane przez KPN, NZS i FMW pod głównym hasłem Konfederacji "żądamy wolnych wyborów". W dzisiejszej manifestacji przy pomniku Adama Mickiewicza uczestniczyło kilka tysięcy osób, które zostały bardzo brutalnie zaatakowane przez ZOMO. Doszło do paragonicznych uderzeń z milicją. ZOMO zaatakowało z armatek wodnych oraz petardami i świecami dymnymi. Studenci bronili się odrzucając to wszystko z powrotem i ewentualnie postępując się kamieniami. Chwilami doszło do regularnej walki. Jest sporo bardzo pobitych studentów. Jak powiedział IPNS jeden z uczestników manifestacji, byłaby to zupełna manifestacja spokojna i pokojowa, gdyby nie to, że została napadnięta przez ZOMO. Po pierwszej części walki studenci wycofali się na uniwersytet i do kościoła dominikanów. Nieco później do studentów dołączyły: nowe grupy młodzieżowe z Nowej Huty (Federacja Młodzieży Walczącej i Organizacja Młodzieżowa KPN). Milicja wzięta była w dwa ognie i w końcu się wycofała. Po wycofaniu się ZOMO manifestanci zorganizowali, przed Collegium Novum wiec zwycięstwa. Manifestacje rozpoczęły się o godz. 2 po południu i trwały do późnego wieczora. Zatrzymanych zostało 24 uczestników manifestacji. Zniszczonych zostało 15 pojazdów ZOMO, 39 zomowców zostało rannych.

WARSZAWA (IPNS) - 26 lutego.

Minister Edukacji Narodowej Fisiak zagroził zamknięciem Uniwersytetu Jagiellońskiego na dwa tygodnie. W ubiegłym tygodniu (ubiegły piątek) Fisiak był w Krakowie i przeżył przykrą scenę. Podczas demonstracji milicja złapała kilku studentów, a w odpowiedzi na to studenci wzięli, jak to określili, Fisiaka w jasyr, po czym nastąpiła wymiana jeńców.

KRAKÓW (IPNS) - 26 lutego.

Krakowscy studenci zapowiedzieli, że na jutrzejszym wiecu zamierzają zaproponować 48-godzinny strajk okupacyjny na znak protestu przeciwko represjom i przeciwko biciu manifestantów. Do Krakowa w dniu dzisiejszym ściągnięto dodatkowo 1500 milicjantów z Górnego Śląska.

WARSZAWA (IPNS) - 26 lutego.

Rada Polityczna KPN zarządziła wstrzymanie odbywających się od kilku dni manifestacji ulicznych na okres 27 lutego do 6 marca wlicznie, czyli na okres 8 dni. Jak powiedział IPNS Leszek Moczulski, decyzyja ta jest odpowiedzią na apel Wałęsy, który twierdzi, że demonstracje przeszkadzają mu przy okrągłym stole.

"Zdaniem Konfederacji, powiedział Moczulski, nasze manifestacje Wałęsie tylko pomagają, a nie przeszkadzają. Konfederacja postanowiła dać wyraz dobrej woli ogłaszając to ośmiogodniowe moratorium na manifestacje uliczne. Zakładamy, że w ciągu tego tygodnia Wałęsa i jego ludzie za okrągłym stołem podniosą kwestię represji studenckich i załatwią to, żeby studentów już nie bili. Z drugiej strony, oczekujemy też, że w ciągu tego tygodnia dotychczasowa dyskusja przy okrągłym stole, która staje się coraz bardziej jałowa i jest to tylko wymienianie rozmaitych kwestii, które należy załatwić. Władza wprowadza tutaj wszelkie elementy, żeby wszystko utopić w gadulstwie. A więc my dajemy te 8 dni czasu, żeby oni przeszli od gadulstwa do jakichś spraw konkretnych. A w szczególności, żeby przeszli do spraw konkretnych dotyczących wolnych wyborów, którzy się domagamy. Jeśli nie będzie satysfakcjonujących nas rozwiązań, to po 8 dniach wznowimy masowe demonstracje uliczne".

ZAKAZ KANDYDOWANIA

Jan Rulewski, znany działacz z Bydgoszczy i członek Grupy Roboczej, poinformował naszego korespondenta, że otrzymał pismo podpisane przez prawnika Annę Romanow informujące go, że nie może on kandydować w okręgu bydgoskim, ponieważ nie popiera linii Wałęsy. Anna Romanow jest prawnikiem struktur Solidarności popierających Lecha Wałęsę, w Bydgoszczy.

Jan Rulewski powiedział, że nawet jeśli nie zdecyduje się na kandydowanie, to zadba o właściwe obsadzenie Zarządu Bydgoszczy.

Jan Rulewski uważa, że obecnie oczyszcza się Związek z niewygodnych dla rządu ludzi.

ROZMOWA Z WALDEMAREM FYDRYCHEM "MAJOREM" - SZEFEM POMARAŃCZOWEJ ALTERNATYWY

Na początku standardowe pytanie, skąd wziął się znany bardziej niż twoje prawdziwe nazwisko pseudonim?

MAJOR: Pewnego dnia studiując już drugi fakultet, chcieli mnie wziąć do wojska. A w Polsce jest takie prawo, które mówi, że studenta z drugiego kierunku, po skończeniu już jednych studiów, mają prawo wziąć do wojska. Wtedy poszedłem do psychiatry i zacząłem happening, który trwał 6 miesięcy. Tzn. najpierw zacząłem opowiadać o różnych prześladowaniach mnie przez siły astralne, a po pewnym czasie rozpocząłem tłumaczyć psychiatrom, że jestem zdrowy psychicznie i normalny i żądałem wystawienia zaświadczenia, które by to stwierdzało. Nie chcieli mi go dać, ale za to podawali mi różnego rodzaju badania. Były różnego typu rozmowy, w których podkreślałem moje uwielbienie dla armii i po pewnym czasie psychiatra postanowił rozpocząć ze mną taką zabawę, która nazywa się psychodramą. Polega to na tym, że pacjentowi odtwarza się świat, w którym istnieje jego urojenie. Psychiatra zaczął się do mnie zwracać per panie majorze, a ja do niego pisałem pułkowniku. On oczywiście prosił, abym nie mówił innym pacjentom o naszych powiązaniach wojskowych i w ten sposób wytworzyła się sytuacja, która pomagała mi w gromadzeniu akt psychiatrycznych. Była to taka typowa obronna sytuacja przed istniejącym w większości krajów świata systemem zniewalania ludzi poprzez wojsko.

Powiedz, co kryje się pod pojęciem surrealizmu socjalistycznego? (S.S.).

Major: Surrealizm socjalistyczny jest to codzienność panująca we wszystkich krajach, gdzie rządzą partie komunistyczne i w których istnieje coś takiego jak paradoksalna, absurda i surrealistyczna rzeczywistość. Jest to zabawa na pograniczu sztuki rzeczywistości stosowanej oraz polityki, która ma charakter artystyczny. Typowym

przedstawicielem surrealizmu socjalistycznego jest rzecznik prasowy rządu Jerzy Urban. S.S. jest to sztuka dostępna jednostkom i masom.

Kiedy powstała i jakie były początki Pomarańczowej Alternatywy?

Major: P.A. powstała jako pismo w czasie strajków radomskich w 1981 roku. Było to pismo kontrowersyjne, które wywołało poruszenie wśród strajkujących w całym Wrocławiu, nawet uczelniany komitet strajkowy usiłował je zawiesić. Ale my nie podaliśmy się tego typu naciskom jak cenzura.

Na wiosnę zeszłego roku zostałeś aresztowany. O co byłeś formalnie oskarżony?

Major: O wywołanie zajść ulicznych i zbiegowiska, a w rzeczywistości polegało to na tym, że rozdawałem wraz z innymi osobami podpaski higieniczne dla kobiet. Był to dzień 8 marca. Jak wiadomo, podpaski higieniczne w tym kraju są rzadkością. Nawet w Czechosłowacji kobiety zaczynają się ostatnio o nie upominać.

Jak wyglądał proces?

Major: Był to proces bardzo surrealistyczny. Wiele osób przychodziło na salę sądową bardzo dziwnie poubranymi, najczęściej na pomarańczowo. Jedną dziewczyną, która podawała się za moją narzeczoną, ciągnęła wielkiego pomarańczowego lwa z emblematami majora. Pojawili się inni poprzebierani dzentelmeni, którzy podawali się za moich narzeczonych oraz milicjanci, których zeznania były bardzo nieścisłe. Przed budynkiem sądu wywieszono mój płaszcz na szubienicy i doszło do pewnych zajść ulicznych, aresztowano kilkanaście osób. Był to chyba najbardziej surrealistyczny proces w dziejach PRL. Atmosfera na sali sądowej była jak w sztukach Witkacego.

A P.E.L. - Pomarańczowa Alternatywa działa od kilku lat na terenie Wrocławia i kilku innych miast Polski. Działalność tego ruchu natrafia też niestety na niezbyt pomarańczowe problemy. Na każdy happening niezbędne są rekwizyty. Potrzebne też są fundusze na prowadzenia działalności wydawniczej. Czasami też przychodzi płacić wysokie kolegi. Zwracamy się z apelem do Państwa: Nie dajcie umrzeć najwesełszemu ruchowi niezależnemu w Europie Wschodniej. Z upoważnienia Waldemara Fydrycha przedstawicielstwo Pomarańczowej Alternatywy na Zachodzie - Groupe D'Action Pour Solidarność, Station Postal ACT, OP 523 Montreal, Quebec, H2X 3M0 Canada. Czeki z dopiskiem Pomarańczowa Alternatywa lub na adres naszej Redakcji.

Jak traktuje happeningi milicja. Czy tego typu wypadki jak pobicie Andrzeja Kielara zdarzają się często?

Major: Pobicia są coraz rzadsze, milicja stara się nie ingerować, ponieważ wie, zdaje sobie sprawę, że się ośmiesza. A tym samym jest coraz większa szansa tworzenia obszarów swobody dla ludzi, którzy pragną uczestniczyć w życiu publicznym na ulicy. Tak, jak to jest we Francji, czy Berlinie Zachodnim, czy innych krajach cywilizowanych, gdzie nikogo nic nie dziwi, a szczególnie to, że robi się jakieś akcje np. happeningu.

W kraju spotkałem się z opiniami, że "P.A." niepotrzebnie zużywa energię społeczną. Co o tym sądzisz?

Major: Uważam, że wolność polega na wyborze i jeżeli ludzie mają ochotę w ten sposób działać, to jest dobre. A tego typu argumenty są argumentami typowo totalitarnymi, komunistycznymi.

Kto jest pomysłodawcą poszczególnych happeningów?

Major: Można powiedzieć, że w większości happeningów pomysłodawcą jestem ja. Jakkolwiek od pewnego czasu, np. takie happeningi jak "Domek na Świdnickiej" czy "Strajk w budce telefonicznej", pomysły padły od grupy małaolatów licealistów.

Jak układają się stosunki z innymi ugrupowaniami opozycyjnymi?

Major: Albo w ogóle się nie układają, albo są dobre. Staram się unikać jakichkolwiek zadrażnień, a jeżeli one mogą gdzieś wynikać, to unikam kontaktów.

Jakie są plany na przyszłość, tę najbliższą i nieco dalszą?

Major: Zamierzamy wznowić pismo Pomarańczowa Alternatywa, następnie kontynuować wydawanie Pomarańczowego Małolata. Pierwszego czerwca organizujemy FESTIWAL SZTUKI WSPÓLCZESNEJ, czyli FSO - WROCLAW. Chcę zrobić 10 tysięcy kolorowych czapeczek, żeby uprawiać sztukę dywizyjną. Coś takiego, jak dywizjonizm impresjonistów. Dużo kolorowych punkcików i wielka integracja ludzi. Chodzi o to, żeby ta integracja odblokowała ludzi z emocji narosłych w ciągu ostatnich 40 lat. Chodzi o wzrastanie kreatywności i pomysłowości mieszkańców Wrocławia i całej Polski. Również zależy nam, aby zaczęło się to rozwijać w innych krajach socjalistycznych. Już są pierwsze efekty w Czechosłowacji.

Jak oceniasz obecną sytuację w Polsce?

Major: Obecna sytuacja może być komentowana na tej samej zasadzie, jak światło, które można widzieć albo jako fale albo w ujęciu korpuskularnym lub jak dwie strony monety, z jednej strony jest próba zniwelowania napięć, a z drugiej strony ogromne pogarszanie się sytuacji bytowej społeczeństwa. Uważam, że prędzej czy później między tymi dwoma orientacjami dojdzie do jakiegoś jednego wspólnego punktu. Czy będzie to polegać na rozładowaniu pozytywnym sytuacji i na prawdziwej liberalizacji i polepszeniu bytu ludzi, czy dojdzie do ogromnych napięć, to pokaże czas.

**Rozmawiał:
KANADYJCZYK**

**Rozmawiał i zdjęcia wykonał:
KANADYJCZYK**

**Zdjęcie po lewej stronie:
Agencja Dementi - Wrocław 12.12.88.
Happening w Wigilię wprowadzenia stanu wojennego
Po prawej: Happening - domek na Świdnickiej**

ZNÓW BĘDZIEMY RAZEM?

Przestronną salę Stowarzyszenia Aktorów i Kompozytorów ZAIKS w Warszawie wypełnili zwolennicy wolnego słowa. To wprost nie do wiary, że w 8 lat po decyzji o rozwiązaniu Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, jest nas aż tyle. A przecież nie wszystkich udało się zawiadomić, nie wszyscy przybyli.

Jeszcze wciąż mam w pamięci tamten dzień zimy 1982 roku. Ktoś z przyjaciół zadzwonił do mnie, że za godzinę na ulicy Foksal, w naszej siedzibie ma się spotkać zarząd Stowarzyszenia z przedstawicielami prasy zagranicznej. Kiedy wbiegłam zdyszana do hallu SDP, stała tam już liczna grupa korespondentów zagranicznych z kamerami i aparatami i ta mała grupka naszych: Stefan Bratkowski, Dariusz Fikus i Jacek Ratajczak. Tych zapamiętałam, ale może byli i inni...

Nagle "ktoś", kogo nigdy nie widziałam, "ktoś" kogo nie znałam i nie wiem jak się nazywa wyprosił nas z hallu. Któryś z korespondentów zapytał: "Czyje to zarządzenie?". Ten "ktoś" odpowiedział, że "władzy" i dodał "nowej". Wtedy wszyscy ryknęliśmy śmiechem i wyszliśmy na zewnątrz. Była w tym smutku jakaś wesołość z tych, którzy zlekli się małej grupki, którzy swoich dawnych kolegów wypraszały z bezprawnie zajętej siedziby.

A potem już na schodkach przed gmachem siedziby SDP odbyła się konferencja prasowa. Bratkowski i Fikus poinformowali o rozwiązaniu, o staraniach, które czynią i o *bezprawiu jakie się dokonało. Po czym obaj wsiadli do czekających na nich samochodów i odjechali.*

To była moja ostatnia bytność w siedzibie SDP.

Krażyły dowcipy o tym nowym stowarzyszeniu dziennikarskim. Mówiono o nim "Duperel", właściwie mało mnie to obchodziło.

Od 13 grudnia 1981 roku moje życie zawodowe odwróciło się o 180 stopni. Nie żałuję. Ten czas przeżyłam z ludźmi, których cenię, szanuję i lubię. Którzy mnie nie zawiedli. Wiedziałam, czułam, że kiedyś znów będziemy razem.

8 - 9 stycznia 1989 roku zgromadził nas znów razem. Tych z prasy niezależnej i tych, którzy mimo że pracują w oficjalnej pozostali wierni ideałom Sierpnia.

Było coś wzruszającego w widoku prezesa Stefana Bratkowskiego, znów za stołem prezydiatnym i tych wszystkich, którzy znów chcą być z nim.

Oficjalnie to dwudniowe spotkanie nazwane zostało seminarium, a tak naprawdę to postanowiliśmy się reaktywować. Powołano komitet organizacyjny, uchwalono szereg rezolucji, w tym tę najważniejszą, o powołaniu nowej, niezależnej organizacji dziennikarskiej, bowiem obecnie istniejąca nie spełniała naszych aspiracji zawodowych. Pod listem wystosowanym w tej sprawie do władz podpisało się około 250 osób. W tym m.in. przedstawiciele Łodzi, Poznania, Gdańska, Katowic i Krakowa.

Powzięto także ważną dla dziennikarzy polskich rozsiągnięciem decyzję. Człowiekiem stowarzyszenia może być każdy polski dziennikarz, bez względu na miejsce zamieszkania. Tak więc, drodzy Koledzy (Koleżanki) z "Echa-Tygodnika Polskiego" jest nadzieja, że będziemy razem w tym samym Stowarzyszeniu, o czym donosi Wam z Warszawy uczestnik seminarium, a Wasz wierny korespondent

WIESŁAWA CZAPIŃSKA

Długi czas się wzbraniałem przed pisanem o tym, co się dzieje w Sowietach. Nie lubię w zasadzie pisać na "modne" aktualne tematy, ścigać się z zawodowymi komentatorami politycznymi. Poza tym, mimo widocznych przeobrażeń w życiu sowieckim, a i całego bloku komunistycznego, nie umiem podejść do tego wszystkiego z ufnością i nadzieją, jaką obserwuję u większości zachodnich dziennikarzy. Prawie już całe stulecie trwający "eksperyment społeczny" w Rosji raczej poucza, że należy zachować dystans i ostrożnie przyglądać się zachodzącym tam zmianom. Wiele razy już wyglądało na to, że system zaczyna się zmieniać na lepsze, że staje się bardziej ludzki, a mniej "naukowy", po czym wszystko, jak w "Wańce-wstańce" powracało do punktu wyjściowego.

U podstaw tego systemu leży zasada utrzymywania władzy - za wszelką cenę - raz przez komunistów zdobytej. Nikt nigdy i nigdzie dotychczas tej zasady w wątpliwość nie podał. Słowo "demokratyzacja" bez założenia w samym procesie demokratyzacji możliwości oddania tej władzy nie kompletnie nie znaczy, jest mamiącym naiwne umysły sloganem, niczym więcej. A właśnie taka możliwość jest absolutnie w komunizmie wykluczona - stąd też wszelkie zmia-

LESZEK SZARUGA KARTKI Z BERLINA

ny w tym ustroju odbieram osobiście jako kosmetyczne poprawki, podobne tym, jakim poddawana jest w mauzoleum moskiewskim mumia Włodzimierza Ilicza.

Niemniej fakty posiadają niczym nie podważalną wymowę. A do faktów należy szereg przemian w praktyce życia publicznego w Sowietach i w państwach satelickich. Coraz częstsze demonstracje, których nikt na razie nie tłumaczy przy pomocy narzędzi niezawodnych, takich jak np. czołgi, wskazują na poszerzenie realnej przestrzeni wolności wyrażania opinii. I choć skuteczność żądań społecznych nadal pozostaje pod znakiem zapytania, trudno w praktycznym uznaniu prawa do ich formułowania nie dostrzec pewnego postępu. To, co się dzieje obecnie w republikach bałtyckich - na Litwie czy w Estonii - a także w azjatyckiej części Sowietów świadczy o podnoszeniu się presji społecznej na władzę. Jeszcze kilka lat temu - o czym zapomnieć nie podobna - podobne manifestacje dążeń do niezależności (a Litwa np. domaga się wręcz czegoś

w rodzaju autonomii) byłyby karane z całą surowością komunistycznego bezprawia. W chwili obecnej wygląda na to, że zaczynają funkcjonować normalne zasady prawa, przede wszystkim zaś ta, która mówi, że co nie jest zakazane, tym samym automatycznie jest dozwolone. Nie należy przy tym zapominać, że każda z sowieckich republik ma na papierze, czyli w konstytucji państwowej zagwarantowane prawo do samostanowienia i nawet odłączenia się od wspólnego ciała.

Poszerzenie przestrzeni swobód twórczych - mówi się nawet o wydaniu niedługo wybranych dzieł Aleksandra Sołżenicyna - też nie jest bez znaczenia: może się okazać w niedalekiej przyszłości bodźcem wyzwalamym ukryte dotąd pokłady talentów. Lecz gdy się o tym myśli, przychodzi od razu wspomnienie chruszczowowskiej "odwilży", która co prawda przyniosła nie tylko czytelnikom sowieckim, także nam, wszyst-

Ciąg dalszy na str. 8

Canadian Youth... Free pointers for your future.

We have a new 1989 edition of the Hot-100, a booklet that's filled with information to help you plan your future.

The Hot-100 has details on more than 100 Government of Canada programs and services for young people. It tells you who each program is aimed at, what it's about, and who to get in touch with to find out more.

The Hot-100 can help with finding, keeping or changing jobs; getting into or through school; travelling in and outside Canada; maintaining health and fitness; and coping with personal problems.

We know you will find this booklet very useful. Please write for your free copy or just complete and send this coupon.

Please send me a copy of the
Hot-100

NAME _____

STREET _____

CITY _____

PROV. _____ POSTAL CODE _____

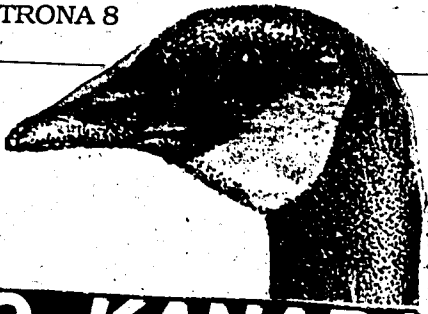
Mail to: The Honorable Jean J. Charest
Minister of State for Youth
Hot-100
140 Promenade du Portage
Ottawa-Hull K1A 0J9

Government of Canada
Minister of State for Youth

Gouvernement du Canada
Ministre d'État à la Jeunesse

Canada

O, KANADA

Przeczytałem kiedyś uwas, że Indianie kanadyjscy mają do władz pretensje o praktykowanie apartheidu. Czy słusznie? Skąd ta klasyfikacja na Indian ze statusem, bez statusu, Metysów?

Zacznijmy od kilku danych statystycznych. W 1988 roku populacja Indian kanadyjskich wynosiła 415.898. W rezerwach mieszka 242.837, na terenach przyznanych przez królestwo brytyjskie 25.637, poza rezerwami 147.424. Rezerwatów jest znacznie więcej niż grup plemiennych. 2231 rezerwatów na 592 grupy. Rezerwy zajmują 2 666 139 ha. Chociaż wcale nie zdajemy sobie z tego sprawy, największą przestrzeń zajmują one w Ontario, bo aż 710114 ha. Dopiero potem idzie Alberta, Saskatchewan i Brytyjska Kolumbia i inne prowincje, gdzie rezerwy zajmują przestrzeń od kilku do kilkudziesięciu tysięcy ha.

O składzie etnicznym i pochodzeniu tych grup pisaliśmy w jednym z "OOO!" Teraz o polityce.

Stosunki pomiędzy Indianami a pierwszymi francuskimi osadnikami były w porównaniu z tym, co się działo na południu względnie poprawne. Konflikt francusko-brytyjski angażował różne plemiona w zbrojną walkę, nie miała ona jednak charakteru wyzwoleńczego, skierowanego przeciw kolonizatorom.

W wyniku wygranej Wojny 7-letniej, Brytyjczycy ostatecznie opanowali teren Nowej Francji, czyli wschodniej części Kanady. Dokument "The Royal Proclamation z 1763 roku był podstawą prawną stosunków na z górą 200 lat. Opierając się na tej umowie Indianie podpisywali paki, w których dobrowolnie zrzekali się terenów w zamian za pieniądze wypłacane przez władze oraz rezerwy, przywileje łowieckie, a później przydział maszyn rolniczych, środków inwestycyjnych.

Nie była to wymiana przysłowiowej sierki na kijek, a raczej toporu wojennego na lemię, co udało się Brytyjczykom dokonać tu lepiej niż tam, gdzie przywiązanie do ojczyzny było silniejsze od pragmatyzmu.

11 umów podpisanych w latach 1871-1921 rozciągnęło panowanie kolonizatorów w Ontario na zachód i północ. Okazuje się, że dziesiątki grup plemiennych żyjących w izolowanych wioskach na północy do początku XX wieku w ogóle nie wiedziało o

video kontakt

Jak Rakowski został gosposią u Wałęsów... dowiesz się kupując najnowszą kasetę video JACKA FEDOROWICZA pt. "Wieczór autorski". Znakomite monologi satyryczne i parodie programów TV.

Cena - tylko \$ 35.00
Zamówienia z załączonym M.O. przyjmuje i kasety wysyła oficjalny przedstawiciel Video Kontaktu na Amerykę Płn. Richard Helth, 312 Sorrel Pl. Surrey, B.C. V3S 5H7

istniejących umowach i przystąpiło niedawno do indiańskiej wspólnoty. Widocznie zabrakło wampumów, o których czytaliśmy w dzieciństwie w Małym Bizonie. Indianiński Akt z 1876 r. przyjął definicję Indianina oraz jego przywileje i prawa, jak również ustalał, w jaki sposób mają być przeprowadzane umowy z rządem. Celem tego była obrona Indian przed eksploatacją, a zarazem umożliwienie im stopniowej asymilacji. Jak się temu dokumentowi przyjrzymy, okazuje się, że żywo przypomina on reguły przyjęte we współczesnym apartheidzie południowoafrykańskim i jest typowym rozwiązaniem prawnym XIX-wiecznych kontaktów pomiędzy cywilizacjami, uznanym wówczas za sprawiedliwe i broniące interesów ludności tubylczej.

Otóż Indianie, którzy w wyniku tego aktu zdobyli tzw. status, mieli obowiązek mieszkać na wydzielonych terytoriach, czyli rezerwach. W Afryce Południowej dla porównania Group Area Act nakazuje Murzynom zamieszkiwać w tzw. Homelandach lub w wydzielonych dzielnicach miasta. Podobnie jak owi Murzyni, Indianie zostali zwolnieni od płacenia podatku na rzecz rządu, jak również nie mieli prawa głosowania w kanadyjskich wyborach.

Propozycje te przyjęły grupy indiańskie ochoczo, nie widząc w niej wówczas zagrożenia swych obywatelskich praw.

Istnieją jednak grupy plemienne, głównie na północy, do których nie dotarły owe wampumy lub które z innych względów nie uznały Indian Act. Określane są one jako "non status Indians", czyli Indianie, ale bez statusu. Nie mają oni praw posiadania rezerwatów, jak również nie otrzymują specjalnego zasiłku przyznawanego przez rząd Indianom statutowym.

Indianin, który opuszcza rezerwat, faktycznie staje się niestatutowy i traci również ów zasiłek.

Metysi nie mają specjalnych przywilejów i nie są objęci Indian Act, co wywołało ich silny protest i bunt. Władze brytyjskie były przekonane, że jako mieszańcy, Metysi powinni być traktowani jak zwykli obywatele imperium z podatkami i głosowaniem łącznie.

W 1951 wprowadzono poprawki do Indian Act i wyłączono z niego kobiety, które poślubiły osoby nie kwalifikujące się jako Indianie. W opinii wielu wodzów indiańskich miała być to sprawiedliwa decyzja zapobiegająca zanikaniu szczepów i zbyt szybkiej asymilacji. W 1985 roku okazało się, że ustawa ta uważana jest za dyskryminującą i została zniesiona.

Prawo do udziału w wolnych wyborach federalnych otrzymali Indianie i Eskimosi w 1960 roku. Trochę szokujące, nieprawdaż? Była to zasadnicza poprawka w Indian Act i nie ostatnia.

W 1988 r. wprowadzono doń Bill C-115 znany "Kamloops Amendment" pozwalający szczepom na zarządzanie przyznanymi terenami oraz dający prawo do pobierania podatków. Spowodowało to pewne tarcia wśród ziomków i nowy podział niektórych terytoriów.

We wrześniu 1988 roku po 13 latach negocjacji rząd federalny przyznał 18.000 km² mieszkańcom North West Territories - Metysom i Indianom Dera oraz 500 milionów dolarów na rozwój terytorium w najbliższych 20 latach.

Innuici z kolei domagają się uznania własności wschodniej Arktyki i stworzenia tam samorządu. Podobnie, Indianie i Metysi z Yukonu, Indianie z Labradoru i Quebec.

W sumie rząd rozpatruje 19 takich spraw. Zmierzają one wszystkie do wyłączenia terytoriów spod centralnej kanadyjskiej administracji.

W konstytucji z 1982 roku mówi się o specjalnych prawach "Aboriginal Peoples of Canada", do której to kategorii włącza się Innuity, Indian i Metysów.

Od tego czasu było już kilka konferencji z udziałem premiera i szefów prowincji, a także wodzów szczepów w celu uściślenia konstytucyjnych praw i obowiązków.

Niestety, do dnia dzisiejszego nie udało się uzgodnić sprzecznych interesów uczestników posiedzeń. W rozmowach tych poszczególne grupy reprezentowane są przez swoje polityczne ugrupowania.

Assembly of First Nation reprezentuje Indian ze statusem, Innuity Tapirisat - Innuity, Metysów i Indian bez statusu - Native Council of Canada i Metis National Council.

Jest oczywiste, że klasyfikacja stosowana przez Kanadę ma charakter filozofii apartheidu, która zakłada prawo do odrębnego rozwoju dla różnych grup etnicznych.

Indianie i Metysi domagają się większej niż obecna izolacji gospodarczej i kulturalnej, włączenia do przywilejów Indian statutowych, własnych rezerwatów, w których pozostali mieszkańcy Kanady będą się mogli osiedlać tylko za ich zgodą. Rzeczywiście, bardziej to rodem z apartheidu niż wspólnoty gospodarczej. A różnica? Popatrzcie na początek. Pół miliona Indian na ponad 25 milionów pozostałych mieszkańców kraju. Oj, nie byłoby Indian Act, gdyby było na odwrót.

KARTKI Z BERLINA

Dokończenie ze str. 7

kim - wiele wybitnych dzieł, ale która dość szybko się zakończyła. Sołżenicyna jak złoczyńcę wydalono z sowieckiego terytorium, zaś profesora Sacharowa trzymano w areszcie, z którego z rzadka dochodziły jakikolwiek wiarygodne informacje o jego sytuacji.

Jest takie starożytne przysłowie, które mówi, by strzec się Danaów nawet wówczas, gdy przynoszą dary. Koń trojański wyglądał ponoć imponująco i pięknie - ale nie z powodu swego wyglądu przeszedł do historii, lecz dlatego, że okazał się pułapką. Zawsze się więc obawiam, pouczany przez starożytnych przodków, których mądrość nie powinna zostać zapomniana, prezentów ofiarowywanych przez władze, szczególnie komunistyczne. Nie zakładam z góry, że są w tym jakieś nieczne intencje, lecz jednak wolę być ostrożny.

Zachodnia prasa z uwielbieniem rozpisyje się o "epoce Gorbaczowa". Pomijając fakt, że "epoką" można nazwać coś co należy do przeszłości, trzeba zauważyć, że jak na "epokę" okres panowania obecnego pierwszego sekretarza jest raczej dość krótki - zaledwie kilka lat, a to na historycznym zegarze niewiele. Być może rzeczywiście jest to początek autentycznych przemian systemu. Ja na razie widzę w tym wszystkim jedynie przejaw kryzysu, w obliczu którego władza musi - nie dysponując innymi możliwościami - trochę "poluzować" społeczeństwu, by wyzwolić minimum sił zdolnych do uruchomienia na wpół sparaliżowanej gospodarki. To już było: niedarmo wielu komentatorów przypomina okres NEP-u.

Wszystkie obserwowane zmiany w niczym nie naruszają nadal zasad systemu, nie dają społeczeństwu żyjącym w komunizmie instytucjonalnych gwarancji trwałości zmian praktyki życia publicznego. Bez tych gwarancji trudno uwierzyć w dobre intencje.

TROSKA O KLIENTA NASZĄ DEWIZĄ

High Park
National Realtor
REAL ESTATE LTD.

Telefon
532 - 4444

Główne biuro
217 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI
NASZYM
DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub sprzedać posiadłość w Ontario, czy to dla siebie, czy jako inwestycję, czy to obiekt przemysłowy, farmę, domek letniskowy, motel - pensjonat itd. zwróć się do nas w celu dokonania bezpłatnej wyceny...

pielgrzym
CZASOPISMO LITOLÓW POLSKICH

Redakcja miesięcznika
„PIELGRZYM” zaprasza
w poniedziałek, 6 marca 1989 r.
godz. 8 wieczorem
do sali Credit Union Św. Stanisława i Św. Kazimierza
220 Roncesvalles Ave.

naszym gościem będzie

ksiądz
Michał CZAJKOWSKI

PROFESOR AKADEMII TEOLOGII KATOLICKIEJ
W WARSZAWIE ♦ REDAKTOR MIESIĘCZNIKA „WIEŻ”

autor m.in. drukowanego na łamach
„Pielgrzyma” cyklu artykułów p.t.

Biblia na co dzień

GRANICA IRONII

Bardzo uboga intelektualnie musi być gazeta, która chcąc wywołać sobą zainteresowanie szuka sposobu, by kogoś obrazić. Przedziwna maniera pojawiła się ostatnio w pismach spragnionych szybkiego wzrostu, a mianowicie obraźliwe dyskusje i polemiki zbudowane na emocjach i nieprecyzyjnym wyrażaniu myśli. O ile w literaturze metody takie bywają płodne, to w publicystyce są dowodem braku kultury logicznej i podstawowego warsztatu. Dlatego nie przyjmuję zaproszeń do dyskusji z gazet, gdzie przedmiotem sporu mają być emocje i oceny. Student I roku kształcony w naukach humanistycznych wie świetnie, że oceny nie mogą być ani prawdziwe ani fałszywe, nie można ich więc wyklarować w dyskusji.

Dyskusji podlegają sądy. Śmieją się więc mnie dyskusje typu: dobrzy, źli Polacy, Żydzi, Marsjanie, dobre, złe przekonania, zachowania itd. Są one bowiem często wyrazem jednostkowych postaw i urazów i zwykle rodzą nowe emocje i nowe urazy.

Publicystyka, która troszczy się o poprawę międzyludzkich stosunków zastanawia się raczej nad wypracowaniem zbiorów faktów świadczących o istnieniu wspólnoty, i proponuje nowe środki porozumiewania się między zwaśnionymi lub używającymi innych metod ekspresji grupami.

Podobnym nonsensem jest dyskusowanie zażarte nad tym, czy branie udziału w demonstracjach przeciw PRL w Kanadzie jest czy nie jest śmieszne. Jest czy nie jest żalosne. Jest czy nie jest rozgrzeszające, jest czy nie jest usprawiedliwiająca pasywność pomysłów. *Gołym okiem można stwierdzić*, że większość Polaków w Kanadzie w demonstracjach nie uczestniczy. I nikt ich do tego nie zmusza. Są one przyjętą w zachodniej cywilizacji skuteczną formą wyrażania opinii publicznej. Dyskutować nad tym, jakie są, to tak, jak dyskutować czy śmiesznie jest jadać widelcem, żałośnie łyżką i czy nie lepiej wymyślić własną, twórczą formę spożywania pokarmu.

Większość ludzi, to również oczywiste, nie lubi uczestnictwa w tej formie wyrażania politycznych poglądów, pozostawiając ją, jak wskazują niektóre badania socjologiczne, około 2-3% danej populacji. Nie inaczej jest z Polakami. Nie znaczy to, że nie uczestniczący nie popierają demonstrujących. Wspomagają ich często finansowo, zwłaszcza tam gdzie silne jest lobby, o którym tak się marzy tutejszym publicystom. Każde fachowe lobby wie, jak użyć demonstracji jako jednego z argumentów.

W stanie rozkładu musiałyby być grupa, która likwidowałaby działalność młodzieży gotowej na malowanie plakatu, wleczenie

się autobusem na koniec świata, wystawianie pod ambasadami w mrozie i w skwarze. Przynajmniej wzory etnicznych lobby w Kanadzie nie tylko tego nie czynią, ale bardzo popierają amatorów różnych akcji ulicznych. Tłumaczyć komuś o skuteczności mobilizowania opinii publicznej przez demonstracje jest zajęciem jałowym. Mamy przecież tego dowody na każdym kroku. Podobnie jak trudnym do wyobrażenia jest trwanie w przekonaniu, że są one środkiem jedynym, najwyższym i zawsze skutecznym. Oczywiście demonstracje mogą się wydawać niektórym zbędnym rytuałem, zbiorową histerią, czy też niegustownym widowiskiem, ale dla wprawno oka polityka są sprawdzoną miarą zainteresowania danym problemem jego wyborców. Przynajmniej, że często nie doceniałam ich skuteczności aż do rozmowy z pewnym konserwatywnym posłem, uczestnikiem rozmów wiedeńskich, który przekonał mnie, jak bardzo drażnią one Sowietów i ich satelitów i psują ich obraz. Wiedeńscy rozmówcy owego posła bardzo byli zainteresowani w wyciszeniu tej formy opinii publicznej. W interesie Polaków w Kanadzie, i nie tylko w Kanadzie, leży by manifestacje były jak największe, jak najżywsze, ściągające jak największą liczbę polityków i mediów. Ważne by wysiłki organizatorów i uczestników demonstracji był właściwie wykorzystany dla dobra sprawy w politycznym panteonie.

Publiczne wyznaczenie indywidualizmu typu: "Ja na demonstracje nie chodzę" nie zniechęci ich uczestników oraz tych, którzy potrafią świadomie zaakceptować ich rytualność czy teatralność zdając sobie sprawę z wymowy liczb. Dostarczy natomiast parcia psychicznego (bo nie argumentów) tym, którzy dotąd w nich nie uczestniczyli, ale mieli wątpliwości, jak właściwie oceniać tę formę protestu. Rozgrzeszy także tych, którzy unikają polityki jak ognia, zapominając, że są jej nieustannym przedmiotem. W efekcie wyznaczenie takie, jeśli powtarzane z ust do ust, staje się próbą odebrania bazy społecznej demonstrantom czyniąc z nich izolowaną grupę.

Czy takie postępowanie jest słuszne i dalekowzroczone? Może, jeżeli w zanadru ma ktoś formy zastępcze. Do tego trzeba jednak przede wszystkim znajomości kanadyjskich dróg i reakcji oraz społecznej energii, której na ogół indywidualistom brak.

Immanuel Kant, który często przyświeca indywidualistom różnych orientacji mawiał w swym imperatywie kategorycznym: "Postępuj tak, jakbyś chciał, aby

maksyma twego postępowania stała się prawem powszechnym". Trawestując - "rób to, co chcesz, by robili inni lub mów to co chcesz, by stało się społecznym faktem". Nie wystarczy odważyć wyrażenia niepopularnego poglądu, trzeba jeszcze wyobraźni, w jaką stronę ów pogląd może ewoluować. To się nazywa odpowiedzialność za słowo. Obowiązuje ona szczególnie wtedy, kiedy zabieramy się za szarganie świętości. Szarganie jest niezłą metodą na zwrócenie na siebie uwagi (vide ostatnio książka Rushdiego). Pytanie jednak, czy nie prowadzi w efekcie do społecznej próżni poprzedzonej obudzeniem upiórów, opełnionych grózb i walk. Publiczne wyznaczenie już takie niezdrowe emocje wywołało. Mam nadzieję, że zakończy się raczej mobilizacją niż społeczną próżnią. Nie dołączam do tych, którzy twierdzą, że atak i ośmieszanie demonstracji musi być dziełem konsulatu PRL. Czasem tak może być i bywało. Tym razem jak sądzę mamy do czynienia z produktem nieco uspiętego, bo nieprecyzyjnego umysłu. Także i spragnionej popularności za wszelką cenę redakcji, która pod pozorami otwarcia dyskusji pogląd ów upowszechnia licząc na zapanowanie stron sporami, które, obawiam się, tak jak i poprzednie, nie będą merytoryczne.

Inna wyszargana świętość w tej samej publikacji to "Msza za Ojczyznę". Jeżeli ktoś nie widzi realnego działania w organizowaniu mszy za ojczyznę, to jego sprawa. Niech doda, że nie widzi realnego działania w stale jej towarzyszących zbiórkach pieniężnych, petycjach, odczytach, spotkaniach. Ze nie widzi sensu w podtrzymywaniu na duchu ich istnieniem tych, którzy prowadzą opozycyjne działania w kraju. Ciekawe w tym kontekście, że bardzo trudno było przekonać czynniki kościelne o potrzebach takich mszy w kraju i za granicą. I nie na darmo najbardziej aktywny w tej dziedzinie kler podlega represjom władz. Dyskusowanie tej kwestii przypomina spór powstały po oblaniu sakralnego symbolu. Spór typu: myjemy, nie myjemy, jak i dlaczego.

W interesie PRL leży wtopienie Polaków na emigracji w konsumpcyjność, indywidualizm i kanadyjskość. Przed wielu laty taki program kulturalno-asymilacyjny głosiło pismo "Kronika Tygodniowa" i różne przybudówki Towarzystwa Polonia. Hołubiono apolitycznych i hojnych milionerów. 80 rok przyniósł porażkę tej wizji wnosząc "prymitywne formy protestu przeciw PRL".

Ileż przykrości, szykanów doznali tu ci ludzie, którzy stopniowo wciągali coraz szersze kręgi emigracyjne i kanadyjskie w sprawy Polski i Polaków.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE W PARAFII MATKI BOSKIEJ KRÓLOWEJ POLSKI W SCARBOROUGH

5 marca (niedziela) - nauki rekolekcyjne podczas mszy, godz. 9, 11 i 19.

9 marca (czwartek) - nauka rekolekcyjna o godz. 19:30.

10 marca (piątek) - nauka ogólna o godz. 19:30. Konferencja dla starszej młodzieży po mszy wieczornej.

11 marca (sobota) - rekolekcje dla młodzieży szkolnej o godz. 10:00 (nauki w grupach wiekowych, spowiedź, msza święta). Konferencja dla starszej młodzieży o godz. 17.

Spowiedź rekolekcyjna - godz. 18:00.

Nauka rekolekcyjna - godz. 19:00.

12 marca (niedziela) - zakończenie rekolekcji, nauki podczas mszy św. o godz. 9, 11 i 19.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DROGICH RODAKÓW NA WIELKOPOSTNE DNI ODNOWY WEWNĘTRZNEJ

Ksiądz proboszcz
ZBIGNIEW OLBRYŚ
KSIEŻA I PARAFIANIE

Homo polacusy, jak ich ironicznie określa publicysta, może nie odnieśli największych sukcesów, ale zrobili wiele, co leżało w granicach ich możliwości. Polityczna polskość nie ułatwiała im tu kariery. Dziś, szyderstwo, kpiarstwo wyrażane wobec nich w emigracji publicznie musi działać bardzo boleśnie.

Brak zdolności do autoironii nie jest tożsame z brakiem inteligencji. Świadczą o tym szeregi wybitnych filozofów, literatów i naukowców, których łatwo było zranic podważeniem ich zasadniczych wyborów moralnych, religijnych czy politycznych. Wyborów, które dla nich nie podlegały dyskusji, ponieważ wynikały z bezcennych dla nich niepodważalnych aksjomatów. Autoironia ma u każdego indywidualną granicę. Pozbawiony taktu jest ktoś, kto ją z zewnątrz narusza, świadom, iż nie ma niczego do zaoferowania w zamian.

Kto czyni z takiej postawy sprawę publiczną, jest tanim sensatem. Najtańszą gazetą w Kanadzie.

GRAŻYNA FARMUS

W nawiązaniu do tekstu "HOMO POLACUS", który ukazał się w jednym z torontońskich niezależnych pism.

NASZ KOMIKS: NŻYNIER KWAS KWASIBORSKI

Rysunek: KRZYSZTOF KRZYSZTOFORSKI

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 769-4558

SKORZYSTAJ Z NOWEJ REFORMY PODATKOWEJ!

W myśl powyższego hasła analizujemy każdy przypadek optymalizując korzyści dla naszych klientów. Aczkolwiek nowe, drastyczne zmiany (TAX REFORM) zasadniczo komplikują wypełnianie zeznań podatkowych, nasz program komputerowy TAXPRO (szeroko używany przez firmy księgowo) z łatwością OPTYMALIZUJE KORZYSCI dla użytkownika.

Używając ten program zapewniamy UJĘCIE absolutnie WSZYSTKICH ULG podatkowych oraz całym sercem służymy naszą ekspertyzą z przekonaniem, że naszym podstawowym obowiązkiem jest zmniejszenie Waszych podatków.

JEŻELI KLIENT NIE USATYSFAKJONOWANY - NIE POBIERAMY OPLAT

W naszym biurze przy 2290 Bloor St. W. oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. **GWARANTUJEMY 100%** bezbłędne obliczenia.

Jeżeli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - przeciwnie, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

JEDNORAZOWA OPLATA ZA CALOROCZNA OBSLUGE

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Pomimo drastycznych zmian i dodatkowej komplikacji formy podatkowej utrzymujemy ceny zasadniczo na poziomie lat poprzednich. Ze względu na używanie komputera nie tylko obliczenia są najwyższej jakości (ponad 20 firm księgowych CA używa nasze usługi), ale CENA jest utrzymana na absolutnym MINIMUM; np. prosty zwrot podatkowy \$22.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$28-32.

Dodatkowo oferujemy AUTOMATYCZNĄ 30% ULGĘ dla współmałżonka(ki).

W cenę usługi wchodzi:

- ♦ Bezpłatna całoroczna pomoc w sprawach związanych ze zwrotem podatkowym.
- ♦ Jednorazowa porada finansowa w przypadku otwarcia (sprzedania) interesu lub
- ♦ Porada inwestycyjna, lub
- ♦ Zakupu nieruchomości (Rental income property)
- ♦ Porada budowlano-inwestycyjna w przypadku "rental income"

PO WIĘCEJ INFORMACJI PROSZĘ DZWOŃCIE 769-4558

UWAGA WŁAŚCICIELE BIZNESÓW! Pamiętajcie, że straty z biznesów są odejmowane od innych źródeł zarobku zmniejszając podatek lub zwiększając zwrot! Dzięki własnemu programowi "BUSINESS 1" oferujemy pełne usługi po unikalnych cenach: • wyprowadzanie ksiąg podatkowych • zeznanie dochodowe • zestawienie bilansowe

BIURO OTWARTE CODZIENNIE 10 do 19
SOBOTY 10 do 16

Aby skorzystać z dodatkowej 10% ulgi od ceny wyliczonej przez komputer, przysłać kupon do przemieszczenia

**SPRAWNIE
SZYBKO
TANIO**

Istnieje od 1929 r.

**WYSYŁAMY
ZLECENIA
DO POLSKI**

WIELKA OBNIŻKA CEN NA:

TELEWIZORY, MAGNETOWIDY, SUSZARKI, PRALKI,
MASZYNY DO SZYCIA, ROBOTY KUCHENNE.

OBNIŻONE CENY POSZUKIWANYCH SAMOCHODÓW

ŁADA - SKODA

Przekazy na konta walutowe "A" i "C" wysoko oprocentowane
GOTÓWKA DO RĄK ODBIORCY - BONY PEAO

Szczegółowych informacji udzieli i zlecenie przyjmie:

**PEKAO TRADING CO.
(Canada) LTD.**

1610 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A7
TEL. 588-1414

lub

UPOWAŻNIONY PRZEDSTAWICIEL PEKAO

**Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
Lotów Czarterowych Do Polski - 1989
Samolotami Polskich Linii Lotniczych "LOT"**

TORONTO - WARSZAWA	CENY
LUTY 01, 15	599
MARZEC 01, 15, 29	676
KWIECIEŃ 02, 09	
KWIECIEŃ 16, 23, 30	699
MAJ 07	
MAJ 14, 21, 28, 31	769
CZERWIEC 04, 07, 11, 14	799
CZERWIEC 18	873
CZERWIEC 21, 25, 28	899
LIPIEC 02, 05, 09	
LIPIEC 12, 16, 19, 23, 26, 30	873
SIERPIEŃ 02, 06, 09, 13	
SIERPIEŃ 16, 20, 23, 27, 30	799
WRZESIEŃ 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24	749
WRZESIEŃ 27	676
PAŹDZIERNIK 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29	
LISTOPAD 05, 12, 19, 26	639
GRUDZIEŃ 03	
GRUDZIEŃ 10	749
GRUDZIEŃ 17, 20	839
STYCZEŃ 07, 14, 21 (1990)	599

WARSZAWA - TORONTO (Dowolne Daty Powrotu)
LUTY 01, 15
MARZEC 01, 15, 29
KWIECIEŃ 02, 09, 16, 23, 30
MAJ 07, 14, 21, 28, 31
CZERWIEC 04, 07, 11, 14, 18, 21, 25, 28
LIPIEC 02, 05, 09, 12, 16, 19, 23, 26, 30
SIERPIEŃ 02, 06, 09, 13, 16, 20, 23, 27, 30
WRZESIEŃ 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24, 27
PAŹDZIERNIK 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29
LISTOPAD 05, 12, 19, 26
GRUDZIEŃ 03, 10, 17, 20
STYCZEŃ 07, 14, 21, 28 (1990)

PRZEDPŁATY
WARSZAWA - TORONTO - WARSZAWA
Dorośli \$700.00 Dzieci \$455.00

PRZEDPŁATY
WARSZAWA - EDMONTON - WARSZAWA
Dorośli \$900.00 Dzieci \$585.00

WARSZAWA - TORONTO - EDMONTON,
LIPIEC 02, SIERPIEŃ 20

Dodatkowe Koszty
Opłata lotniskowa dorośli \$ 19.00
dzieci \$ 9.50
Ubezpieczenie biletu, od \$ 30.00

EDMONTON - TORONTO - WARSZAWA	CENY
MAJ 21	941
LIPIEC 02	1029

Dzieci poniżej lat 12 z Toronto \$ 599.00
z Edmonton ... \$ 675.00

Dzieci poniżej lat 2 - bezpłatnie

Dozwolona ilość bagażu 30kg Plus bagaż podręczny.

**Prosimy Nie Zwlekać
I Już Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
588-1988 1-800-387-0325**

**ŻYĆ
NIE UMIERAĆ**

**HALINA
BARANOWSKA M.A. A.I.I.C.
TEL. 622-1115 lub 746-5270**

Chciałbym ubezpieczyć się na życie optymalnie do warunków. Moja sytuacja wygląda następująco: Mam 43 lata, jestem żonaty, mam szesnastoletniego syna, który wybiera się na wyższe studia. Obydwoje z żoną pracujemy i dobrze zarabamy. Mieszkamy we własnym domu. Nasza hipoteka (nieubezpieczona) wynosi \$100,000.00. Mamy rozmaite długi (w sumie około \$9,000.00). Ponadto jest z nami moja mama, która przyjechała z Polski niedawno i czeka na pobyt stały. Co Pan! radzi osobie w mojej sytuacji? Na ile powinienem się ubezpieczyć i ile mnie to będzie kosztowało?

Z pytania Pana mogę wywnioskować, że przede wszystkim zależy Panu na zabezpieczeniu rodziny pod następującymi względami: 1) Utrzymanie osiągniętego standardu życia. 2) Spłacenie istniejących długów. 3) Spłacenie hipoteki. 4) Zapewnienie funduszu na wyższe studia syna. 5) Zabezpieczenie finansowe mamy pozostającej na stałe w Kanadzie.

Aby zagwarantować finanse potrzebne do realizacji wyżej wymienionych celów, można obliczyć wysokość sumy požądane-go ubezpieczenia poprzez dodanie obecnego zadłużenia na \$9,000.00 do \$100,000.00 długi hipotecznego plus koszt studiów syna np. \$25,000.00 tudzież tzw. wydatki ostateczne np. \$20,000.00 (wliczone tu są koszty pogrzebu, zaległe podatki, koszty prawne, wydatki związane z chorobą poprzedzającą

śmierć itp.), co daje sumę \$154,000.00 na zaspokojenie potrzeb wymienionych w punkcie drugim, trzecim i czwartym.

Gwarancje kontynuacji standardu życia rodziny oraz odpowiedniego dochodu dla mamy osiągamy przez obliczenie jaki kapitał będzie potrzebny do wytworzenia požądane-go dochodu i wysokość tego kapitału będzie wysokością ubezpieczenia np. Jeśli dochód rodzinny wynosi \$70,000.00 na rok, to po śmierci jednego z żywicieli rodziny, do kontynuacji standardu życia pozostałych członków rodziny potrzebne jest z reguły 70%, czyli \$49,000.00. Jeśli żona zarabia \$35,000.00 rocznie, to deficyt wynosi \$14,000.00. Przy założeniu zysku z kapitału np. 10% rocznie potrzebna jest suma \$140,000.00 (przy wyższym procencie potrzebny jest mniejszy kapitał, przy niższym większy). Jeśli chce Pan zagwarantować oddzielny dochód dla mamy można to zrobić na tej samej zasadzie; aby otrzymać np. \$10,000.00 rocznie potrzebne jest \$100,000.00 zainwestowane na 10%. Reasumując: aby zagwarantować na wypadek śmierci finanse potrzebne najbliższym do kontynuacji życia i do realizacji zamierzonych celów powinien Pan mieć ubezpieczenie w wysokości \$394,000.00 (\$154,000.00 plus \$140,000.00 plus \$100,000.00). Od tej sumy można odjąć np. istniejące ubezpieczenie grupowe z pracy tudzież istniejące zasoby finansowe np. inwestycje, oszczędności itp.

Ile takie ubezpieczenie kosztuje? Zależy to od wyboru typu ubezpieczenia od tego, czy Pan pali oraz od stanu zdrowia. Np. podwyższone ciśnienie może spowodować zwiększenie kosztów czy nawet uniemożliwić uzyskanie ubezpieczenia. Zakładając, że Pan nie pali i jest Pan zdrowy, składka roczna może wynosić od 0.27% do 2.60% sumy ubezpieczenia, czyli przy ubezpieczeniu na \$394,000.00 składka roczna może wynosić od np. \$1054.00 do \$9,300.00

APEL

Zgodnie z apelem Przewodniczącego Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata, Zarząd Fundacji św. Andrzeja Boboli zwraca się ze specjalną prośbą do wszystkich parafii i organizacji polonijnych oraz do osób indywidualnych, o poparcie tegorocznej zbiórki na pomoc Polakom przebywającym na terenie ZSSR.

Przy okazji podajemy do wiadomości, iż roczne Walne Zebranie Fundacji odbyło się w dniu 2 sierpnia 1988 r., na którym zostało przedstawione sprawozdanie księgowego przysięgłego p. W. Oczechowskiego. Po wysłuchaniu tegoż sprawozdania Walne Zebranie udzieliło ustępującemu Zarządowi absolutorium z podziękowaniem.

Stan finansowy Fundacji na dzień 23 września 1988 r. przedstawia się następująco: Kapitał Fundacji 33,500 dol. konto bieżące 1,119.65 dol. Dotychczasowa pomoc przesłana za pośrednictwem J.E. X. Biskupa S. Wesolego wyniosła 6,400 dol.

Jak Państwu wiadomo z doniesień prasowych, w obecnym roku nastąpiła pewna poprawa odnośnie sytuacji Polaków w ZSSR. W związku z tym, zaistniały większe możliwości pomocy.

Dlatego też Walne Zebranie Fundacji w dniu 2 sierpnia 1988 r. podjęło uchwałę, iż wszyscy ofiarodawcy, którzy przekazali na rzecz Fundacji w okresie tegorocznej akcji zbiórkowej sumę 1,000 dol. lub więcej otrzymają specjalny dyplom uznania Fundacji św. Andrzeja Boboli.

Natomiast wszyscy, którzy przekazali począwszy od daty założenia Fundacji sumę 2,000 dol. lub więcej otrzymają dyplom założyciela Fundacji św. Andrzeja Boboli.

Apelujemy do wszystkich parafii i organizacji polonijnych oraz do osób indywidualnych o specjalne poparcie tegorocznej akcji zbiórkowej. Czeki prosimy kierować na adres St.-Andrew Bobola Foundation P.O.Box 906 Station N.D.G. Montreal, Que. H4A 3S3.

Kazimierz PLATER
Przewodniczący

**STOLY
WIELKANOCNE**

Dorocznym zwyczajem w nowym ratuszu torontońskim (w rotundzie) odbędzie się WYSTAWA STOŁÓW WIELKANOCNYCH.

Zwyczaj ten jest kultywowany od przeszło 25 lat i wystawa zawsze odbywała się w Niedzielę Palmową.

W tym roku wystawa Stołów Wielkanocnych odbędzie się TYDZIEŃ PRZED NIEDZIELĄ PALMOWĄ, to znaczy w NIEDZIELĘ DNIA 12 MARCA od godz. 12.00 - 18.00.

Data uległa zmianie dzięki zarządzeniu radnych miasta z tego powodu, że w dzień Niedzieli Palmowej odbędzie się w rotundzie ratusza wystawa kwiatów.

Polski Stół Wielkanocny, jak co roku, przygotowuje znana Polonii pani Teresa Jadwiga Gierowa, producent Polskiego Programu Radiowego "PANI JADWIGA".

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto zachęca Polonię do zwiedzenia wystawy Stołów Wielkanocnych, między innymi polskiego, który jak co roku jest odwiedzany przez setki Polaków i tłumy innych narodowości.

STANISŁAW SADOWSKI

**KOMUNIKAT
POLSKIEJ FUNDACJI
SPOŁECZNO-KULTURALNEJ
W QUEBECU**

Zarząd Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej w Quebecu zawiadamia, że podania o dotacje, subwencje i stypendia na r. 1989 należy składać do 15 kwietnia br. na adres Fundacji: 65, rue Sherbrooke est, bureau 103, Montreal (Quebec) H2X 1C4.

- Stosownie do założeń Polskiej Fundacji, dotacje i subwencje będą przyznawane zarówno organizacjom jak i osobom prywatnym wyłącznie na cele edukacyjne i społeczno-kulturalne;

- Podania winny być składane na formularzach Fundacji, które można otrzymać w lokalu Polonijnej Kasy Kredytowej - adres ten sam co Fundacji;

Warunkiem rozpatrzenia podań jest wypełnienie wszystkich pozycji formularza i dołączenie odpowiednich dokumentów i załączników. Studenci winni załączyć świadectwo ukończenia dotychczasowych studiów i zaświadczenie o przyjęciu na następny rok.

70,71

Polsko-Kanadyjskie
Towarzystwo Muzyczne
The Polish Canadian
Society of Music

ZAPRASZA
NA KONCERT ZATYTUŁOWANY

**POGODNI
KLASYCY**

W programie:

W.A.MOZART - Divertiment I KV 136
I 138

W.A.MOZART - Uwertura Lucio Silla
KV 135

J.HAYDN - Sinfonia No. 21 A-dur
F.JANIEWICZ - Divertimento na smyczki
C.Ph.E. BACH - Sinfonia C-dur
w wykonaniu

Orkiestry Kameralnej

MUSICA ANTIQUA

Polsko-Kanadyjskiego
Towarzystwa Muzycznego

pod dyktando

MACIEJA JAŚKIEWICZA
PIĄTEK, 17 marca 1989, godz. 20.

Church of the Redeemer,
162 Bloor Str. (przy Avenue Rd.)

Bilety: \$ 9 i \$ 7 dla członków
towarzystwa

Dodatkowe informacje można
uzyskać dzwoniąc pod 421-7416

TO BYŁ BAL !

Bal "ECHA OJCZYŹNY", który odbył się 5 lutego w siedzibie Grupy 107 ZPwK wspaniale się udał. Zastępa w tym organizatorów Państwa Piotrowskich z rozgłośni radiowej o tej samej nazwie, artystów, którzy wystąpili w części artystycznej, no i, przede wszystkim, samych uczestników balu, którzy wypełnili salę przy Lakeshore Blvd.

Program artystyczny rozpoczął Hejnał Krakowski, odegrany na trąbce przez p. Marię Knapik Sztramko, która również śpiewała w dalszej części programu i rozbawiała zebranych monologiem "O chłopskim nieszczęściu".

W programie występowali także - Danuta Rembacz, Anna Piwowarczyk, oraz "Słowik Torontoński" - Teresa Klimuszko. Z wielkim kunsztem śpiewała nam czardasza oraz arię Adeli z "Zemsty Nietoperza".

Dużo życia wniósł znakomity zespół 7 dziewcząt ze szkoły tanecznej Barbary Szabuni z Oshawy, który wykonał nowoczesne tańce. Mogliśmy również podziwiać samą panią Barbarę w dynamicznym tańcu solowym.

Na zakończenie części artystycznej na estradzie pojawiła się z gitarą pani Krystyna Piotrowska i zaśpiewała piękną pieśń "Kocham Cię ziemię moja". Wzruszenie było duże. Widać było wiele chusteczek na widowni. Widziałam to, bo prowadziłam na tym balu konferansjerkę wraz z E.Zymnem.

Bal był okazją zaprezentowania programu radiowego "Echo Ojczyzny" i jego nowego kierownictwa. Państwo Krystyna i Ryszard Piotrowscy prowadzili z wielkim zaangażowaniem polski program telewizyjny "Polonia w teleobiektywie" w Winnipegu. Jednocześnie działali aktywnie w życiu polonijnym, jak również nagrali płytę pt. "Testament". Krystyna śpiewała też w zespołach artystycznych "Sokół" i "Kuranty" w Winnipegu.

Program "Echo Ojczyzny" nadawany jest na fali FM 100,7 CHIN od godz. 10:30 do 11:30 rano od poniedziałku do piątku. Pan Ryszard prowadzi dodatkowo w soboty magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali AM 1540 o godz. 10 wieczorem.

Nadesłała:

HALINA DROZDŻAL

**PIGUŁKI
PCAG**

KSIAZKI. Do nabycia po okazjnych cenach: autobiografia Lecha Wałęsy "A WAY OF HOPE" oraz "MALARZE. POLSCY 1850-1950" (każda z książek tylko \$10 plus \$3 za przesyłkę). "Malarze", to katalog wystawy obrazów znajdujących się w Ameryce Północnej. Kolorowe wydanie albumowe z tekstem polskim, angielskim i francuskim. Wszyscy mamy zawsze kłopoty z prezentami dla przyjaciół Kanadyjczyków. "Droga nadziei" i "Malarze" kłopoty te rozwiązują znakomicie. Na zaopatrzenie się w prezenty gwiazdkowe na przyszły rok, nigdy nie jest za wcześnie, zwłaszcza, jeżeli możemy to zrobić tak tanim kosztem!

GIEŁDA KSIAZEK. Podczas ostatnich "Spotkań Jesiennych" dużą popularnością cieszyły się używane książki. Podało nam to myśl, aby stworzyć "Giełdę książek". Prawie każdy ma w domu książki, które wszyscy domownicy znają już niemal na pamięć, lub książki dla dzieci, na których uczyły się czytać nasze pociechy, które właśnie kończą uniwersytet. O ile nie jest to wzruszająca opowieść o młodych latach Soso-Stalina lub zbiór felietonów Jerzego Urbana, książki te mogą z powodzeniem służyć następnym pokoleniom czytelników. Zwracamy się z apelem o podarowanie tych

książek dla PCAG. Zebrane książki będziemy sprzedawać po śmiesznie niskich cenach w podziemiach kościoła św. Teresy po nabożeństwach za Ojczyznę. Prosimy o zgłoszenia telefoniczne do PIGULEK.

ZNACZKI. W ciągu ostatniego roku, na apel PCAG, wiele osób nadesłało nam stare znaczki pocztowe. Znaczki te po odklejeniu i uporządkowaniu wędrują do Francji, gdzie siostry trapistki sprzedają je za "żywą gotówkę" kolekcjonerom. Uzyskane pieniądze przesyłają Matce Teresie oraz innym ośrodkom pomocy dzieciom. Po rozliczeniu okazało się, że znaczki zebrane przez PCAG przyniosły w ostatnim roku ponad \$2000! Akcję prowadzimy nadal, prosimy o przesyłanie znaczków pod adresem PCAG. Można też przy okazji kupowania szynki na Ronceswałowce zostawić kopertę ze znaczkami w Biurze Pomocy Społecznej Elżbiety Wolskiej (2333 Dundas W.) # 408.

VIDEOKASETY. Przypominamy, że PIGUŁKI pożyczają (bezpłatnie) videokasetę z programem "Struggles for Poland", nadanym zeszłego roku przez telewizję amerykańską. Jest to najnowsza historia Polski w telewizyjnej pigułce.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. Zamówienia książek prosimy adresować: P.O.Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

**HUMBERVIEW
INSURANCE
BROKERS LTD.**

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI

ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW

UBEZPIECZENIA SZPITALNE

DLA ODWIEDZAJĄCYCH -

100 dni TYLKO \$ 135.00

BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

BERLIN ZACHODNI JAKO EMIGRACYJNE CENTRUM

Siedem lat temu, po wprowadzeniu stanu wojennego, Berlin Zachodni stał się nagle jednym z centrów najnowszej emigracji. Zaczęły wychodzić polskie czasopisma, powstawać różne organizacje świadczące o obecności polskiej w tym mieście stanowiącym wyspę wolnego świata w komunistycznym morzu. Na swą szansę musiał Berlin czekać dość długo z przyczyn oczywistych: emigracja powojenna w zasadzie nie osiedlała się w Niemczech, przez długie też lata "wybranie wolności" w tym kraju było w Polsce raczej źle widziane. Czas jednak stepił emocje związane z ostatnią wojną i w chwili obecnej Republika Federalna Niemiec oraz przede wszystkim Berlin Zachodni, do którego można przyjechać bez wizy, stały się jednym z głównych krajów docelowych najnowszych fal wychodźstwa. Oswajanie Berlina przez Polaków zaczęło się jednak wcześniej - dzięki licznym stypendiom, szczególnie dla pisarzy, przyznawanych za pośrednictwem tutejszej Akademii der Künste. Wśród autorów polskich, którzy z tego stypendium korzystali odnajdziemy Witolda Gombrowicza, Stanisława Lema, Wiktora Woroszyńskiego, Zbigniewa Herberta, Witolda Wirpszę, Tymoteusza Karpowicza, Adama Zagajewskiego i Juliana Kornhausera.

Dopiero jednak 13 grudnia 1981 roku spowodował, że Berlin - i w ogóle Niemcy Zachodnie - stał się ośrodkiem emigracyjnym. Oto jeszcze jeden z paradoksalnych efektów wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Stało się bowiem tak, że w Niemczech, podobnie jak w innych krajach Europy, Polacy uzyskiwali stosunkowo łatwo status uchodźcy politycznego. Wiązały się z tym również zyskujące tu dość duże poparcie opinii publicznej - choć przy rezerwie władz - inicjatywy emigracyjne. Jedną z nich stało się założone w 1982 roku Towarzystwo Solidarność, które uzyskało status instytucji wyższej użyteczności. Organem Towarzystwa stało się czasopismo "Pogląd" i tą samą nazwą posługujące się wydawnictwo. "Pogląd", początkowo dwutygodnik, następnie zaś miesięcznik, zdołał w ciągu siedmiu lat skupić wokół siebie spore grono autorów zarówno z emigracji, jak z kraju. W

wydawnictwie ukazały się książki m.in. Lothara Herbsta, Tomasza Jastruna, Leszka Moczulskiego, Leszka Szarugi i Witolda Wirpszy.

Obok Poglądu zaczął wychodzić miesięcznik literacki "Archipelag", w pierwszej fazie redagowany przez zespół, później przez Andrzeja Więckowskiego. I tutaj odnajdujemy wielu znanych autorów z kraju i emigracji. Obok pisma zaczęła wychodzić Biblioteka "Archipelagu" - zbiór książek, wśród których odnajdujemy eseje Henryka Grynberga, prozą Włodzimierza Odojewskiego czy poezję Witolda Wirpszy, który zresztą w ostatnim okresie życia był jednym z najbardziej czynnych współpracowników pisma. Niestety, wobec piętujących się trudności finansowych zarówno pismo, jak wydawnictwo zmuszone były w roku 1987 zawiesić swą działalność.

Rozwijać się zaczęło natomiast kierowane przez Wojciecha Drozdka wydawnictwo Veto. Jednym z jego podstawowych założeń jest uprzywilejowanie czytelnikowi polskiemu autorów środkowoeuropejskich. Ukazały się dotąd książki Mariana Miszałskiego z Polski, Vaclava Havela i Martina Harnicka z Czechosłowacji, Stefana Heyma z NRD, wreszcie dwujęzyczne - polsko-niemieckie - zbiory poezji Antoniego Pawlaka i Tomasza Jastruna.

Wśród innych inicjatyw warto wspomnieć o polskiej telewizji stworzonej przez Ewę Ślaską i Grzegorza Ziętkiewicza nadającą swe programy raz w miesiącu za pośrednictwem programu kablowego. W kolejnych wydaniach tego magazynu odnajdujemy między innymi wywiady z Jerzym Holzerem, Władysławem Bartoszewskim, Tadeuszem Mazowieckim, Lotharem Herbstem, Wiktorem Woroszyńskim, Jackiem Bocheńskim, Leszkiem Szarugą czy Adamem Zagajewskim. Tutaj też opublikowane zostały rozmowy z polskimi wydawcami emigracyjnymi nagrane podczas Targów Książki we Frankfurcie. Nagrane na kasyety programy Magazynu "Wyspa" - gdyż taką nazwę przyjęli redaktorzy - przesyłane są do kraju.

W ostatnim czasie w Berlinie Zachodnim ukonstytuował się pierwszy poza gra-

nicami kraju Klub Inteligencji Katolickiej działający przy tutejszym duszpasterstwie polskim. Z inicjatywy tej organizacji zaczął się ukazywać kwartalnik "Słowo", odbywają się spotkania dyskusyjne, a także wernisaże plastyczne. Redaktorem "Słowa" jest Andrzej Szulczyński, wcześniej także jeden z członków zespołu "Archipelagu", zaś sprawami plastyki zajmuje się osiadła w Berlinie u schyłku lat sześćdziesiątych malarzka Helena Bohle-Szacki.

W Berlinie przebywa spora grupa polskich artystów - kompozytorów, muzyków, plastyków i pisarzy, a także grono działaczy politycznych. Tu zmarli i zostali pochowani dwaj polscy poeci - Arnold Šlucki i Witold Wirpsza. Jak więc widać, w ciągu ostatnich lat miasto to staje się kolejnym w Europie centrum emigracyjnym. Dziś, po siedmiu latach rozwoju instytucji wychodźstwa w tym mieście warto spytać o ich przyszłość, o szanse rozwoju.

Ktoś obliczył, że jeśli Polacy - z których część zresztą przybywa tutaj na prawach niemieckich przemieszczających - nadal będą napływać w tej liczbie, wówczas do końca stulecia będzie ich w Berlinie mieszkało blisko sto tysięcy. Te dane wydają się przesadzone, niemniej już w chwili obecnej można założyć, że mieszka tu ponad dwadzieścia tysięcy przybyszów z kraju; a liczba ta wydatnie się powiększa w okresach wakacyjnych, gdyż Berlin Zachodni, nawet nie będąc punktem docelowym wyjazdów, jest miastem, przez które przewija się ogromna liczba polskich turystów. Stwarza to dla działalności instytucji wychodźczych wyjątkowo dogodną sytuację, o tyle lepszą od tej, jaką mają stare centra emigracyjne w Paryżu i Londynie, że miasto położone jest w bezpośredniej bliskości kraju, zaledwie kilkadziesiąt kilometrów od granicy, co pozwala na intensyfikację kontaktów z opozycją.

Jak dotychczas szanse te zostały wykorzystane w stopniu niewielkim. Berlin, mimo dość dużej dynamiki rozwoju centrów wydawniczych i organizacyjnych nie potrafił w ciągu tych lat zdobyć pozycji choćby zbliżonej do ośrodków tradycyjnych. Być może wynika to z faktu, iż mimo wszystko

zarówno Paryż i Londyn posiadają silniejszy potencjał intelektualny, silnie zakorzenione są w tradycjach polskiego wychodźstwa, podczas gdy miasto nad Szprewą dopiero się tego dorabia. Instytucje emigracyjne dysponują też stosunkowo niewielkimi środkami finansowymi, w Berlinie mniejszymi niż gdzie indziej. Także i wiedza w kraju dotycząca działalności berlińskiej emigracji jest stosunkowo niewielka.

Wydaje się jednak, że Berlin takie szanse posiada, może stać się w przyszłości ważnym centrum emigracyjnym. Aby do tego doszło, musi jednak nastąpić stabilizacja młodego jeszcze wychodźstwa w tym mieście, a także podjęcie szerszej niż dotąd współpracy ludzi z kraju z tutejszymi wydawnictwami i stowarzyszeniami. Tylko w ten sposób bowiem - poprzez na przykład rozwój akcji odczytowej, spotkań autorskich i dyskusji z gośćmi z kraju, co ułatwia Klub Inteligencji Katolickiej - możliwe jest zainteresowanie osiadłych w Berlinie Polaków, a tym samym stworzenie szans na powiększenie bazy finansowej oraz społecznej młodego centrum emigracyjnego.

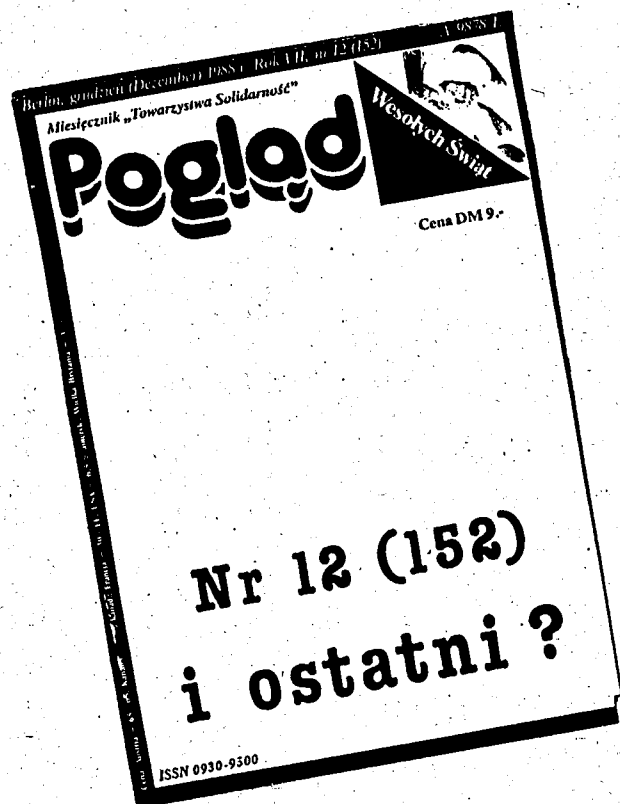
Kościół polski wydaje się najbardziej odpowiednim pośrednikiem w rozwoju tego rodzaju aktywności, jest bowiem, jak i w innych ośrodkach emigracyjnych, naturalnym miejscem skupienia uchodźców. Bliskość Berlina sprzyja kontaktom kraju z tymi ludźmi, dodatkowym bodźcem wydają się być obecne ułatwienia paszportowe i praktyczny brak represji za utrzymywanie kontaktów z ośrodkami emigracyjnymi. Rzecz wydaje się o tyle istotna, że - jak relacjonują to liczne opracowania - Polacy w Niemczech bardzo szybko się asymilują, oddalają od kraju i jego problemów. Pozostawienie więc ich samym sobie oznacza dla kraju stratę dość poważnego potencjału.

Sytuacja w chwili obecnej wydaje się przełomowa. Wyraźnie zaczyna brakować środków pozwalających utrzymać dotychczasowe instytucje. Redaktor "Poglądu" i zarazem prezes Towarzystwa Solidarność, Edward Klimczak, pisze w przedostatnim numerze miesięcznika: "O ile do końca roku nie uda nam się zdobyć prenumeratorów i dalszych sponsorów, w styczniu "Pogląd" się już nie ukáže. (...) Jeżeli nie załatamy dziś w budżecie, to będziemy kontynuować naszą działalność - jednak już bez "Poglądu" - jako wydawnictwo książkowe, co nie pociąga za sobą koniecznych dla prowadzenia pisma znacznych dotacji". Upadek "Poglądu", po konieczności zlikwidowania ambitnego "Archipelagu", jest stratą poważną - pismo doczekało się właśnie, po siedmiu latach pracy, przedruków krajowych w obiegu niezależnym. Jest sprawą oczywistą, że ustabilizowanie pisma wymaga czasu - teraz właśnie, gdy wokół "Poglądu" skupiła się spora grupa znanych autorów, wśród których odnajdujemy m.in. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Ernesta Skalskiego czy Wandę Falkowską i gdy pismo zostało dostrzeżone w kraju, nastąpił jego upadek.

Niezależnie jednak od losów poszczególnych instytucji, warto podkreślić, że Berlin w ciągu ostatnich lat stał się ważnym ośrodkiem polskiego wychodźstwa.

KRZYSZTOF POWOSKI

Otrzymaliśmy pocztą ostatni przed zamknięciem znakomity numer "Poglądu" oraz kilka tekstów nadesłanych do jego redakcji.

Czytelnicy darzą zaufaniem swoją redakcję. Powierzają swe troski i proszą o pomoc. I redakcja robi, co może, aby rodaków nie pozostawiać w nieszczęściu. Niestety, nie zawsze jest to możliwe. Dlatego tak często odwołujemy się do tych z Państwa, którzy jesteście w stanie pomóc polskim tułaczom w osiedleniu się na pięknej, gościnnej kanadyjskiej ziemi. Nie pozwólcie, aby Wasi bracia zmuszani byli do poniżającego łamania prawa, pracy bez

zezwolenia, złych, upokarzających warunków w obozach przesiedleńczych państw Zachodniej Europy. Powitajcie tych nowych chlebem i solą, po polsku, jak wymaga polska gościnność. A my nadal będziemy się starali pomagać wszystkim naszym Czytelnikom w miarę naszych sił i możliwości, wykorzystując do tego celu łamy naszej gazety i wszelkie nam dostępne środki.

bfp

LUDZIE LISTY PISZĄ

Jak w znanej z czasów młodości piosenki "Skaldów" ludzie listy piszą - zwykle, polecane. I wysyłają potem w różne strony świata. Spora ich część adresowana jest również do nas, na adres naszej redakcji. Korespondencji otrzymujemy tak wiele, że nie każdemu nadawcy jesteśmy w stanie odpowiedzieć na jego list. Piszą do nas rodacy z różnych stron świata. Z ostatnio u nas przeprowadzonych badań statystycznych wynika, iż najwięcej otrzymujemy listów z Niemiec Zachodnich. Drugie miejsce w tej klasyfikacji zajmują Włochy. Na trzecim uplasowała się Grecja i Polska, potem zaś - Holandia, Austria, Francja i inne państwa, z korespondentami kanadyjskimi włącznie. Uważnemu czytelnikowi niewątpliwie nasunie to skojarzenia przede wszystkim z obozami przesiedleńczymi na terenie państw zachodnich i naszym ostatnim cyklem publikacji próśb o znalezienie sponsora. Rzeczywiście znakomita większość korespondencji wiąże się z tym problemem. Są to na ogół rozpaczliwe w tonie błagania o pomoc w tej sprawie. Pozostali przeważnie chwalą nasze pismo, nawiązują do poszczególnych jego działów - lub - po prostu dzielą się swoimi osobistymi radościami czy smutkami oraz proszą o pomoc w nawiązaniu korespondencji z Polonią kanadyjską.

Ogólnie można podzielić korespondencje naszych Czytelników na anonimową - bądź obawiającą się ujawnienia swego nazwiska - czy danych osobowych na łamach "Echa" - oraz pozostałych, ufnie powierzających nam swoje materiały ze wszystkimi tego konsekwencjami. Dla tych pierwszych niewiele możemy zrobić. Rozumiejąc obawy o losy bliskich pozostawionych w kraju nie możemy, pośredniczyć między nimi a ewentualnymi sponsorami. Z reguły bowiem nie ma chętnych w Kanadzie do sponsorowania anonimów. Polonia kanadyjska ma prawo znać nazwiska osób proszących o pomoc i jest to warunek dla nas w pełni zrozumiały. Z treści listów wynika, iż są to najczęściej osoby na znacznych stanowiskach partyjnych czy państwowych, którym po prostu znudził się krajowy dobrobyt (do którego jakości czynnie przykładali przecież swoje ustosunkowane dłonie) i teraz cichcem próbują próbować szczęścia na kanadyjskiej ziemi. Redakcja nie czuje się uprawniona do wydawania ocen w tej mierze - jednakże przyjęliśmy zasadę uszanowania woli naszych Czytelników i publikujemy

tylko i wyłącznie te listy, których autorzy wyrażają na to zgodę - włącznie z informacją o nazwisku. Z tego też względu z przykrością musimy oznajmić, że Czytelnicy proszący o zachowanie danych osobowych do wiadomości redakcji nie mogą liczyć na publikację ich próśb, dotyczących zwłaszcza poszukiwania sponsorów w Kanadzie. Z listów naszych Czytelników wylaniają się obrazy poszczególnych obozów dla uchodźców. Najbardziej dramatycznie opisywane są obozy greckie i włoskie. Zupełnie inaczej, systematycznie i w sposób administracyjny nękają polskich uchodźców Niemcy. Z Austrii, Francji czy Holandii listy są mniej rozpaczliwe, aczkolwiek i tam nie jest wcale łatwo.

Wydaje się, iż najlepiej będzie, gdy po prostu zacytujemy w tym miejscu wypowiedzi naszych Czytelników. Donoszą nam oni z Grecji, że ze względu na brak zezwolenia na pracę 95% uchodźców z Polski pracuje nielegalnie, zarabiając około 1500 drachm, co ledwie im starczy na wyżywienie. Mieszkają tam przeto często na dworze, mając prawo do oczekiwania na wyjazd - i właściwie - do niczego więcej. Jeden z nich wspomina o "przepaści kulturowej między Polakami i Grekami, co utrudnia życie na co dzień". Nasz korespondent nie wyjaśnia, na czym owa przepaść polega - ale ton wszystkich greckich listów jest nieomal tragiczny. Wcale nie o wiele lepiej dzieje się w ojczyźnie Daniego. Autor "Piekła" mógłby niejedną obrazek podpatrzeć w obozach w Latynie czy Capui. Praca "na czarno" jest tu również warunkiem na przetrwanie. "Niestety, kilkakrotnie zostaliśmy już oszukani" - piszą nasi korespondenci - "Po prostu Włosi, którzy dali nam pracę, nie zapłacili nam, a my nie mogliśmy nigdzie ubiegać się o swoje prawa, bo przecież ich nie mamy". Inni piszą: "Zdajemy sobie sprawę z tego, że państwo włoskie stara się pomóc polskim emigrantom, jednak duży napływ uchodźców z Polski w tym roku powoduje, że warunki życia w obozie są ciężkie (kilkunasto-osobowe pokoje, fatalne warunki sanitarne panujące w obozie)". Zupełnie inaczej nasi Czytelnicy opisują działalność urzędników niemieckich. Rozdziela się tam np. narzeczonych, nawet gdy ona w ciąży. Po rocznym tam pobycie można składać podanie o zezwolenie na pracę. Ale oddajmy głos tułaczowi z Polski, który tak przedstawia swoje perypetie na niemieckiej ziemi:

"Otrzymałem odpowiedź odmowną z uzasadnieniem, że za dużo jest bezrobotnych Niemców, żeby jeszcze obcokrajowcowi dać pozwolenie na pracę. Do chwili obecnej zarówno sam, jak i również pracodawcy, którzy chcieli mnie zatrudnić - wielokrotnie występowałem do Arbeitsmatu, lecz zawsze odmawiano i dziękowano za znalezienie wolnych miejsc pracy, do których zostanę skierowani bezrobotni Niemcy".

I inny: "Coraz więcej jest osób, które idąc po przedłużeniu duldungu otrzymują odmowę z nakazem natychmiastowego opuszczenia RFN". Ponieważ skądinąd wiadomo, iż Polacy w Starym Kraju doskonale znają straszliwe warunki w obozach przesiedleńczych, gdyż rządowe środki masowego przekazu w PRL z lubością przedstawiają stamtąd reportaże, mające ludzi odstraszyć od desperackiego emigrowania, interesujące są przyczyny, dla których mimo wszystko ogromna rzesza obywateli polskich wysprzedaje majątek w Polsce i rusza w świat w poszukiwaniu lepszej doli. Nadmienić tutaj trzeba, iż na wycieczki do krajów zachodnich pozwolić sobie mogą jedynie najzamożniejsi obywatele polscy i oni to stanowią trzon emigracji najnowszej. Biedota pozostaje w kraju, gdyż prawie dwie trzecie obywateli PRL nie stać nawet na wykupienie kartkowego przydziału mięsa, a co dopiero mówić o biletach na wyjazd do Grecji, Włoch czy Niemiec, których to ceny przekraczają możliwości większości części narodu.

Piszą o tym obszernie. Oto najciekawsze fragmenty: "Sprawdziła nas tutaj beznadziejność życia w naszym biednym, choć pięknym kraju, w którym mimo zapewnień demagogicznej propagandy ciężka praca przeciętnych obywateli jest marnotrawiona przez nieudolny rząd".

"W kraju nie miałam za co utrzymać dzieci i żywić".

"Sprzątaczką w pracy otrzymywałam wyższe wynagrodzenie niż nauczyciel. Nie umiałam się z tym pogodzić. Wychowywałam młodzież w duchu demokracji, co było sprzeczne z założeniami oświaty i często byłam szykanowana z tego powodu. Mam ambicję i chęć, aby moja praca i wykształcenie zapewniły minimum standardu życiowego mnie i moim dzieciom".

"Wyjechałam z Polski, bo jestem antykomunistką". "Nie widziałem dla siebie perspektyw normalnego życia". "Wyjeżdżając z Polski sprzedałam wszystko co posiadałam licząc się z tym, że pieniądze będą mi potrzebne na wyjazd do Kanady. Ja po prostu nie mam gdzie wracać i do czego".

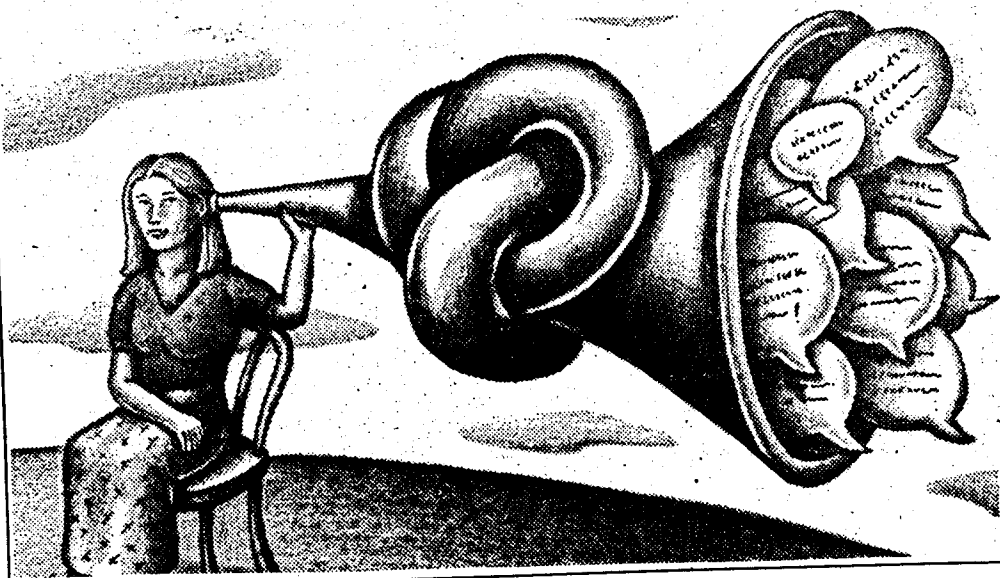
"Musielśmy opuścić swój kraj, ponieważ byliśmy represjonowani przez obecną władzę i zmuszeni do wyrzekania się naszych przekonani". "Mimo ciężkiej pracy nie było nas stać na wiele artykułów pierwszej potrzeby". Niektórzy wspominają o wrodzonej (!) niechęci do ustroju komunistycznego, inni byli prześladowani przez aparat bezpieczeństwa "co uniemożliwiło w konsekwencji prowadzenie firmy przewozowej" lub wykonywanie innych zawodów z elektrykiem na czele (wyjaśnienie Redakcji - nie jest to list od znanego całego świata elektryka ze Stoczni Gdańskiej, i Zdobywcy Nagrody Nobla - ale świadczy o tym, że służba bezpieczeństwa w PRL swoje animozje przeniosła w ogóle na wszelkich krajowych elektryków). Ludzie szczegółowo opisują swoje perypetie z reżimem. Wielu z nich przyznaje, że z owym reżimem kolaborowało (technik samochodowy, który "z racji zawodu został zmuszony do przynależności do PZPR"; inny z piszących opisuje z detalami, jak to w charakterze ROMOW-ca wyłapywał na rozkaz zwierzchników tzw. "malarzy", tj. osoby naklejające i malujące hasła szkalujące rząd PRL, aż poczuł tak wielkie obrzydzenie do tej czynności, że uciekł na Zachód, żeby już nie wspomnieć o nienawiści do wojskowego uniformu i niemożności składania przysięgi wojskowej na

wierność sowieckiemu bratu przez wielu młodych ludzi. Jeden z korespondentów wymienia z nazwy miasto Olsztyn, w którym życie jest "jednym pasmem udręki i szyskan ze stron władz komunistycznych". Inny przekonuje kandydatów na sponsorów, że za działalność w "Solidarności" grozi mu kara pozbawienia wolności do lat pięciu.

W szczególnej sytuacji są najmłodszy emigranci, którzy w okresie "Solidarności" nie byli uciskani z racji przedszkolnego lub szkolnego wieku. Załą się więc smutnie, że nie mogli być jej represjonowanymi członkami z racji wieku, ale byli jej gorącymi zwolennikami. Studenci, którym się niezbyt wiodło na studiach, nie omieszkali tego wytłumaczyć. Oto jedno z takich wyjaśnień: "Byłem prześladowany na sponsorów, że za swoich poglądów antykomunistycznych. Miałem problemy ze zdaniem egzaminów z takich przedmiotów jak ekonomia polityczna prowadzona przez doktora (nazwisko pozostawiamy jednak do wiadomości redakcji) - ideolog, filozofia - dr (znowu nazwisko, któremu nie będziemy robić reklamy) - zagorzały komunista i polityka wykładana przez mgr (znowu nazwisko) - dwulicowiec. Dopiero po uciążliwej walce z nimi i odwoływaniu się do dziekana udało mi się zaliczyć te przedmioty".

Redakcja rozumie kłopoty z ideologami, podziwia zwycięstwo studenta nad zagorzałym komunista w stopniu doktora (no, no, że też taki się gdzie uchował), ale żeby i z magistrem - dwulicowcem sobie jakoś poradzić - o, to przechodzi nasze najśmielsze oczekiwania, drogi Studencie. Zwłaszcza że i na Zachodzie dwulicowców ci u nas dostatek, żeby nie wspomnieć o komunistach i socjalistach tu działających. Ogólnie rzecz biorąc - przyczyny opuszczenia kraju są różne. Najczęściej bardzo poważne, nieomal tragiczne - aczkolwiek spora część zwłaszcza młodzieży traktuje wypadek za granicę nieomal humorystycznie.

Młodzi ludzie najczęściej nie znają języka i nie mają żadnego zawodu. Chłopak np. informuje entuzjastycznie, że co prawda rzucił studia, ale ma 186 cm wzrostu i umie grać w piłkę, a "opickun" jednej z dziewcząt, że ta "oprócz tańczenia w balcecie umie pisać na maszynie, co w połączeniu z jej dobrą aparycją predysponuje ją do pracy jako sekretarka". Nieco starsi emigranci przeważnie pozostawili rodziny w Polsce i jako przedstawiciele głodującej warstwy inteligencji polskiej wyruszyli w poszukiwaniu bardziej ludzkich warunków egzystencji. Ci najczęściej są dobrze wykształceni i ich argumenty są rzeczywiście ciężkim oskarżeniem dla władz PRL. Jeśli bowiem lekarze, inżynierowie i magistrowie polscy zmuszeni są zmywać garnki, czyścić ubikacje i niańczyć obce dzieci za granicą - to kto w kraju zostanie? System komunistyczny wyludnił wieś polską, doprowadzając do ucieczki z niej ludzi młodych. Teraz zaś - na podstawie napływającej do redakcji korespondencji widać jasno, że następnym etapem systemu jest wyjałowienie kraju z ludzi wykształconych. Wkrótce - tak jak na wsi - w kraju zostaną tylko ci, którym nie udało się uciec od tego bezsensu - i najprawdopodobniej będą to najmniej zaradni i niewykształceni obywatele, którzy po prostu nie podążają obowiązkowi utrzymania państwa w przyszłości. Ci starsi emigranci są tego świadomi i ton owego tragizmu przeziiera z ich listów. Wielu ich autorów ma nadzieję na samosponsorowanie. Niektórzy wyznają, w jaki sposób zdobyli "lewe" zaproszenia i ile za nie zapłacili. Czasem, gdy oczekiwania na sponsora się wydłużają - nasi korespondenci nie kryją swego rozczalenia, zarzucając Polonii - i nam przy okazji - brak solidarności na obczyźnie. Wielu jednak wierzy w cuda i owa mityczna wiara, że wszędzie lepiej, niż we własnym kraju - jest czasami wręcz przerażająca.

PARAGRAF Z KLONOWYM LISTKIEM

Do rubryki "OOO! KANADA" przyszło sporo pytań o porady prawne w zakresie kanadyjskiego ustawodawstwa. Wiele z tych pytań wykraczało poza kompetencje redaktora rubryki - Gęsi. Postanowiono więc otworzyć kolejny nowy dział - obok "E-A" - porad prawnych. W najbliższych numerach zaczniemy od spraw najogólniejszych, by w miarę nadchodzenia kolejnych pytań, ułożyć je w działy prawne, dotyczące ważnych aspektów emigracyjnego życia. Małżeństwo i rodzina, rozwody i przyznawanie praw opiekuńczych, wynajem-kupno domu, problemy sąsiedzkie, prawo własności, sprawy finansowe, ubezpieczeniowe, prawa konsumenta, problemy z samochodem, praca, interesem, wypadki, testamenty i inne przykrości związane z wizytą w sądzie, czy w areszcie. Oczywiście nasze krótkie porady nie zastąpią spotkania z prawnikiem, mogą jednak w naszym przekonaniu rozproszyć wątpliwości w kwestiach, co do których prawnicy są na ogół zgodni. W sprawie bezpłatnych bezpośrednich porad prawnych należy kierować się do Polish Canadian Community Services w Toronto, tel.: 533-9471. Bliższe informacje w rubryce "POLAK NIE ZGINIE".

A oto pierwsze pytania:

Jaka jest różnica pomiędzy "Attorney lawyer", "barrister solicitor"?

Do kogo powinienem się udać w konkretnej sprawie?

Różnicy nie ma żadnej. Wszystkie te terminy oznaczają kogoś wykształconego w prawie, posiadającego licencję zawodową na jedną lub kilka prowincji w Kanadzie i kto prowadzi praktykę prawną. W Wielkiej Brytanii jednak "barrister" i "solicitor" nie

oznacza tego samego. "Barrister" jest prawnikiem, który udaje się do sądu szczegółowo instruowany przez prawnika używającego tytułu "solicitor". Z nim też w Anglii klient musi się kontaktować i on też bada całą sprawę. Używanie obu tytułów razem w Kanadzie oznacza, że dany prawnik nie tylko wysłuchuje problemów klienta, przygotowuje akta, ale również broni sprawę w sądzie. Niektórzy prawnicy używają po swoim nazwisku tytułu "Esq". Jest to skrót od "esquire" lub "squire". W dawnej Anglii był to ktoś, kto w sposób nieformalny łagodził lub zażegnywał lokalne spory. Skrót ten rzadko używany jest w Północnej Ameryce i nie oznacza żadnych formalnych kwalifikacji, a raczej osobiste nastawienie prawnika na łagodzenie konfliktów i polubowne załatwianie sporów.

Sędzia pokoju z kolei "Justice of peace" jest wyznaczany na daną prowincję i określony dystrykt. Może przykładowo przyjmować pisemne informacje o przestępstwach kryminalnych (donosy?!), wystawiać nakazy

aresztowania po przesłuchaniu świadków, wydawać wyroki w nieskomplikowanych sprawach. Kompetencje sędziów pokoju nie są jednakowe. Na ogół sędzia pokoju może przyjmować zeznania pod przysięgą oraz

pełnić funkcje notariusza. Wszyscy sędziowie w Kanadzie muszą być prawnikami, nominowanymi przez sąd federalny lub prowincjonalny na podstawie co najmniej 10-letniej praktyki adwokackiej. W małych miasteczkach sędziami mogą być praktykujący adwokaci. Dotyczy to drobnych lokalnych wykroczeń. Prawnicy jak świat światem mówią językiem niezrozumiałym dla przeciętnych śmiertelników. Jeśli nie bardzo rozumiesz, co mówi do ciebie twój prawnik, co też napisał w liście nad stonym rachunkiem, poproś go by ci to wyjaśnił w prostych angielskich terminach, a jeśli nasz prawnik mówi po polsku, niech dla pełnej jasności przetłumaczy na ojczysty język.

Nie ma co udawać, że się rozumie pewne sformułowania, skoro są one znane tylko wtajemniczonym.

Jest instytucja, która zawodowo zajmuje się tłumaczeniem zawiłych formuł prawnych na proste zwroty. Jest to Canadian Law Information Council (5th Floor, 161 Laurier Avenue West, Ottawa, Ont. K1P 5J2 Plain Language Centre). Pomaga ona agencjom rządowym i skorporowanym firmom w zrozumieniu dokumentów. Uczy również studentów prawa, jak objaśniać problemy prawne przyszłym klientom prostym, zrozumiałym językiem.

ZDROWIE

INTRYGUJĄCA HOMEOPATIA

Redaguje:
Dr. LIDIA DOBOSZ

Koniec XIX wieku przynoszący rozwój przemysłu farmaceutycznego odsunął w cień leczenie homeopatyczne. Zostało ono zdominowane przez leki farmakologiczne. Potrzeba było dziesiątków lat, aby człowiek zafascynowany techniką i chemią uświadomił sobie konsekwencje stosowania w nadmiarze środków farmakologicznych. Owszem wiele chorób nekających ludzkość od wieków zostało zlikwidowanych lub opanowanych dzięki współczesnej nauce. Jednakże w tym czasie pojawiły się nowe lub rzadko poprzednio spotykane choroby. Nasilające się występowanie chorób chronicznych, zmniejszonej odporności ludzkiego organizmu oraz efekty uboczne środków farmakologicznych spowodowały renesans homeopatii. W latach 60 homeopatia ponownie zyskuje zainteresowanie, początkowo ma nielicznych zwolenników. Jednakże w miarę narastania tempa życia i coraz szybszego postępu okazuje się, że unormowanie naszego organizmu staje się coraz istotniejsze.

Szczególne uznanie znajduje homeopatia we Francji, Anglii i w Niemczech, jest powszechnie stosowana w Indiach i niektórych krajach Ameryki Południowej. Ma swoich licznych zwolenników w Stanach i Kanadzie. W Kanadzie najbardziej jest znana w British Columbia i Quebec.

Niektóre metody homeopatyczne są stosowane powszechnie w medycynie konwencjonalnej, inne są nam znane z medycyny ludowej. Na przykład, stosowanie środków napotnych tj. soku malinowego, sposobu leczenia poprzez wzmaganie gorączki. Stosowane w medycynie konwencjonalnej zabiegi szczepień czy leczenia alergii są oparte na homeopatycznych podstawach.

Jedno z czasopism medycznych "Lancet" opublikowało interesujące badanie, wskazujące, że leki homeopatyczne mają sukces w leczeniu tzw. kataru siennego, innym przykładem jest bardzo efektywne leczenie reumatyzmu. Homeopatyczne leki są również bardzo skuteczne w wielu przypadkach pediatrycznych dając możliwość wyboru nad lekami farmakologicznymi, które powinny być podawane dzieciom tylko wtedy, kiedy są rzeczywiście niezbędne.

Leczenie homeopatyczne przynosi również dobre rezultaty w zwalczaniu: przeziębienia, gorączki, grypy, anginy, bólów głowy, alergii, niektórych schorzeń ginekologicznych, czy też chorób układu moczowego.

Małe dawki leków homeopatycznych nie dają objawów ubocznych, jakie częste są przy stosowaniu leków konwencjonalnych.

Teraz, gdy staje się oczywiste, że metody stymulujące system odpornościowy są tak ważne, możemy ocenić istotę homeopatii w leczeniu zdrowia człowieka. Coraz więcej lekarzy, dentystów, naturopatów i chiropraktyków stosuje homeopatię.

Przeprowadzenie diagnozy homeopatycznej różni się od konwencjonalnego stawiania diagnozy. Lekarz stosujący homeopatię poświęca dużo więcej czasu dla swoich pacjentów. Homeopatia bowiem różnicuje symptomy specyficzne dla indywidualnych reakcji pacjenta w czasie choroby. Leczenie homeopatyczne jest zindywidualizowane. Jeśli przykładowo dwie osoby mają chorobę wrzodową, lecz ich symptomy są różne, to leczenie też będzie różne. Jak widzimy, homeopatia oznacza coś więcej niż zwykłą terapię, jest to droga myślenia, która zbliża nas do człowieka - naszej własnej osoby.

Redaguje:
JADWIGA GÓRNICKA

JAK ZAPOBIEGAĆ PRZEZIĘBIENIOM

W czasie zimowych chłódów, pluchy, zmian temperatury, bardzo łatwo przeziębicie się, nabawić bólu gardła czy złapać grypę. Czasami przez całą jesień i zimę nie potrafimy uwolnić się od chrypki, kaszlu, kataru. Ale są i tacy, którzy okres ten przeżywają w doskonałym zdrowiu, choć wszyscy dookoła kichają i chorują na grypę. Są to zwykle ludzie przebywający dużo na świeżym powietrzu, uprawiający różne sporty, odżywający się właściwie.

Od nas samych w dużym stopniu zależy zatem, czy nasz organizm zahartuje się i uodporni na wahania temperatury, wirusy, bakterie, itp.

Pierwsza sprawa to odżywianie. Niestety, ciągle jemy za mało warzyw, choć to one właśnie wpływają w ogromnym stopniu na odporność naszego organizmu, usprawniają i pobudzają zachodzące w nim procesy. Zachęcam więc gorąco do spożywania jak największej ilości warzyw, przede wszystkim w postaci surówek: kapustę kwaszoną, natkę pietruszki, marchew (która poprawia także wzrok), selerę, sałatę, cykorię, dynię (usprawniającą m.in. pracę nerek), a także czosnek i cebulę. Poza tym, należy pić mleko, jeść biały ser, mięso natomiast w niewielkich ilościach. Unikajmy białego pieczywa, ciast, słodczy, cukru, jak najmniej używajmy soli. Przyprawy ziołowe - bazylię, kminek, majeranek, rozmaryn, estragon, pieprz ziołowy, gorczyca (pół łyżeczki gorczycy, popitej wodą poprawia trawienie, działa żółciopędnie), podnoszą nie tylko smak wszelkich potraw, ale również usprawniają trawienie i przemianę materii.

Przed przeziębieniem chroni nas także odpowiednie hartowanie organizmu. Oto kilka przykładów. Do szklanki zimnej wody wsypanymy łyżkę soli i nacieramy całe ciało szorstką rękawicą, zawsze w kierunku serca. Następnie wkładamy ciepły szlafrok i gimnastykujemy się przez 5 minut. Tym, którzy mają trudności z obudzeniem się rano, polecam inny sposób. Wchodzimy do wanny i przez pół minuty polewamy zimną wodą krzyż i całe nogi, po czym, już bez wycie-

rania, nakładamy ciepły szlafrok i gimnastykujemy się 5 minut. Można też suchą szczotką masować całe ciało (także kark i uszy) zawsze w kierunku serca, a później pogimnastykować się 5 minut w ciepłym szlafroku. Po każdym z tych zabiegów czujemy się tak, jak byśmy wypili najmocniejszą kawę.

Radzę również, jeśli to tylko możliwe, jak najdłużej przebywać na świeżym powietrzu (aby się dotlenić i zahartować), nawet w czasie śnoży. Można np. idąc z pracy czy wracając do domu, przejść pieszo jeden czy dwa przystanki.

Gdy jednak nie uda nam się uniknąć przemarznięcia, natychmiast po przyjeździe do domu, przygotowujemy sobie dużą miednicę z gorącą wodą z dodatkiem zwykłej kuchennej soli oraz drugą miednicę, bądź wiadro z bardzo zimną wodą. Zanurzamy na chwilę nogi w gorącej wodzie, a następnie w zimnej. I tak 20 razy. Pijemy także ciepłą herbatę z malinami lub miętę z malinami, plus pół tabletki aspiryny, wchodzimy do łóżka, by się dobrze wypocić.

Kiedy po przemarznięciu zaczyna boleć nas gardło, płuczemy je wodą z solą i, jeśli mamy, propolisem. Na 1 szklankę wody wsypanymy 1 łyżkę soli plus 2 kropelki 10-proc. propolisu. Następnie przygotowujemy sobie kompres na gardło. Do pół szklanki zimnej wody wlewamy 2 łyżki octu spirytusowego, moczymy w tym roztworze dużą ściereczkę i otulamy szyję łącznie z dekoltem i łopatkami. Na ten kompres zawijamy jeszcze ręcznik kąpielowy lub ciepły wełniany szal i wchodzimy do łóżka, przykrywając się bardzo ciepło. Po dwóch godzinach ból gardła minie.

Książki
dr JADWIGI GÓRNICKIEJ
z zakresu "APTEKA NATURY"

są do nabycia pod nr tel. 532-9054
lub w firmie "Piast" -
Roncesvalles Ave. 121 I "Pollimex" -
Roncesvalles Ave. 275, Toronto.

Pierwsza polonijna
NATUROPATHIC CLINIC
HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.
LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Ziola • Akupunktura • Homeopatia • Dieta
• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St. W. Stacja metra: Dundas West
TEL. 534 - 0050

Która z nas - matek nie marzy w skrytości ducha, by nasza córka była prawdziwą panią z bardzo dobrego domu, a syn prawdziwym dżentelmenem. W skrytości ducha, bo po pierwsze: ani czasu, ani cierpliwości. A po drugie: narażanie się na bycie ciągle gderającym rodzicem nie jest miłe. A na dodatek nasze dzieci zawsze mają tu w Kanadzie argument nie do odrzucenia: "wszyscy moi koledzy tak robią". I tym jednym zdaniem usprawiedliwiają wszystkie uchybienia w naszej etyce.

My - cóż nie mamy argumentu, bo i rzeczywiście może kanadyjska obyczajowość i pojęcie dobrych manier zawierają inne szczegóły niż nasza stara polska, czyli europejska kultura.

Bywała zaczerpnięta kilka informacji od chodzącej encyklopedii amerykańskiej etykiety - Amy Vanderbilt. Otóż amerykański Kamyczek w spódnicy podaje 15 generalnych zasad, które są podstawą dla tutejszej młodzieży. Otóż pod żadnym pozorem nie wypada:

1. w miejscu publicznym; drapać się, dłużyć w zębach, czesać czy czyścić paznokcie;
2. jeść z otwartymi ustami, mlaskać itd.;
3. pić z filiżanki nie wyjmując z niej łyżeczki, jeść z noża, obliżywać palce, zamiast wycierać je w serwetkę;
4. siadać do posiłku z brudnymi rękami, nieuczczonym lub nieodpowiednio ubranym;
5. nie witać się z osobami, które właśnie przyszły lub zapominać przywitać się po przyjściu do domu;
6. bujać się na krześle przy stole, trzymać łokcie na stole przy jedzeniu;
7. chodzić głośno po schodach i trzaskać drzwiami;

8. przepychać się przed innymi nie mówiąc "przepraszam" (excuse me);

9. mówić krótko "Yes" lub "No" zamiast "Yes, Sir" lub "No, Madam";

10. używać brzydkich słów;

11. przy jedzeniu nakładać sobie więcej do ust niż ich pojemność na to pozwala;

12. bekać, kaszleć czy smarkać nos nie odwracając się tyłem do innych lub chociaż zaślaniać chusteczką lub ręką usta;

13. zachowywać się głośno lub zwracać na siebie uwagę w miejscach publicznych;

14. wchodzić do cudzego pokoju bez pukania lub nie czekając po zapukaniu na zaproszenie;

15. przerywać innym (starszym szczególnie) rozmowę, chyba że powód jest ważny, ale wtedy należy przeprosić;

Oczywiście, wszyscy znamy te zasady, a Bywała przy pomocy autorytetu amerykańskiego chce przypomnieć dzieciom i młodzieży, że te zasady obowiązują nie tylko w Polsce, ale i tu i że jeśli koledzy zachowują się inaczej to znaczy, że są niewychowani i nie należy z nich brać przykładu.

BYWAŁA

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA:

• Cafe Des Copains Jazz Festival '89. Od 6 do 18 marca gra ADAM MAKOWICZ, 48 Wellington St.E., tel. 869-0148.

• Od przeszło roku głośno zapowiadani "Nędznicy" wreszcie w Toronto. Premiera "Les Miserables" - 9 marca, od 15 marca regularnie już na deskach Royal Alexandra Theatre, 260 King St.W., tel. 593-4211.

• Światowej sławy choreograf nowojorski Lar Lubovitch 11 marca o godz. 20 w Premiere Dance Theatre, 207 Queens Quay W., tel. 973-4000 lub Ticket Master: 872-2277.

• 150 amerykańskich producentów win zaprasza na degustację swoich produktów 10 marca do Toronto Harbour Castle Convention Centre (k. Bay St.), tel. 588-8444.

• Kodo Demon Drummers czynią cuda z pomocą swych bębnow. Można zobaczyć i posłuchać 10 i 11 marca o godz. 20 w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 593-4828.

• Rozgłośnia radiowa CJRT i Ontario Science Centre organizuje 20 marca o godz. 20 koncert Mike'a Murleya Quartet. 770 Don Mills Rd., tel. 595-0404.

• Dyrygent Jerzy Cichocki w koncercie The Sacred Music of Franz Liszt. 5 marca o godz. 15 w Christ Church Deer Park, 1570 Yonge St., tel. 968-0000.

"ECHO" POLECA DZIECIOM:

• "Kidnapped" to tytuł adaptacji powieści Roberta Louisa Stevensona wystawianej do 12 marca przez Younge People's Theatre, 165 Front St.E., tel. 864-9732.

• Rozpoczyna się sezon zbioru syropu klonowego. Wiele parków narodowych zaprasza na imprezy towarzyszące. I tak:

- Kortright Centre, Pine Valley Drive, Kleinburg (4 marca - 2 kwietnia);

- Bruce's Mill, Stouffville Sideroad, 2 km na wschód od Hwy 404 (4 marca - 9 kwietnia);

- Black Creek Pioneer Village, Jane i Steeles (11, 2, 18-26 marca).

Informacje telefoniczne można uzyskać pod telefonem nr: 661-6600.

• Coroczny koncert AETNA dla młodzieży prezentuje w tym roku muzykę barokową i klasyczną (Haydn i Bach). Zaproszone są dzieci od lat 8 do 12. 11 marca o godz. 13.30 i 15.30 w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 593-4828.

• Ferie w ROM! Jak co roku w okresie ferii od 13 do 17 marca i od 20 do 23 marca Royal Ontario Museum organizuje rozmaite atrakcje dla dzieci i młodzieży. Szczegółowe informacje pod tel. 586-5549. 100 Queen's Park.

• Latanie - co się kryje za tym zjawiskiem od strony fizycznej; bumerang, papierowe modele samolotów i inne fascynujące tematy związane z poruszaniem się w powietrzu będą omawiane w czasie ferii (13 - 24 marca) w Ontario Science Centre, 770 Don Mills Rd., tel. 429-4100.

Art Gallery of Ontario też proponuje atrakcje w czasie ferii; dla najmłodszych - od lat 4 i trochę starszych - aż do 12 lat. Wraz z rodzicami. Gry, filmy i zabawy, robienie masek, lepienie z gliny - oto program. 16 - 23 marca od godz. 11 do 17.30. 317 Dundas St. W., tel. 977-0414.

• Ferie z komputerem proponuje Dungeons & Dragons and Circus Camp dla dzieci od lat 5 do 14. 235 Queens Quay W., tel. 973-4093.

KALENDARIUM

W który dzień w marcu mgła, za trzy miesiące deszcze da.

Na świętego Kazimierza zima do morza zmierza.

Na świętego Kazimierza wyjdzie skowronek z pierza.

2 marca - czwartek

Wschód Słońca: 06.40 Zachód Słońca: 17.51
Wschód Księżycy: 03.33 Zachód Księżycy: 11.30

Imieniny obchodzą: Agnieszka, Halszka, Helena, Henryk, Karol, Luiza, Paweł, Radosław i Symplicjusz.

PATRONI:

Św. Symplicjusz był papieżem i zmarł w 483 r. Bł. Karol Dobry, król Danii, uczestniczył w jednej z wypraw krzyżowych, a w 1127 r. został zamordowany.

Symplicjusz - łac. simplex (prosty, uczciwy).
Karol - germ. karl (małżonek).

Radosław - nie ma patrona.

Helena - obecnie obchodzimy 18 sierpnia (św. Heleny Cesarzowej).

3 marca - piątek

Wschód Słońca: 06.38 Zachód Słońca: 17.52
Wschód Księżycy: 04.23 Zachód Księżycy: 12.41

Imieniny obchodzą: Budzisław, Gerwin, Kunegunda, Maryna, Sławomir i Tycjan

PATRONI:

Św. Kunegunda (978-1033) była cesarzową niemiecką, żoną Henryka II, który również został świętym.

Św. Gerwin to opat w Saint-Riquier (Francja), zmarły w 1075 r.

Kunegunda (Kinga) - germ. kunn (ród) + gund (walka).

Gerwin - germ. gerc. (oszczep) - win (przyjaciel).

1847 - Urodził się Aleksander Graham Bell, fizyk, który wynalazł telefon.

4 marca - sobota

Wschód Słońca: 06.36 Zachód Słońca: 17.53
Wschód Księżycy: 05.03 Zachód Księżycy: 14.00

Imieniny obchodzą: Daina, Eugeniusz, Kazimierz, Lucja, Łucjusz, Witosław i Witosława

PATRONI:

Św. Kazimierz urodził się na Wawelu w 1458 r. jako syn króla Kazimierza Jagiellończyka i Elżbiety Rakuskiej. Jego nauczycielem był ks. Jan Długosz, nasz znakomity kronikarz.

Św. Kazimierz, jako młodzieniec uczestniczył pilnie w życiu politycznym kraju. Od 1483 r. był podkanclerzem litewskim, zmarł jednak niedługo potem na gruźlicę. Przez wieki uchodził za jednego z patronów Polski i Litwy, a w 1950 r. został ogłoszony patronem młodzieży litewskiej. Jest też od 1960 r. patronem Zakonu Kawalerów Maltańskich. Zwykle przedstawia się go z lilią w ręku, gdy klęczy przed drzwiami kościoła. Św. Łucjusz był papieżem, zmarł w 254 r.

Kazimierz - prasłow. kazi (niszczy) + mir (sława), oznacza tego, który niszczy sławę wroga.
Łucjusz - starorz. oznacz. chłopca urodzonego o wschodzie słońca.

1386 - Koronacja Władysława Jagiełły na króla Polski, w Krakowie, początek dynastii Jagiellońców.

1678 - Urodził się Antonio Vivaldi, skrzypek włoski i kompozytor (zm. w 1741 r.).

5 marca - niedziela

Wschód Słońca: 06.34 Zachód Słońca: 17.55
Wschód Księżycy: 05.35 Zachód Księżycy: 15.23

Imieniny obchodzą: Adrian, Adriana, Euzebiusz, Fryderyk, Oliwia, Teofil, Wacław, Wirgiliusz i Wojsław

PATRONI:

Św. Teofil był biskupem w Cezarei Palestyńskiej, umarł ok. 200 r.

Św. Euzebiusz z Kremony, kolejny patron dzięsijszy, był przyjacielem św. Hieronima. Wraz z nim pielgrzymował do Palestyny. Zmarł ok. 423 roku.

Św. Wirgiliusz był mnichem, a także arcybiskupem Arles. Zmarł ok. 618 r.

Teofil - grec. theo (Bóg) + philos (przyjaciel).

Euzebiusz - grec. eusebes (pobożny).

Wirgiliusz - imię starorz. (pobożny).

Wojsław - prasłow. woj (wojownik) + sław (a). Imię to nie ma patrona.

1808 - Urodził się Szymon Konarski, działacz niepodległościowy i rewolucyjny, aresztowany i rozstrzelany w Wilnie w 1839 r.

6 marca - poniedziałek

Wschód Słońca: 06.33 Zachód Słońca: 17.56
Wschód Księżycy: 06.01 Zachód Księżycy: 16.48

Imieniny obchodzą: Agnieszka, Felicja, Jordan, Klaudian, Koleta, Róża i Wiktor

PATRONI:

Św. Agnieszka, dzisiejsza patronka, klaryska, była córką króla Czech i żyła w latach 1205-1282.

Św. Róża z Viterbo, też pragnęła być klaryską, lecz nie przyjęto jej do klasztoru. Pochodziła z prostej rodziny. Już za jej życia mówiono o cudach, które czyniła, a znana też była z ostrych wystąpień przeciwko cesarzowi. Zmarła jako tercjarka franciszkańska w 1252 r.

Agnieszka - grec. hagne (czysta).

Róża - łac. rosa (róża).

1475 - Urodził się Michel Angelo Buonarroti (Michał Anioł), włoski rzeźbiarz, malarz, architekt i poeta, jeden z największych artystów renesansu (zm. w 1564 r.).

1785 - Urodził się Karol Kurpiński, kompozytor, dyrygent opery warszawskiej (zm. w 1857 r.).

7 marca - wtorek

Wschód Słońca: 06.31 Zachód Słońca: 17.58
Wschód Księżycy: 06.24 Zachód Księżycy: 18.12

Imieniny obchodzą: Bogowit, Felicja, Paweł, Tomasz i Perpetua

PATRONI:

Św. Perpetua z Kartaginy i jej niewolnica św. Felicja, zginęły w 203 r., rozszarpane przez dzikie zwierzęta, a potem święte. Św. Felicja urodziła w więzieniu syna, którego jej odebrano. Swego syna musiała zostawić również św. Perpetua.

Perpetua - łac. perpetuus (ciągły, wieczny).

Felicja - łac. felix (szczęśliwy).

Tomasz - obecnie obchodzimy 28 stycznia (św. Tomasz z Akwinu).

1000 - Powstała pierwsza polska metropolia z siedzibą w Gnieźnie.

1765 - Urodził się Joseph Nicéphore Niepce, francuski fizyk, wynalazca, współodkrywcą dagerotypii (zm. w 1833 r.).

1875 - Urodził się Maurice Ravel, wybitny kompozytor francuski (zm. w 1937 r.).

8 marca - środa

DZIEŃ KOBIEC

Wschód Słońca: 06.29 Zachód Słońca: 17.59
Wschód Księżycy: 06.45 Zachód Księżycy: 19.35

Imieniny obchodzą: Beata, Jan i Wincenty

PATRONI:

Św. Jan Boży urodził się w 1945 r. w Portugalii. Był w młodości żołnierzem, bił się we Francji, Austrii i Afryce, odnosił rany. Krążył też po świecie jako wędrowny księgarz. Pod wpływem kazania św. Jana od Krzyża postanowił zmienić życie, jednakże uznano to jako objaw choroby i zamknięto go w szpitalu dla umysłowo chorych. Ludzi takich trzymano wówczas w lochach i bito do krwi. Św. Jan widząc to, został z czasem, w tym szpitalu pielęgniarzem, a w 1540 r. założył w Grenadzie własny szpital dla umysłowo chorych. A z jego inicjatywy powstało zgromadzenie Braci Miłosierdzia (bonifratrów). Zmarł w 1550 r. jest patronem szpitali, służby pielęgniarstwa i chorych.

Św. Beata, męczennica z Afryki żyła w pierwszych wiekach chrześcijaństwa.

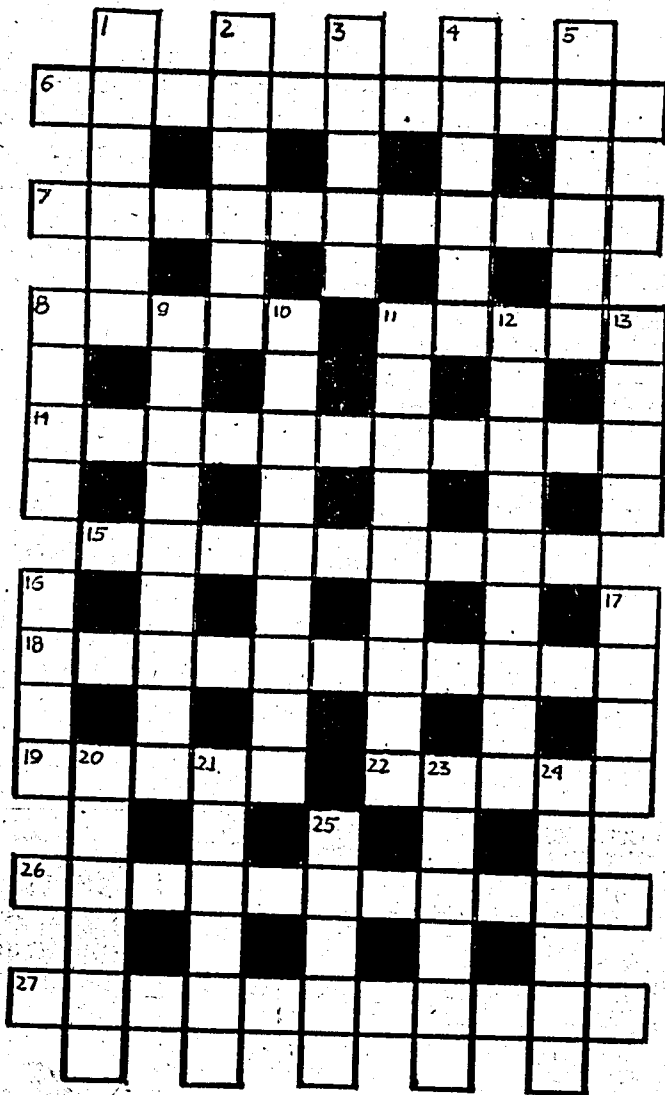
Bł. Wincenty Kadłubek (1160-1223) był biskupem krakowskim i cystersem. Zasłynął jako autor "Kroniki Polskiej".

Jan - imię biblijne; znaczy Bóg jest łaskawy.

Beata - łac. beata (błogosławiona).

Wincenty - łac. vincentius (zwycięzający).

**KRZYŻÓWKA
WŁASNA**

POZIOMO:

- 6 Śnieżyczka
- 7 Opiekun 10-osobowej grupy
- 8 Urwis
- 11 Stolica Jordanii
- 14 Forma rozrodu u ssaków
- 15 Mozolne zajęcie
- 18 Rododendron
- 19 Oceanowi nie zaimponuje
- 22 Zwolennik pewnej doktryny, kierunku
- 26 Zobowiązuje się podpisem do kupna wydawnictw
- 27 Bagno, grzęzawisko

- 11 Posłuchanie udzielone przez osobę na wysokim stanowisku
- 12 Tracenie przejrzystości
- 13 Metal używany do wyrobu lamp elektronicznych
- 16 Można wieść go w czymś
- 17 Śląska gra w karty
- 20 Imię pan Zagłoba
- 21 Wchodzi w skład drużyny harcerskiej
- 23 Siedziba znanej oficerskiej szkoły lotniczej
- 24 Przerazenie, popłoch
- 25 Pracuje przy wyrębie lasu

PIONOWO:

- 1 Rozpryskujące się cząstki wody
- 2 Najwyższy szczyt Jawy
- 3 Oddział, ekspozycja
- 4 Znacznik budowy organizmów
- 5 Myśl przewodnia, hasło
- 8 Lądowe gady łusko - skóme
- 9 Żołnierz Napoleona
- 10 Zmiana kierunku jazdy

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: sesja, rękaw, grymasy, rum, wir, alternatywa, pole, Alba, gospoda, odwiok, liryki, Szyfman, pisk, irys, fotografika, dno, bar, czytelnik, Loara, astry.

PIONOWO: strop, szmal, agat, Rysy, kowal, Wama, maniok, legowisko, tragizm, warzywnik, opłotki, bukiety, stoisko, wykret, pudel, sfora, rabat, surmy, taca, inka.

BRYDŻ

ODCINEK 38

ZADANIE

K 10 3 D
A 10 9 6 K 8 7 2
A 4 3 2 W E 9 7 6 5
D 5 A K 9 3

b) trzeciego waleta z dziesiątką trefli;
c) trzy atuty na tej ręce, w której jest duble-ton karo przy nie więcej niż czterech treflach; co pozwoli, dzięki eliminacji, wykorzystać szansę wzięcia brakującej lewy na dziesiątkę pik.

Rozpoczynamy od przepuszczenia pierwszej lewy karowej. Następne karo bijemy asem, zgrywamy asa oraz króla kierowego i zgrywamy trzy lewy treflowe.

W ten sposób już wykorzystaliśmy dwie pierwsze możliwości wygrania kontraktu. Jeśli obie zawiodły, przebijamy czwarte trefl i wychodzimy w kiery, wymuszając wyjście w piki. Przy tym, gdy wychodzącym będzie S, musimy zaimpasować piki dziesiątką.

DAMA PIK

Jak W powinien rozgrywać 4 kiery, po ataku dziewiątką pik, jeśli S wziął lewą asem i odwrócił w karo?

ROZWIĄZANIE

Wzięcie dziesięciu lew będzie możliwe jedynie w trzech przypadkach, tj. gdy zastaniemy:

a) dubletona damę z waletem w kierach;

Nr 45

SZACHISTA

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 44

- 1. Wd4 - d6! Ga6 - b7
- 2. Gf1 : b5 ruch dowolny
- 3. Ga7 - f2 x

- 1. - " - Ke1 : f1
- 2. Wd6 - e6! Ga6 - c8
- 3. Sg4 - h2 x

- 1. - " - Ga6 - c8
- 2. Kh3 - g2 Gc8 : g4
- 3. Ga7 - f2 x

- 1. - " - b5 - b4
- 2. Gf1 : a6 b4 - b3
- 3. Ga7 - f2 x

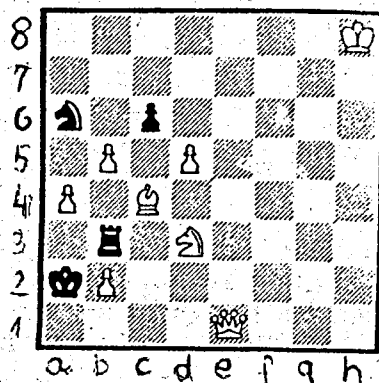
Trzechodówka odznacza się dobrym wstępem, który dopiero uwidacznia swoje znaczenie po

1. K : f1. Całość zgrabnie opracowana. W nawiązaniu do Kącika ... Nr 44 podaję nadal

garść informacji o autorze tych zadań. Na specjalne wyróżnienie zasługuje jego działalność podczas okupacji hitlerowskiej. d.c.n.

ZADANIE NR 45

Saturnin Limbach OŚR. LWOWSKI
Sah 1949 r. II nagroda

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.

Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

HOROSKOP

2 marca - 8 marca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Obiecujący, sympatyczny tydzień, ale prawdopodobnie trzeba będzie podjąć wiążącą decyzję i to zarówno w życiu prywatnym jak i zawodowym. A więc wskazana jest rozwaga i zastanowienie. W pracy duży wysiłek. Jeśli zorganizujesz się metodycznie, pokonasz wszelkie trudności i zasłużysz na słowa uznania. Znak miły - Lew. Unikaj Barana. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Właśnie w tym tygodniu trzeba się będzie zająć własnymi, osobistymi problemami. Warto zrobić użytek ze zdolności dyplomatycznych. W pracy nadrobienie zaległości. Nowe twarze? Nie uprzedzaj się i nie wygłaszaj swoich opinii, gdy Cię o tonie proszą. Znak przychylny - Panna, unikaj Wodnika. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Przed wieloma Bliźniętami otwierają się zupełnie nowe możliwości. Zapowiada się klimat łagodzenia sporów w miłej, przedwiosennej scenarii. Nowe, frapujące znajomości. W pracy etap inicjatyw. Bardzo duża operatywność. Znakomita pora na podpisywanie długofalowych umów. Nie wolno zaprzepaścić takiej szansy. Znak miły - Waga, unikaj drugiego Raka. Dzień ważny - sobota, liczba - 6.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Sporo czynników wskazuje na to, że Raki odniosą sukces wielkiego formatu. Gratulacje, komplementy. Szykuje się zjazd rodzinny z okazji niecodziennego wydarzenia. Sporo będzie zachodu, ale nie ma na to żadnej rady. W pracy zdwojone tempo. Zaskakujące oferty. Znak sprzyjający - Ryby, unikaj konfliktów ze Skorpionem. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 3.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Udany tydzień. Zwłaszcza Lwy samotne mają szansę na długo oczekiwany renesans związku. Nie bój się tego i nie trać wiary w swoją szczęśliwą gwiazdę. W pracy trudny wybór. Albo lepsza sytuacja materialna i mniej frapujące stanowisko, albo mało płatne, ale ambitne przedsięwzięcie. Znak życzliwy - Baran, unikaj za wszelką cenę Ryb. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 2.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Cały nadchodzący tydzień wymaga dużej dojrzałości i rozwagi. Przyda się talent wytrawnego dyplomaty oraz umiejętność prowadzenia sporów lub, innymi słowy, ich unikania. Nowe, interesujące kontakty. Barwne, intrygujące spotkania na prywatnym i służbowym gruncie. W pracy musisz być dyspozycyjny i operatywny. Znak sprzyjający - Lew, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba - 6.

WAGA: 23 września - 23 października

Niezadowolone. Konfliktowe nastroje. Niektórzy mogą w wyniku przedziwnego splotu wydarzeń obrazić nawet bliską i życzliwą osobę. Warto od ręki wyjaśnić przyczynę sporu. Oby przeważały szlachetne intencje. W pracy ambitne inicjatywy, ale na razie mały oddźwięk. Znak pobłażliwy dla Ciebie - Bliźnięta, unikaj Wodnika. Dzień miły - środa, liczba - 8.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Niecierpliwość. Poirytowanie. Sam prowokujesz niezręczne, kłopotliwe sytuacje. Stłumiony zapał do nowych projektów. Niewielkie, ale kłopotliwe straty materialne. Uwaga: pewna sprawa wymaga natychmiastowej interwencji. Zapowiadają się ciekawe perspektywy. Uważaj na dzieci. Znak życzliwy Skorpion, unikaj Byka. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 3.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Bardzo sympatyczny tydzień zwłaszcza dla roztropnych i energicznych, takich, którzy nie znamą żadnej szansy. W wyniku zastępstwa obsadzone zostaniesz w pierwszoplanowej roli i zagrasz ją błyskotliwie. Przełożeni patrzą na Ciebie z uznaniem, myśląc o awansie. Znak przychylny - Lew, unikaj Panny. Dzień miły - wtorek, liczba - 5.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Nie jeden Koziorożec uwikła się w intrygującą historię miłosną. Możesz liczyć wyłącznie na własną intuicję. Idziesz wyłącznie za głosem serca, nie słuchając rad nawet osób odbażonych wielkim autorytetem. Kłopoty ze zdrowiem domowników mogą mniej odpornych wybić z normalnego rytmu pracy. Pozytywnie nastawiony do Ciebie - Skorpion. Unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba - 8.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Nielatwe decyzje natury osobistej. Ostatnio bowiem dryfujesz na niebezpiecznych wodach.... Na szczęście dochodzi do głosu zdrowy rozsądek i wówczas żałujesz pochopnych postanowień. Warto wtedy uświadomić sobie własne błędy, aby szybko podjąć akcję "pojednania". Nie uoń się fałszywą ambicją. Koziorożec Ci sprzyja, ale unikaj Strzelca. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Nie przejmuj się małymi niepowodzeniami, ponieważ i tak wszystko zmierza ku lepszemu. Masz ochotę chodzić własnymi ścieżkami, ale nie nadużywaj tolerancji i cierpliwości partnera. W żadnym razie nie dawaj mu powodów do zazdrości. W pracy dbaj o utrzymanie dobrych stosunków z kolegami. Znak miły - Skorpion, unikaj Bliźniąt. Twój dzień - niedziela, liczba szczęśliwa - 5.

POLAK NIE ZGINIE

Polish Canadian Community Services
2333 Dundas Str. W. # 408
TEL. 533 - 9471

1. PYTANIE
Gdzie można otrzymać informator dla nowych imigrantów. Czy są informatory w języku polskim?

1. ODPOWIEDŹ:
Ontaryjski Informator dla Nowo Przybyłych (Newcomers Guide to Services in Ontario) można otrzymać w biurze Kongresu Polonii Kanadyjskiej przy 206 Beverley Str. (tel. 979-9634), lub w naszym biurze (adres powyżej).
Newcomers Guide wydawany jest przez

Ministerstwo Obywatelstwa w języku angielskim i w innym języku. Informator ten jest bezpłatny.

2. PYTANIE
Byłem w ubiegłym roku na spotkaniu zorganizowanym przez Polish Canadian Community Services w kościele św. Kazimierza. Prelegent mówił na temat zakładania własnego przedsiębiorstwa (small business).
Nie pamiętam nazwiska prelegenta, nie zabrałem też informatorów, które rozdawał. W jaki sposób mogę uzyskać te informacje teraz?

2. ODPOWIEDŹ:
Biuro nasze organizuje nadal spotkania w kościele św. Kazimierza, informacje można znaleźć w prasie polonijnej. Jesteśmy zawsze w kontakcie z osobami, które biorą udział w spotkaniach, jako prelegenci. Proszę zadzwonić do naszego biura, podamy panu numer telefonu do pana Piotra Chwalisza, który przekazywał informacje i

dawał porady w zakresie zakładania własnych przedsiębiorstw.
Ontaryjskie Ministerstwo Przemysłu wydało informator pt. "Starting a small business in Ontario". Informator ten można otrzymać w biurze ministerstwa: adres: 900 Bay Str., 7th floor, Hearts Block.

3. PYTANIE
Dlaczego osoby, które nie mają stałego pobytu muszą płacić za tłumaczenia dokumentów potrzebnych przy staraniu o pobyt stały. Przecież te osoby nie pracują i nie mają pieniędzy. Nowi emigranci mogą korzystać z bezpłatnej pomocy Welcome House, a przecież oni mogą pracować i mają pieniądze, aby płacić za usługi. Czy to sprawiedliwe?

3. ODPOWIEDŹ: Tak - sprawiedliwe!
Welcome House jest instytucją podlegającą pod Ministerstwo Obywatelstwa. Wszelka pomoc jest bezpłatna, dla wszystkich imigrantów z całego świata jednakowa. Jest to

instytucja dla NOWYCH IMIGRANTÓW. Osoby, które przyjechały do Kanady w odwiedziny, są na utrzymaniu rodziny lub znajomych, do których przyjechały.
Proszę pamiętać - do Kanady przyjeżdżają nie tylko Polacy, na stały pobyt w Kanadzie czeka tysiące ludzi z różnych krajów - nie jest obowiązkiem Kanadyjczyków utrzymywanie osób, które zostały zaproszone przez osoby prywatne.

Redaguje:
ELŻBIETA WOLSKA
Dyrektor

Past 121 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R - 2K9
(416) 531 - 8786

Wszystko można załatwić telefonicznie!

- Paczki morskie i lotnicze
- Owoce cytrusowe, żywność
- Przekazy na konta i do rąk
- Najtańsze ubezpieczenia wizytujących
- Przedłużamy wygasłe ubezpieczenia
- Przewożymy osoby z i do Montrealu
- Zaproszenia, telexy i telegramy
- Polskie książki, taśmy
- Ziola Herbapolu, kremy

ODBIERAMY PACZKI Z DOMU
Akceptujemy wszystkie karty kredytowe
WSZYSTKO Z GWARANCJĄ!!!

FUR of CANADA
Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurki.
Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperaturę i czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje
BEN GONDEK
345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 340-7871

OTWARCIE NOWEGO SKLEPU MIĘSNEGO W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczyno, wędliny, sery, słodczyce, gazety, świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni

BOŻENA'S CATERING SERVICE

poleca swoje usługi w zakresie organizacji przyjęć na różne okazje.
Posiada wieloletnie doświadczenie i znakomite przepisy polskie i kanadyjskie.
Oferuje ciekawe dania kuchni zimnej i gorącej.
Na zamawiających przyjęcia czeka niespodzianka.
Proszę dzwonić Bożena Abratowski
TEL. 823-7981

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.
Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

CRACOVIA DELI

Sklep delikatesowy
3261 Lakeshore Blvd. W. (na zachód od Kipling)
TEL. 253 - 5966

Artykuły importowane z Polski i z Europy, wspaniałe polskie wędliny, świeże pieczywo i nabiał.
PIEROGI, GOŁĄBK I SMACZNE OBIADY DOMOWE NA WYNOS

NISKIE CENY • DUŻY WYBÓR

USA • CANADA • AUSTRALIA • NOWA ZELANDIA • ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO • MEKSYK • IZRAEL

UWAGA!
Jeżeli zawiodły wszystkie metody i nadal masz **NADWAGĘ** uwierz, spróbuj i pozbadź się zbędnych kilogramów, stosując odżywczy program, oparty na **ZIOŁACH I WITAMINACH**

HERBALIFE DISTRIBUTOR

Dzwoń: **391 - 5121**, prosić **ELŻBIETĘ**
GWARANTUJEMY 100% ZADOWOLENIA • MIĘDZYNARODOWY SUKCES METODY

USA • CANADA • AUSTRALIA • NOWA ZELANDIA • ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO • MEKSYK • IZRAEL

CHCESZ POZNAĆ swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.
Dzwoń **633 - 4469** prosić **Anię**

Nowo otwarta polska kwiaciarnia w Hamilton
KARA RUDHAL FLORIST
259 James Str. N. HAMILTON, TEL. 528-6890

Poleca bezpłatne dostawy do domów, wiązanki ślubne, okolicznościowe, pogrzebowe we wszystkich kolorach.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER
2374 Bloor St. W. Toronto, Ont. Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

APPLIANCES, INSTALATION AND REPAIR
Zmywarki, pralki, suszarki, automatyczne otwieracze garaży, etc.
ANDRZEJ
TEL. 269-7739
24 godziny

HOROSKOPY - PORADY ASTROLOGICZNE
Charakterystyka osobowości, dobór partnera, prognozowanie przyszłości.
Porady prowadzone przez astrologów z wieloletnią praktyką.
TEL. 925 - 7974

TIME • STOP
• VIDEO
• śluby • chrzciny
• Komunia Św.
• jubileusze
• przyjęcia
Wysoka jakość. Niskie ceny.
TEL. 255-3282

Karl's Butcher & Grocery
właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave. TORONTO
Tel. 599-1522

DOMINION HARDWOOD FLOORING

INSTALOWANIE WSZELKIEGO RODZAJU PODŁÓG DREWNIANYCH
• TANIO • SZYBKO
• SOLIDNIE
TEL. 427 - 8248

WIELKANOC JUŻ BLISKO

PACZKI DO POLSKI WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ POLIMEX

215 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. TEL. 537-7914

UWAGA - rozszerzone godziny otwarcia biura
Poniedziałek - piątek 9:00 am - 8:00 pm (9:00-20:00)
Sobota 9:00 am - 4:00 pm (9:00-16:00)

oraz
1575 Sismet Rd. Unit 7
Mississauga, Ont. TEL. 624-1965

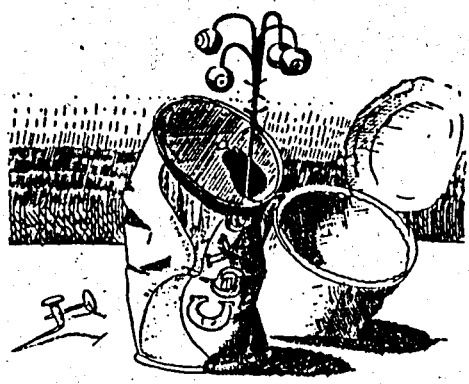
- PACZKI MORSKIE
- PACZKI LOTNICZE

- przekazy na konta - gotówka do rąk
odbiorcy - paczki żywnościowe - owoce cytrusowe - samochody - sprzęt gospodarstwa domowego - sprzęt elektroniczny - maszyny rolnicze - węgiel

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW.
Ponadto posiadamy szeroki wybór polskich: • książek • słowników • materiałów do nauki języka angielskiego • kaset • ziół
POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma wysyłkowa w Toronto. Korzystajcie Państwo z jej usług.

UWAGA! HAMILTON I OKOLICE
Lokalne przedstawicielstwo **POLIMEX** znajduje się w **AKROPOLIS ANDBALTIC TRAVEL** przy 1125 King Street
TEL. 545 - 3365

SZTUCZNA INTELIGENCJA

INDEPENDENT
COMPUTER EXPERTS

Kilka tygodni temu w artykule "Łącznik z Singapuru" opisywałem rozkwit polskiego wolnego rynku komputerowego. Obraz pozytywnych zmian w odniesieniu do "centralnie sterowanego zastoju" lat siedemdziesiątych byłby jednak fałszywy, bez podania pewnych faktów, które uzmysłowiłyby czytelnikowi, że scenaria w jakiej działają polscy "komputerowcy" przypomina żywo atmosferę słynny "Proces" Franza Kafki.

Wspominałem już o powszechnej kradzieży programów. Pewien mój znajomy stwierdził lakonicznie, że "każdy nowy program zza granicy, kopiowany jest nielegalnie w ciągu kilku godzin od momentu jej przekroczenia". Pomijając więc kwestie prawne, wydawać by się mogło, że programy są w Polsce za darmo. Okazuje się jednak, że na rynku pojawiają się programy, które kosztują niebotyczne pieniądze. W sytuacji kiedy w krajach rozwiniętych nawet najbogatsze firmy zastanawiają się czy opłaca się wydać na program kilka tysięcy dolarów, w Polsce można znaleźć nabywców na programy wartości dziesiątków milionów złotych. I tak np. program do kreślenia CAD PATHTRACE sprzedaje się za

60 milionów sześćset tysięcy złotych! Ciekawe komu może zwrócić się taka inwestycja. Przy takiej sumie tanio wygląda 3-milionowy DSYS tzn. System Automatyzacji i wspomagania dziekanatów wyższych uczelni (czyli coś na komputerze za 3 mln dla sekretarki dziekana - równoważność jej 10-letniej pensji).

Paranoiczne są również ceny sprzętu komputerowego. Czasami pojawiają się jeszcze oferty w złotychkach, ale tylko w zasadzie na prowincji (jak w Małej Apokalipsie Konwickiego) i w sektorze państwowym. Większość jednak ogłoszeń w oficjalnej prasie opiewa na setki i tysiące dolarów i funtów. I tak mikrokomputer Toshiba 5100 kosztuje 7150 dolarów, czyli równowartość 23 lat pracy przeciętnego śmiertelnika w PRL.

Od czasu do czasu, ktoś uparcie twierdzi, że gdzieś na świecie można zamówić sobie komputer przez telefon. Trudno w to uwierzyć w PRL, kiedy nierzadkie bywają przypadki, że za zapłacony grubymi dolarami sprzęt czeka się bezskutecznie miesia-

puterami). Te nieliczne, które działają i tak nie są prawie wykorzystane, gdyż ministerstwo zapłaciło co prawda za sprzęt (7 milionów za kompletny komputer), ale zapomniano przyznać funduszy na materiały eksploatacyjne, jak papier i dyskietki.

Ponadto jedyny uprawniony serwisant (w czasie gwarancji) Unitra-Serwis żąda 2000 zł za godzinę pracy fachowca (6 razy tyle co nauczyciel). Oprogramowanie do Juniora to polskie wersje CP/J, LOGO, Turbo Pascal i WordStar. Przerobione bez licencji są doskonałym narzędziem do nauki dzieci w całej Polsce, jak należy kraść oprogramowanie. Szacuje się, że w momencie dopracowania Elwrowskiego Juniora dzisiejsze dzieci będą już na studiach.

Przykładów absurdów powstających w tej osobliwej mieszance prywatnej inicjatywy z rozpaczliwie próbującym się utrzymać przy życiu państwowym sektorem, można by mnożyć w nieskończoność. Najlepiej podsumować jednak to wszystko z iście Kalkowską sceną z Ogólnopolskich Targów Oprogramowania Softarg '88.

KAFKA PO POLSKU

cam. Firmy zagraniczne obawiają się, że nie wydobędą pieniędzy po wysłaniu sprzętu i fakt ten wykorzystują nieuczciwi.

Komputery dotarły do szkół. Przykładowo w województwie łódzkim w 70 szkołach zainstalowane jest około 400 mikrokomputerów. Różnorakie Spectrum, Spectry, Amstrady-Schneidery, Commodore i klony IBM dostępne są najczęściej w godzinach pozalekcyjnych. Ostatnio całość sprzętu dostarcza oświadczenie wrocławskie Elwro. Mikrokomputer Junior przewyższa w teorii kompatybilny z nim Spectrum. W praktyce okazuje się najczęściej, że nie są one sprawne zaraz po rozpakowaniu. Fatalna klawiatura konkuruje z jeszcze gorszymi węgierskimi dyskami i nie działającą wcale lokalną siecią (połączenia pomiędzy kom-

Organizatorzy liczyli, że kupujący zjawiają się sami i zapomnieli porożysłać zaproszenia i reklamówki. Zabrakło informacji o seminariach, możliwościach dojazdu, nie poinformowano prasy fachowej, nie zorganizowano miejsca do rozmów handlowych, brakło baru z zakąskami. W tej sytuacji, sprzedawcy nawzajem podziwiali swe oferty. Oczywiście dopiero wtedy, kiedy naprawiono zasilanie, gdyż podłączone do jednej fazy komputery, spowodowały spektakularne błyski i egipskie ciemności.

P.S.: W związku z galopującą inflacją, ceny podane w złotychkach ulegną prawdopodobnie zmianie już w momencie zakończenia druku tego artykułu.

INCOME TAX

**REFORMY PANA
MINISTRA -
czyli co nowego w
przepisach
podatkowych?
Specjalnie ważne
dla nowo przybyłych**

Imigranci, którzy niedawno przyjechali do Kanady często nie zdają sobie sprawy z tego, że powinni we własnym interesie, wypełnić zeznanie podatkowe. Zeznanie podatkowe niekoniecznie bowiem związane jest z obowiązkiem płacenia podatku. Często jest to forma uzyskania specjalnej jednorazowej dotacji, przeznaczonej dla osób o niskich zarobkach, lub osób korzystających z pomocy społecznej. Wysokość tych dotacji waha się w granicach od kilkuset do ponad tysiąca dolarów i zależy od liczby członków rodziny, a zwłaszcza dzieci i od wysokości płaconego czynszu.

Aby otrzymać dodatek na dzieci (Child Tax Credit), należy dołączyć do zeznania podatkowego dokument TFA1, który powinno się było otrzymać wraz ze styczniowym czekiem zasiłku rodzinnego. Dodatek na dzieci w pełnej wysokości należy się nawet, jeżeli rodzina przyjechała do Kanady w grudniu 1988 i nie otrzymuje jeszcze zasiłku rodzinnego. Urząd Health and Welfare Canada powinien w takich wypadkach wydać "Award Letter", który zastępuje TFA1.

Po wypełnieniu zeznania podatkowego czeka się na otrzymanie pieniędzy przeważnie kilka tygodni. Na początku sezonu podatkowego (luty), okres oczekiwania nie trwa dłużej niż 3 tygodnie. W miarę upływu czasu, staje się on coraz dłuższy, a pod koniec kwietnia może się przeciągnąć do kilku miesięcy. Nie należy więc zwlekać.

**ANNA DUBISKA
TEL. 925-8128**

POLSKIE PROGRAMY TELEWIZYJNE I RADIOWE

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7 od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

POLISH
STUDIO

PROGRAM TV "POLISH STUDIO"

W każdą sobotę od 11:00 do 11:30 do południa, channel 57, cable 7 CITY TV.

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii kanadyjskiej. Nadawany na wszystkich stacjach kablowych na terenie miasta Toronto. Środy 8:30 wiecz., czwartki 9:30 wiecz., soboty od 2 po poł.

"KALEJDOSKOP" **niedziele w**
godz. 9.00 - 10.30 wiecz. AM 790. Tel. 249-1887.

ECHO OJCZYZNY

Od poniedziałku do piątku od 10:30-11:30 rano, CHIN FM 100.7, 637 College St., Toronto Ont. M6G 1B6. Tel. 531-9991.

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CHWO, fala AM 1250 Oakville, Tel. 691-8789.

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz. 6 do 7 wiecz. CKWR - fala FM 98.7, Kitchener, Koncert Życzeń, polskie piosenki i prelekcja ks. Korneliana, Jan Zuk, Kitchener (519) 579-3615.

POLSKA PARAFIALNA GODZINA RADIOWA

Niedziela 1 - 3 po poł. CFLR Cable FM 106.7. Adres: 121 Wembley Dr., Sudbury, Ont. P3E 1M9. Tel. 674-7093

POLSKA FALA

Soboty od 2 do 4 po poł. CFMB Radio Montreal, 35 York St. Westmount, Montreal Que. H3Z 2Z5. Tel. (514) 483-2362.

BIAŁY ORZEŁ

Niedziele od 17:00 do 18:00 wiecz. Na fali 620 AM-CFCL, Timmins. Prowadzi BOŻENA RÓGAŁ

POLISH HOUR

Niedziele 8 rano na fali CISD-FM, Fala 94, Polski program radiowy w Thunder Bay.

KORPANTY'S POLONIA

Od poniedziałku do piątku włącznie od godz. 1 do 2 po poł. Fala 1270, Buffalo. Tel. 892-4267.

NÓWE ŻYCIE W CHRYSZUSIE

Soboty o godz. 8 wiecz. WDCX-FM Radio 99.5, Buffalo. Adres: P.O. Box 3425, Station C, Hamilton, Ont. L8H 7M1.

POLSKI PROGRAM RADIOWY CKER

Niedziele 4-6 wiecz. na fali 1480 AM w Edmonton, 94.7 Cable FM w Calgary, 92.2 Cable FM w Lethbridge, 94.5 Cable FM w Ft. McMurray, 103.9 Cable FM w Red Deer. Wiadomości, komentarze, wywiady, F. Zalewski, P.O. Box 931, Edmonton, AB T5J 2L8, Tel. (403) 488-8472.

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz. 2:30 do 3:30. CJVB - fala 1470. Wiadomości z Polski, Kanady i świata, komentarze, wywiady, ogłoszenia i komunikaty polonijne, koncert życzeń oraz ogłoszenia handlowe. Jerzy Kusmider, P.O. Box 58262, Stan "L" Vancouver, B.C. V6P 6E3. Tel. (604) 275-1095.

ANNA DUBISKA

**Autorka licznych artykułów
na tematy podatkowe w
prasie polonijnej.
Udziela porad i na
poczekaniu wypełnia**

ZEZNANIA PODATKOWE

**Prowadzi własne biuro przy
588 Spadina Ave.
Ceny przystępne.
Zgłoszenia telefoniczne:
925 - 8128**

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewoźowa posiadająca 2 samochody.

Czas zabierania i rozwożenia o połowę krótszy. Obsługujemy również trasę na zachód od Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE TORONTO - MONTREAL - TORONTO

FIRMA PRZEWOZOWA ORZEŁ

- Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
- Nowe klimatyzowane samochody
- Osobny samochód dla niepalących
- Pomoc przy przenoszeniu bagaży

10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM

TEL. 242 - 6328; 748 - 1694

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu • serwis pod dom • komfortowe mikrobusy • konkurencyjne ceny • bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi

OBSLUGUJEMY półwysp Niagara, Cambridge, London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306; (416) 244 - 1808

Pan Tadeusz TRANSPORTATION

NAJSTARSZA FIRMA PRZEWOZOWA

Przewóz pasażerów na trasie Lotnisko Mirabel-Toronto-Lotnisko Mirabel. Jedyna polska firma przewoźowa, której możesz powierzyć bliskich

- odwołanie i przywołanie pod dom
- pomoc w przenoszeniu bagażu
- komfortowy autobus z klimatyzacją i podwójnym ogrzewaniem
- rezerwacja odlotów, ubezpieczenia
- ponad 5 lat doświadczenia
- waga, bezpieczeństwo, troskliwa opieka

TADEUSZ WIELGOLAWSKI

75-7747 239-9411

BATORY

PRZEWÓZ TORONTO - MONTREAL - TORONTO

- Luksusowe mikrobusy z klimatyzacją i telewizją
- Nieodpłatny posiłek, kawa, napoje chłodzące
- Dla emerytów i dzieci zniżka
- Inne zniżki drogą losowania

NIE SZUKAJ WIĘC INNEGO WYBIERZ BATOREGO!

281-9330

FIRMA PRZEWOZOWA "TORONTO"

przewozi na trasie MONTREAL-TORONTO-MONTREAL. Nasze mikrobusy wyposażone w TV, VIDEO, STEREO, klimatyzację, rozkładane i obrotowe fotele zapewnią pełen relaks i wypoczynek podczas jazdy. Dowozimy pasażerów pod wskazany adres w Toronto i okolicy, pomagamy przenosić bagaże, podczas podróży gwarantujemy zimne i ciepłe napoje oraz przekąski dla głodnych.

NOWOŚĆ! Możliwość rozmowy telefonicznej z Waszymi bliskimi podczas podróży.

ZADZWOŃCIE 767-8647; 762-3670 - 580-3630

PRZEWÓZ PASAŻERÓW TORONTO - MONTREAL - TORONTO

MIRAPOL-URAN CORPORATION

- Serwis pod dom • Bezpłatny posiłek • Bezpłatna rezerwacja biletów LOT • Zniżka za przewóz dla rodzin i emerytów • Firma rejestrowana i ubezpieczona • NAJNIŻSZE CENY

TEL. 566 - 1679

ORBUS

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991 (naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KUŁAK

- n BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
- n BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata liniami AIR Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France i innymi
- n PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
- n Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- n Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- n UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
- n Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE
- n AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia
- n Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody — szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa
- n Income Tax, skomputeryzowane usługi podatkowe

PRZYJMujemy ZGŁOSZENIA TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

PeKao AUTHORIZED DEALER

Tel. (416) 536-3554/6991

PACZKI DO POLSKI

\$1.80 za kg PACZKI MORSKIE

\$3.80 za kg PACZKI LOTNICZE

BIURO PODRÓŻY SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

A division of 147319 Ontario Ltd

WORLD WIDE TRAVEL

331 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT. M6R 2M8 CANADA

Tel: (416) 532-3042

Godziny otwarcia: Od poniedziałku do czwartku 10 - 6' piątki - 10 - 7, soboty 10 - 4.

Do wszystkich paczek obowiązują dopłaty bez ograniczenia wagi.

LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

Oakville Ont. White Oak Deli 149 Lakeshore Rd.E. Tel: 844-9521	London Ont. Balaton Travel 205 Wellington St. Tel: 672-6390	Oshawa Ont. Barbara Tel: 576-6725	St. Catharines Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel: 937-4411
Brantford Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel: 753-7550	Hamilton Ont. Save-O-Way 747 Barton St. E. Tel: 545-6788	Kitchener Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel: 743-7653	Woodstock Ont. Holy Cross Church 169 Ingersoll Rd. Box 410, Woodstock Tel: 539-1050
Winnipeg Manitoba Barbara Cyzman Tel: 661-4840	Delhi Ont. Aleksander Bozek RR. I Delhi Tel: 582-1058	Windsor Ont. Werner Shoes 1528 Wyandotte St. E. Tel: 256-6544	Thunder Bay Ont. Frank Customs 519 Simpson St. Tel: 622-3885

nsa Anna Enterprise

Filtry do wody domowego użytku.

Anna Soltyk, Ph.D.

2069 Millway Gate Mississauga, Ont. L5L 1R2 (416) 828-7349

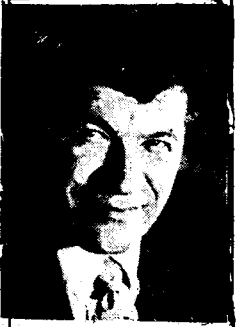
jolanfa interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5 tel. 762-9638 762-9880

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
 Przedstawiciel firmy
 sprzedającej samochody
 General Motors

Nowe samochody 87 i 88 89
 posiadają 6-letnią gwarancję
 lub 100 tys. km (power train)
 oraz gwarancję antykorozyjną
 na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, zaliczka na poczekaniu, sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanio ubezpieczenie, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St.)

Komfort domowego ogniska!

SIPCO OIL LIMITED

83 Six Point Rd., Toronto

- Dostawa oleju opałowego najlepszego gatunku
- Solidna i szybka obsługa przez całą dobę
- Bezpłatne czyszczenie pieców dla naszych Klientów
- Instalacja palników o wysokiej wydajności spalania
- Naprawiamy urządzenia ogrzewcze

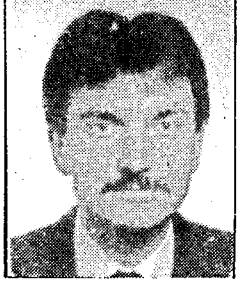
Nasz przedstawiciel
TADEUSZ LIS
 TEL. (416) 747 - 9883
 lub (416) 232 - 2262 (czynny całą dobę)

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
 CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
 zanim podpiszesz transakcję kupna
 nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE-LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
 (tuż obok przystanku metra)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
 dom: 762-9421

ONTARIO CHRYSLER LTD.

5280 Dixie Rd. (Dixie i 401), Mississauga L4W2A7

Największy salon samochodowy w Kanadzie podaje specjalny komunikat:

Wypredaż samochodów nowych i używanych dla osób które:

- są niedawno w Kanadzie
- poprzednio zbankrutowały
- z jakichkolwiek powodów bank odmówił im pożyczki

Po bliższe informacje proszę dzwonić:
625 - 8801

PROSIĆ MARKA ZDANOWSKIEGO

TERRACE LINCOLN MERCURY - SALES

Przedstawicielka
EWA FILIPOWICZ

- Oferuje duży wybór nowych i używanych samochodów osobowych i Ford-trucks;
- Pełną satysfakcję Klienta;
- Dogodne warunki kredytowania
- Udzieli chętnie informacji nowo przyjeźdnym, jak również wieloletnim właścicielom Lincolnów, Mercury, Fordów-trucks

900 Walkers Line, BURLINGTON, ONT.
 Bus. 632-6252, Tor. 364-5182, Res. 338-6038

SŁUŻY POMOCĄ
 ZAWSZE POMOŻE
 W WYBORZE POJAZDU

STEFAN BAGIŃSKI

SALES LEASING
 TEL. 238-6000

- Nowe i używane pojazdy
- Ubezpieczenie
- Pożyczki

WSTĄP DZISIAJ DO DIXIE TOYOTA
 5500 Dixie Rd. Mississauga, Ont. L4W 4N3
 (przy Hwy 401 i Dixie Rd.)

KAPITALNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD. BRAKES

Wszystkie prace objęte gwarancją
 1 roku lub 25,000 km.
KOMPLETNE NAPRAWY
 Obsługa krajowych i importowanych samochodów

FROM **59.95**

Stan Ignakiewicz Moe Jabouri

537-2529 483 Dupont Street 537-5857

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145
 res. **536-5454**
 bus.
 900 Dufferin St. ste 215
 Toronto, Ontario

ACURA

WYSOKO WYSPECJALIZOWANA STACJA OBSŁUGI SAMOCHODOWEJ

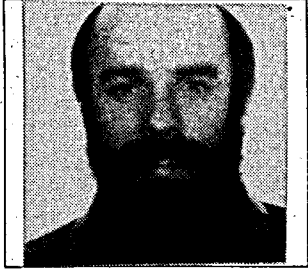

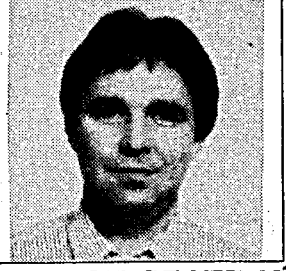
SHERWAY

Prowadzi:
 SPRZEDAŻ • NAPRAWĘ
 WYNAJMOWANIE SAMOCHODÓW
 Wszystkie naprawy mechaniczne
 Warsztat -
 Naprawy powypadkowe
 (w ramach ubezpieczenia i bez)
 Najnowocześniejsze urządzenia
 (m.in. prostownice do samochodów)
 Malowanie farbami europejskimi

**SPECJALIŚCI O NAJWYŻSZYCH
 KWALIFIKACJACH**

2000 The Queensway, Etobicoke
 Po informacje dzwonić i prosić
Johna Ludwiga (mówi po polsku)
 Tel. 620-1987 8⁰⁰ do 6⁰⁰

ZAPRASZAMY DO COOKSVILLE DODGE CHRYSLER, GDZIE W KAŻDYM DZIALE PRACUJE POLAK!

ELŻBIETA KORZYCKA
 Dyrektor d/s finansowych

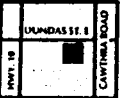
TADEUSZ WALBINER
 Mechanik klasy A

BOŻENA WALBINER
 Sprzedaż i wynajmowanie nowych i używanych samochodów

KRZYSZTOF SZAFRAŃSKI
 Sprzedaż samochodów nowych i używanych

• Sprzedajemy wszystkie samochody i ciężarówki firmy Dodge i Chrysler z 7-letnią gwarancją lub 115 tys. km przebiegu • Posiadamy na składzie samochody i ciężarówki firmy Mitsubishi z 5-letnią gwarancją lub 80 tys. km przebiegu • Wielki wybór używanych samochodów • Oferujemy bezpłatną gwarancję antykorozyjną na każdy nabyty u nas nowy samochód • Rozkładamy pożyczkę na samochód na niskie spłaty • Zapewniamy bezpłatny pełny przegląd techniczny każdego nowego pojazdu posiadającego gwarancję

290 Dundas St.E.
 Mississauga, Ont.

TEL. 279 - 3031

Century 21
PIOTR POBOJEWSKI
 Tel. biuro: 743-7722
 dom: 890-2145

- Północne Etobicoke - bardzo ładny, 3-sypialniowy townhouse przy rzece i parku, właściciel zostawia wszystko. Cena wyw. tylko \$154,900
- Etobicoke (Hamer & Browns Line) - przepiękny, murowany 2-piętrowy dom, 2 kuchnie, 2 łazienki, basement do wynajmu, garaż, prywatny zajazd. Cena wyw. tylko \$239,900.
- Południowe Etobicoke (Royal York) - bardzo ładny, 2-piętrowy wolno stojący, murowany dom z możliwością wynaj. basementu, garaż, prywatny zajazd, krok do jeziora. Cena wyw. \$319,900.
- Dufferin/Steeles (bardzo dobra okolica) - przepiękny, duży, 3-letni, 2-piętrowy dom. Cena wyw. \$389,900.
- Mississauga - absolutnie przepiękny, bardzo duży, 2-piętrowy, 1-roczny dom, duża parcela i wiele więcej. Cena wyw. \$ 469,900 (5 min. od kościoła św. M. Kolbe).
- Południowe Etobicoke - bardzo duży, 3-piętrowy, wolno stojący 14-pokojowy dom, doskonały do wynajmu i właściciela. Cena \$ 349,900.

Anna Krysiak

 HomeLife/Realty Associates Inc.

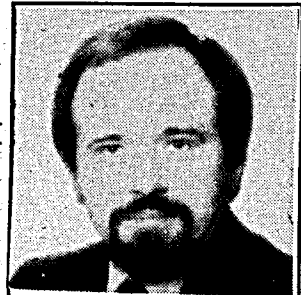

Udzielam rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów.
 Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgages, nawet przy minimalnym downpayment.
BEZPŁATNE OSZACOWANIE NIERUCHOMOŚCI

Etobicoke - prawie nowy, wolno stojący dom, 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż, samodzielny basement - apartament - okazja dla inwestora lub pomoc w spłaceniu hipoteki. \$ 290,000
 Mississauga - piękne, duże dwusypialniowe condominium w bardzo dobrym kompleksie, świetna okolica, nie wysoki maintenance. \$ 146,900
 Mississauga - bardzo dobra inwestycja, 3-sypialniowy townhouse z garażem, świetny kompleks i okolica. Wynajęty za \$1125 miesięcznie do 1990. Bardzo dobry lokator!! \$ 159,900

Tel. biuro: 897-9555; dom: 858-0129

NIERUCHOMOŚCI
 n SPRZEDAŻ
 n KUPNO
 n FINANSOWANIE
 n INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK
 biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Lakeshore Brownsline - duże condominium, 3 sypialnie, 2 pełne łazienki, cena \$ 169,900.
 Południowe Etobicoke - wolno stojący murowany, 2-piętrowy dom, 2 kuchnie, 2 łazienki, cena \$ 254,900.
 Centralne Etobicoke - do wynajęcia 3-sypialniowy townhouse, \$1350 miesięcznie.

TORONTO...ETOBICOKE...MISSISSAUGA...

Tower REALTY LTD.

METRO TORONTO
 Sprzedaż-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów.
 Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK
 Tel. biuro: 536-5000
 dom: 247-2658

Dixie Rd./Rathburn Rd. - prawie nowy, wolno stojący, 2-piętrowy, murowany dom, 3 sypialnie, 3 łazienki, 2 kuchnie, apartament w piwnicy, działka 38x188', cena wyw. \$255,000
 Eglinton/Black Creek Dr. - 2-piętrowy, wolno stojący, z prywatnym zajazdem, garażem, piękną nowoczesną łazienką, "wirpool" i dodatkowym 2-sypialniowym apartamentem w piwnicy. TYLKO \$285,000
 Lakeshore Blvd./Park Lawn Rd. - znakomite bungalow, wymagające małego wykończenia w piwnicy i nowej przybudówce. Uwaga! 11 pomieszczeń razem z piwnicą. TYLKO \$239,000
 Bloor/Jane St. - wolno stojący, luksusowy dom z osobnym apartamentem w piwnicy. Cena \$ 319,000
 Roncesvalles Ave. - bardzo duży dom z 5 osobnymi apartamentami. Tylko \$ 349,000
 Apartamenty 1-sypialniowe w centrum High Parku do wynajęcia od zaraz w cenie od 600 do 750 dol. miesięcznie

GRATULUJEMY!
 Dr. M. Stalińska, lekarz ogólny, znalazła miejsce w pracy w przychodni Medical Demand (Walk-in Medical Centre).
 Polska lekarka, która przybyła przed paru laty do Kanady, po zdaniu egzaminów i zdobyciu praktyki, o którą tak trudno w tym kraju, otrzymała swoją pierwszą pracę w przychodni znajdującej się w Queen Street Centre, 1499A Queen Street, West, Toronto, Ontario M6R 1A3, tel. 532-7582.
 W przychodni tej nie trzeba uzgadniać wcześniej wizyt i jest ona czynna w godzinach wieczornych.

UWAGA CALGARY!

ELITE REAL ESTATE INC. CALGARY
 3 - 5%
 SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
 FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI
 INWESTYCJE
 POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

KRZYSZTOF SOBOLEWSKI
 Biuro 245-8061 Dom 293-7320

RE/MAX

Elite Realty Ltd., Realtor
 (416) 449 - SOLD
 449 - 7653

ANNA SKÓRA
 Sales representative

- Pharmacy/Finch - 1-sypialniowe mieszkanie, nowe, kuchnia. Dobra lokata kapitału, \$ 154,700.
- Don Mills/York Mills - luksusowe 3-sypialniowe mieszkanie. 2 łazienki. Pralnia, centralna wentylacja, \$ 254,700.
- McCowan/McNicoll - przytulny, 3-sypialniowy townhouse, garaż, wykończona piwnica z wyjściem na ogród. \$ 228,600.

HomeLife

Marek Urbaniak
 Sales Representative

HomeLife/Cimerman Real Estate Ltd. Realtor-Member
 2261 Bloor St. W.

Biuro: 763 - 5161
 Dom: 763 - 2415

- \$ 114,900 - Bloor/Westville - biznes na sprzedaż, luksusowy sklep delikatesowy, sprzedawany z powodu wyjazdu. B. niski czynsz.
- \$ 334,900 - okolica Roncesvalles - legalny duplex. Bardzo ładny.
- \$ 439,900 - Bloor i Durlle - supremowoczesny dom, osobne studia, apartament w piwnicy, 4 łazienki, kominek, sauna.
- \$ 143,900 - cottage nad Lake Simcoe, 15 minut do Barry, 4 sypialnie, duża działka.
- \$ 219,900 - Lakeshore Parklawn, bungalow, cegła, osobne wejście do piwnicy. Możliwość budowy apartamentu.

BARBARA SAWALA
 udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach.
 Prosimy dzwonić
ALEC MURRAY REAL ESTATE CO. LTD.
 (416) 639-8004 (czynny całą dobę)
 Tel. domowy: (416) 332-8119

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI
BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
 POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

H. A. RASTON
 Biuro 532-4444 Dom 767-4022
 217 Roncesvalles Ave., Toronto

FIRST NATIONAL

FIRST NATIONAL HOMESTEAD INC.

- Condominia i townhousy - ceny od \$ 79,000
- Dom w okolicy Bloor Street - \$ 199,000
- 4-plex - High Park - cena \$ 550,000
- Co-op - Bathurst - St. Clair - \$ 129,000
- Wolnostojący z cegły dom, wspaniały dochód - cena tylko \$ 235,000 - okolica Dundas-Scarlett.
- Mississauga - townhouse \$ 135,000
- Jane-Dundas - wolno stojący dom, cena \$ 265,000, dochód \$ 252,000

ERIK TURSKI
 Broker
 TEL. 251 - 2999
 lub 762 - 0000; 767 - 8399

Montreal Trust

499 Main Street South, Brampton, Ont. L6Y 1N7
 TEL. (416) 456-2333

BRAMPTON!
 Atrakcyjne domy na sprzedaż.
 TANIEJ niż w Toronto!
ANNA KONARSKA

RE/MAX

Renown Realty Ltd.
 4195 Dundas Street West
 Tel: 231-0600 (24 godzinny serwis)

Marek Gorlewski
 dom: 769-9440

Eryk Hasiak
 dom: 620-1177

Doświadczenie! Rzetelność! Fachowość!
Pomoc w kupnie, sprzedaży i finansowaniu nieruchomości!

High Park - Ekskluzywnie, po remoncie, w doskonałym stanie:
 6-plex \$ 799,000 (\$ 60,000 dochodu)
 triplex \$ 499,000 (\$ 42,000 dochodu)
 triplex \$ 479,000 (46,000 dochodu)
 -przerobiony "warehouse" 17,000 stóp kw. \$ 130,000 dochodu, \$ 1,579,000
 -reprezentacyjna, znakomicie położona rezydencja \$ 559,000
Bloor W. Village - 3-sypialniowe bungalow, świetnie utrzymane, dodatkowe mieszkanie w basemencie, \$ 269,000.
 Potrzebne: budynki apartamentowe, hotel/motel, farmy, domy do renowacji

doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN

Wszelkie porady medyczne,
powypadkowe, rodzinne,
stress-relaxing, psycho-
terapia, wizyty domowe

Proszę dzwonić pod numer:
531-8887

dr Bogdan Pietraszek
Family Doctor
(lekarz ogólny)
190 Fern Ave.
(naprzeciwko Credit Union)
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE
Tel. 532-4317

Montreal
Polonijna Kasa Kredytowa
65 Sherbrooke St. E. ste 103
Tel. 845-3534

oferuje Polonii na wyjątkowo
dogodnych warunkach
wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie
na sumy złożone w Kasie
pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

BIURO ADWOKACKIE
Y.R. BOTIUK, Q.C.
Sprawy: SĄDOWE • SPADKOWE
• PRZEJMOWANIA
NIERUCHOMOŚCI
• NOTARIALNE

Dokładna znajomość języka polskiego.
2323 Bloor St. West (przy Windemere)
TORONTO, ONT. M6S 4W1
TEL. 763-4933

DENTYSTYCZNE PROTEZY

NOWE • NAPRAWY
URSULA I. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
4 Wall St.
(Highway 401 i Weston Rd)
Tel. (416) 245-7168

COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING &
INCOME TAX SERVICES

Fachowo i solidnie
księgowość i rachunkowość
dla małych
przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy

ANDRZEJ SZCZERBA
Tel. 762-5891

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

Halina Baranowska
M.A. A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubez-
pieczenia na życie, zdrowie, plany
emerytalne RRSP, żywotnie renty,
ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE M9C 4Z4
Tel. bus. 622-1115

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych
oraz
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West Tel. 762-4136

doktor
Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
Tel. 828-0038

dr Maria Raczyńska
Lekarz rodzinny
Family Physician
z długoletnim
doświadczeniem
2000 Credit Valley Rd.
suite 506
MISSISSAUGA, Ont.
Tel. (416) 828-4812

JERZY SZEMPLIŃSKI

-- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
-- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe
na życie, chorobowe, biznesu; świadcze-
nia socjalne (dentysta, lekarstwa)
-- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
-- Plany edukacyjne dla dzieci
-- Dochody inwestycyjne, 100.000 wolne
od podatku

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

POLSKA KSIĘGARNIA OD NOWA

Proponuje bogaty wybór
książek.
629-7857

Książki do nabycia w
Centrum Handlowo-
Usługowym PIAST
121 Roncesvalles Ave. Toronto

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze
zmianami ka-
nadyjskich przepisów
immigracyjnych
zawiadamy wszystkie
osoby pragnące
uzyskać stały pobyt
w Kanadzie
- niezależnie od ich
obecnego statusu - że
nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we
wtorki w godzinach
12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

TIPS Tomasz Iwanowski Professional Services
440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2
189B DUFFERIN ST., TORONTO, ONT. M6K 1Y9

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować
do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły •

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba) i 532-6970
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

Mutual of Omaha Insurance Company

n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku
w razie choroby lub wypadku dla osób
zatrudnionych na własny rachunek
n plany finansowe zabezpieczające dzieci
n plany emerytalne RRSP
n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.
Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

MENTURE THERAPY CLINIC

Jan M. Wisniewski, D.T.
Pierwsza polska protezownia dentystryczna
2337 Dundas St. W.,
Toronto M6R 1X6
(Bloor/Dundas Square Bldg.)
533-8811

NEW YORK LIFE INSURANCE CO.
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA

Life Insurance (na życie) • Disability (chorobowe) •
Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP •
Annuity (emerytura)
SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro: 226-6515 dom: 858-0129

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W.
(wejście od wschodniej strony budynku)
Tel. 762-9523

otwarta
codziennie od 10⁰⁰ do 2³⁰ po poł. i od 7⁰⁰ do 9⁰⁰ wiecz.
soboty od 10⁰⁰ do 12³⁰ po poł.

Konta depozytowe...	7 3/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	7 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	8 3/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	8 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	9% rocznie
1-roczone certyfikaty...	10 1/2% rocznie
1-roczone certyfikaty (min.\$ 50.000)...	11% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/4% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	10 1/2% rocznie
1-roczone Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 3/4% rocznie
3-letnie Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 % rocznie
R.R.I.F.	10 1/2% rocznie
Pożyczki personalne...	17% rocznie
Pożyczki hipoteczne (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	13 1/2% rocznie
OHOSP	10 1/4% rocznie
Line of Credit...	17 1/2% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest
warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS

Jan Weinsberg
Tłumacz przysięgły
296 Bruyere St.
Ottawa, Ont. K1N 3E5
Tel. (613) 233-6570

Julia Korpała, L.L.M.
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką.
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski, m.in.
małżeństwa przez pełnomocnika,
rozwoły w Polsce, wszelkie notarialne
pełnomocnictwa do Polski, notarialne
sprzedaże, kupna i dzierżawy domów,
gruntów, spadku i inne sprawy majątkowe
w Polsce oraz pisma do polskich sądów i
urzędów

3290 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO, M8V 1M4
Przyjęcia po telefonicznym uzgodnieniu
TEL. 255-5954; 259-9234

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**

Niezależnie od tego
jaki masz status
NIE ZWLEKAJ!
nawiąż kontakt z

L.L.M.
**IMMIGRATION
CONSULTANTS**

Poprzedni kierownik
rządowego programu
immigracyjnego dla
Polaków w Toronto
LINDA LEVER
240 Richmond St. W.
suite 304
Toronto M5V 1W1
(416) 971-9914

Wykonujemy
po przystępnych
cenach
**MALOWANIE,
TAPETOWANIE**
oraz wszelkie roboty
związane z
**WYKONCZENIEM
WNETRZ**
TEL. 431-3869

**TŁUMACZENIA
NA ANGIELSKI I POLSKI
Z NASTĘPUJĄCYCH
JEZYKÓW:**

• polski • angielski
• rosyjski • francuski
• szwedzki • niemiecki
i hiszpański

RÉSUMÉ
766-9927

INCOME TAX SERVICE
ZOFIA ADAMCZYK M.B.A.

Dla Metro Toronto i Kitchener-Waterloo
Zeznania podatkowe regionu dla osób prywatnych
i małych przedsiębiorstw wg najnowszych przepisów
finansowych w Twoim domu.
Bezpłatne konsultacje i porady.
**JEŻELI JESTEŚ NOWO PRZYBYŁYM,
TEŻ NALEŻĄ CI SIĘ KREDYTY!**
TEL. (1-519) 749-0842

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
Nowy adres i telefon:
2933 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

POLSKIE BIURO PODRÓŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
1592 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7.
TEL. 533-9496-7

(stacja kolejki Dundas West)

• Podróże indywidualne, grupowe, czarterowe • PEKAO gwarantowane zlecenia wg
katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wizy, tłumaczenia •
Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu

PRACA

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie.

Tel. 747 - 6034

POPIERAJMY SIĘ

Pomóż Polakowi znaleźć pracę. Jeśli wiesz, że twoja firma szuka pracownika, poproś szefa o zgodzenie na nas. Nasze ogłoszenia są bezpłatne. Dziękujemy. Echo - 747 - 6034

POTRZEBNA osoba na part-time z własnym samochodem. 8 dol./godz. TEL. 760-7583

ZAJMĘ się prowadzeniem domu starszej osoby z zamieszkaniem lub dochodząc. Proszę pisać na adres: Anna Brudek, 5 Valley Woods Rd. Unit 126, Don Mills, Ont. M3A 2R4

SZUKAM pracy przy pielęgnacji kwiatów i roślin w ogrodach lub drobnych prac porządkowych. Wiadomość na adres redakcji.

KELNERZY lub kelnerki na cały lub pół etatu potrzebne. Rozmawiać z menadżerem. 180 Steeles Ave. W. Swiss Chaleł.

SZUKAM pracy jako elektryk na przyłączenie. Posiadam pozwolenie na pracę. TEL. 588-7248 od 3 pm-11 pm.

POSZUKUJĘ osób do rozprowadzania kosmetyków (hostess). Przyjemna praca. Blizsze informacje - Liliana. TEL. 276-1091

KIEROWCA mechanik z własnym samochodem osobowym szuka pracy. Tel. 360-8751

PLASTYCZKA - projektant mody, krawcowa z doświadczeniem w przerobkach i aplikacjach szuka pracy i przyjmie zamówienia na ekspresowe usługi. TEL. 360-8751

NOWO przybyła z Polski nauczycielka nauczania początkowego zapoekuje się dziećmi lub starszą osobą w okolicy Eva Road (w pobliżu West Mall) w Etobicoke. Bez zamieszkania. TEL. 622-9031 Teresa

KRAWCOWA uszyje na miarę. TEL. 251-8158

MASAZYSTA, młody mówiący po angielsku szuka zajęcia. Hamilton, tel. 549-6475 dzwonić po 20

PRZYJEZDNY z Polski elektromechanik i bardzo dużym stażem pracy polskim i amerykańskim i stałym pobytem szuka pracy, tel. 438-7750

BABY sitter z zamieszkanem na miejscu lub dochodząca potrzebna. Rexdale, Kipling. Tel. 749-4584

MEZCZYZNA w wieku 55 lat poszukuje pracy przy remontach domów, czyszczeniu podłóg, malowaniu ścian, zajęciach murarskich. Tel. 255-0577

POTRZEBNA gospodyni domowa. TEL. 738-6907 dzwonić po 6 pm

POSZUKIWAM programistę w języku C, albo D-base III. Znajomość angielskiego nie wymagana. Tel. 296-3556

KOBIETA przybyła z Polski, lat 35, poszukuje pracy do dzieci, osób starszych lub chorych. TEL. 255-1963 prosić Olę

SOLIDNI pracownicy poszukują do fabryki bieżek papierowych, 8 dol. na start. Pracimy OIHP i dodatkowe ubezpieczenia po trzech miesiącach. 939 Winston Churchill Blvd. Mississauga w dzwonić 823-1731, Andrew.

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Brampton. Tel. 455-5294 prosić Agnieszka.

KOBIETA poszukuje pracy w weekendy. TEL. 761-9571 prosić Hankę

PIELĘGNIARKA, masażystka: podejmie pracę part-time w weekendy. Tel. 781-2600

MATKA 2-letnich bliźniaków zajmie się dzieckiem u siebie w domu. Tel. 251-8158

KRAWCOWA z wieloletnim doświadczeniem poszukuje pracy. Tel. 620-5246

MŁODY mężczyzna poszukuje jakiegokolwiek pracy, doświadczenie kanadyjskie, pobyt stały. Tel. 431-5083 prosić Jacka

NOWO przybyła z Polski lat 38 podejmie każdą pracę. Tel. 251-7312

DONUT Shop requires counter - helping part-time Saturday and Sunday evenings and nights. Call 588-2734

POTRZEBNA pomoc domowa do opieki nad czworogłędem z zamieszkanem na miejscu. Tel. 738-9794

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. Dundas/ Cawthra, tel. 896-2658

MŁODA mężczyzna ze stałym pobytem z doświadczeniem w pracy na fabrycznych maszynach, znający podstawowy angielski szuka pracy. TEL. 277-4452

MATRYMONIALNE

MŁODY, pracujący z kanadyjską praktyką przyjmie każdą pracę. TEL. 438-0894

KOBIETA w średnim wieku uczciwa, bez nałogów chętnie zapoekuje się dziećmi lub starszą osobą. TEL. 828-8735

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Okolice Lakeshore i Royal York. TEL. 253-9985

MŁODY, silny marynarz poszukuje pracy. TEL. 287-4150

SKILLED malling machine operator - two dye maker, wage to be discussed. Social insurance number required. 571 Femmar Dr. Weston, Ont. TEL. 747-5669. TORO-MACHINE-REPAIR.

POSZUKUJĘ pracy - malowanie i tapetowanie. Mam doświadczenie z Polski, Europy Zach. i Kanady. Posiadam pozwolenie i podstawowy angielski. TEL. 253-5420

PRZYJMĘ chatupnictwo, najchętniej dzielnictwo ręczne. Tel. 897-1801 od g. 18 do 23.

PRZYJMĘ każdą pracę po południu od godziny 17. Posiadam SIN. TEL. 279-4826 Maria

TECHNIK - dentystyczny, szkoła krakowska poszukuje pracy. Tel. 338-3362

MŁODA energiczna Pani ze znajomością angielskiego i francuskiego poszukuje pracy. TEL. 848-6720

DWÓCH MŁODYCH mężczyzn podejmie każdą pracę. TEL. 255-5085 prosić Leszka.

KOBIETA bez nałogów, uczciwa, lubiąca dzieci podejmie pracę jako opiekunka z zamieszkanem lub nie. Mieszka w Mississauga. Tel. 828-8735

NOWO przybyły mężczyzna poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 234-8230

KOBIETA w średnim wieku zapoekuje się dziećmi i podejmie się pracy domowej. TEL. 896-7933

MŁODA energiczna pani ze znajomością angielskiego i francuskiego poszukuje pracy. TEL. 255-4959

MŁODA kobieta przyjmie pracę z dziećmi. TEL. 536-7244

STOLARZE, hydraulicy, murarze, spawacze, posadzkarze, malarze oraz osoby posiadające doświadczenie przy kładzeniu "drywall" (gipsowych) oraz "plaster" poszukiwane do prac budowlanych. Zgłoszenia wieczorem między 19-22. Dzwonić Adam 421-7071

FOTOGRAF do pracy w cieniu bardzo potrzebny. Dzwonić wiecz. 19-22, tel. 421-7027 (Adam)

MŁODY mężczyzna z pobytem stałym szuka plnie jakiegokolwiek pracy. Zna trochę angielski. Z zawodu mechanik. TEL. 767-0748 prosić Grzegorza.

PODEJMĘ pracę od 27 marca w charakterze pomocnika malara. Dzwonić po 6 wiecz. TEL. 247-6401

ELEKTRYK podejmie pracę od 27 marca, dzwonić po 6 TEL. 247-6401

ENERGICZNA Polka ze stałym pobytem podejmie dobre płatną pracę. Dzwonić po 6 TEL. 247-6401

KSIEGOWA z Polski i 25-letnim doświadczeniem szuka pracy. TEL. 626-6783

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, posiadam doświadczenie i znajomość angielskiego. TEL. 423-5144 Barbara

ŻYKANSIA dla nowo przybyłych metalowców. Język angielski niekonieczny, potrzebne obyczaje warsztatowe i maomoc pracy na frezarkach.

PRACUJĘ dla siebie w domu. Cały lub pół etatu. Nieograniczony zarobek. Po informacji pisać: W and G Marketing Company Co. Adres: PO AGINCOURT Box 301 M1S-3B9 zaliczając zaadresowaną kopertę, znacznik i 1 dolara za przygotowanie wyrykił.

MŁODY mężczyzna starszą się o posiadający stały znający podstawowy angielski, posiadający kanadyjskie prawo jazdy, podejmie każdą pracę. TEL. 261-3286

KOBIETA, lat 45, uczciwa przyjmie pracę w okolicy Lakeshore i Royal York lub zapoekuje się dzieckiem. TEL. 253-9182. Dzwonić po godz. 18, prosić Wandę.

NOWO przybyły ze stałym pobytem, nie znający dobrze angielskiego, szuka stałej pracy. Prosić Grzegorza, tel. 7670748

OSOBA będąca na wizycie zapoekuje się dziećmi lub podejmie prace domowe od 15 kwietnia br. na okres 1 roku z zamieszkanem. Dzwonić collect po 20, tel. (403) 481-0138 prosić Elę.

DO SPRZEDANIA:
Lakeshore & Brownsline - RESTAURACJA z galerią, 30 miejsc, polska kuchnia, kanadyjska klientela. 90 tys. + w 88 roku, pełna licencja LLBO, wynajem do 1997 roku, niski czynsz, cena 119 tys. dol. Informacja po 8 wieczorem. TEL. 252-0206

SPRZEDAŻ

MOKRE beczi po whisky sprzedam. TEL. 218-0259 lub 756-2531

SPRZEDAM tanio nowe pianino marki Legnica. TEL. 896-7267

DO SPRZEDANIA bliźniak z cegły (semi-detached), trzy sypialnie, 1 pokój rodzinny, 1 pokój wypoczynkowy, kuchnia, kompletna łazienka, dwie werandy, kompletny apartament w Basemencie, w bardzo dobrym stanie. Toronto, ulica Macdonell, cena \$ 234,900. TEL. 537-5854

DOM MŁODZIEŻY do zamieszkania przez cały rok, 3 pokoje, ogrzewanie elektryczne, nad Zalemem Zegrzyńskim, na zamkniętym terenie, 30 km od Warszawy. TEL. (416) 275-2109

SPRZEDAM nowy, murywany dom z ogrodem w Polsce w Lesznie Wielkopolskim. 7 pokoi, 2 łazienki, garaż, z dużym tarasem. Luksusowe wykończenie. Dobry dojazd. TEL. (519) 748-2940 po 16.

M2 WARSZAWA - Stegny, sprzedam. Telefon, 32 m², jasna kuchnia, kafelki, 1 piętro. Bardzo dobra komunikacja. TEL (416) 279-2997

TANIO SPRZEDAM dom murywany, stan surowy, niekryty, woda + elektryczność, ogród z drzewami owocowymi, 15 lat, około 1 ha, na działce punkt skupu owoców i warzyw z możliwością pracy, okolice Elektrowni Kozienice, woj. Radom. Wiadomość w redakcji.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA czysty i jasny apartament w basemencie. 700 dol., osobne wejście, blisko sklepów i komunikacji. Mississauga. TEL. 273-5300

DO WYNAJĘCIA w polskiej dzielnicy trzy samodzielne pokoje na 1 piętrze, z prywatnym wejściem. Używalność kuchni, stołowego, łazienki, parkowania, garażu. Cena \$400. TEL. 921-6778

3 POKOJE z kuchnią i łazienką na parterze z używalnością pralni, parkowania i garażu do wynajęcia w polskiej dzielnicy dla rodziny. TEL. 921-6778

MŁODE małżeństwo z jednym dzieckiem 9-letnim szuka 1 lub 2-sypialniowego niedrogiego mieszkania. Tel. 285-6231

POKOJE do wynajęcia od 1 marca. Scarborough. TEL. 266-6391

OD ZARAZ! Jednosypialniowe mieszkanie w Mississauga (basement) do wynajęcia. TEL. 278-0259

MŁODE małżeństwo poszukuje mieszkania 2-sypialniowego, najchętniej w Etobicoke lub Mississauga. TEL. 253-9654

1000 dol. NAGRODA za znalezienie 1-lub 2-sypialniowego mieszkania w budynku apartamentowym. TEL. 533-0601

MŁODE małżeństwo poszukuje mieszkania 1-sypialniowego, najchętniej w Etobicoke lub Mississauga. TEL. 252-8594

MŁODA osoba, niepaląca poszukuje taniego pokoju w zachodniej Mississauga od 1 kwietnia. TEL. 244-2805 po g. 19.

A D A M ' S
RADIO - TV REPAIR
Naprawa wszystkich rodzajów telewizorów, radiodiodnioków, video, magnetofonów, konwererów.
TEL. 626 - 0620

POSZUKUJEMY SPONSORÓW

Znużeni długotrwałym oczekiwaniem w obozach przesiedleńczych państw zachodnich, zagrożeni deportacją bądź nekani straszliwie trudnymi warunkami bytowymi, w tym tygodniu o sponsorowanie proszą:
1. Włodzimierz Batko, lat 40, rozwiedziony, w obozie łacińskim przebywa od 1987 roku; praktykujący katolik, bez nałogów; kowal-ślusarz z zawodu; jego adres: Albergo "il Casale" Via Appia Km. 62-400 04010 Borgo Carso, Italy.
2. Marek A. Tokarski, 28 lat, żonaty, (dwoje dzieci), z zawodu mechanik-kierowca; żona - technik-mechanik; tuła się od 1986 roku po Europie w poszukiwaniu sponsora do Kanady; jego adres: Postbus 90403 1006 Bk Amsterdam, Holandia
3. Jacek Tokarski, kawaler, lat 23, blacharz karoseryjny,

zdolny do podjęcia każdej ciężkiej pracy; adres: Postbus 90403 1006 Bk Amsterdam, Holandia
4. Jan Ochnik, 36 lat, wielokrotnie szycanowany i karany w kraju za działalność polityczną; adres: Hauptstr. 1, 8701 Aub, BRD.
5. Polsko-arabska rodzina: Elżbieta Borkowska El-Badry, ur. 12 sierpnia 1962 r. w Łomży, jej mąż, piaskarz z zawodu Hamdi Monstafa El-Badry, ur. 26 marca 1950 r. w Aleksandrii; oraz ich dwoje dzieci urodzonych w Atenach; adres: Platz-Vathis Str. Palaiologou 1 Athens, Greece
6. Krzysztof Gonera, ur. 19 stycznia 1950 r., technik - mistrz - mechanik samochodowy, jego żona Lucyna, ur. 22 czerwca 1952 roku i ich dwoje dzieci; ich dokumenty na emigrację złożone są w International Catholic Migration od marca 1988 w Atenach; adres: Krzysztof i Lucyna Gonderowie 104-38 Athens, Paleologou 53-55, Greece.
7. Marek Szkic, 22 lata, kawaler z maturą i wielką chęcią do każdej pracy, byle tylko w Kanadzie; adres: Taunusstr. 36, 6301 PH - Gruningen, BRD.
8. Państwo Irena i Czesław Idziór, technicy - ona - drogowo-geodezyjny, on - mechanik samochodowy; wiek 30 i 33 lata, córeczka Alicja -

7 lat; na konto przyszłych sponsorów zdeponowali w ZG Kongresu Polonii Kanadyjskiej i w ZG Związku Polaków w Kanadzie odpowiedzialnie pieniądze jako zabezpieczenie na różnej wydatki; ich adres: 8060 Dachau, Erich Hubmann Str. 20 BRD, tel. 08131-82799
9. Artysta plastyk z prawem jazdy, żoną i synem; Robert Makarewicz, Enndorfer Str. 228, 2350 Neumunster, West Germany
10. Małżeństwo: Andrzej Rembiejewski, ur. 2 kwietnia 1954 roku, inżynier-mechanik i Julitta, ur. 6 sierpnia 1958 roku, mgr chemii; ich syn Marek - ur. 16 marca 1983 r., od października 1987 r. przebywający w Niemczech Zach.; posiadają 1500 marek zachodniemieckich, ich adres: Bgm - Corneli - Ring 58 4730 Ahlen, West Germany, tel. 023823903.

Wszyscy proszący o sponsorowanie obiecują odpracować lub odwzajemnić się w inny sposób za udzieloną im pomoc i umożliwienie rozpoczęcia nowego życia w Kanadzie, kraju wielkich szans i nadziei dla wszystkich mieszkańców naszej Planety. Pomóżmy więc rodakom ku pozytywowi Kanady i chlubie Starego Kraju. C.d. w następnym numerze.

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA
lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

VENS System Ltd. zatrudni subkontraktorów do wszelkich robót budowlanych. TEL. 238-1436

MŁODA kobieta poszukuje pracy w Brampton lub w Mississauga. TEL. 453-9051

MARIA'S Cleaning Services przyjmie sprzątanie mieszkań. Doświadczenie. TEL. 465-8061

Potrzebny do przyuczenia i operowania frezarką sterowaną numerycznie i robienia programów. Dzwonić od 8 do 10 wiecz. TEL. 275-4205

KOBIETY do sprzątanja zatrudnić. Dzwonić między 19 i 20. TEL. 421-3961

MEZCZYZNA podejmie każdą pracę. Zna dobrze jęz. rosyjski. TEL. 751-9568 Tadeusz

25-LETNIA dziewczyna poszukuje pracy w Mississauga. TEL. 823-2204

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku przedszkolnym. Mississauga. Bilsko Square II i kościoła Maksymiliana Kolbe. Tel. 275-8572

MEZCZYZNA "na wizycie" z zawodu malarz poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 275-8572

POTRZEBNA pani do opieki nad dziećmi. Okolice Finch i Bathurst. Tel. 398-2699

MŁODA kobieta ze stałym pobytem poszukuje pracy. TEL. 323-0458

MALŻEŃSTWO w sile wieku, z dwoma dorosłymi synami (kawalerowie) poprowadzą: motel, hotel, budynek. Posiadają praktykę. Warunek - mieszkanie, pracę możemy podjąć od 1 marca 1989, miejscowość obojętna. TEL. (613) OTTAWA 746-3191

POTRZEBNA opiekunka do dwojga dzieci i pracy domowej z zamieszkanem. Okolice Kennedy & Steeles. TEL. 475-5980

DOCHODZĄCA opiekunka do dziecka, mówiąca trochę po angielsku bądź po rosyjsku potrzebna. Okolice Steeles & Bathurst. TEL. 736-4897

KRÓTKO O POLAKACH:

• **PILKA NOŻNA.** Przebywająca w lutym na tournée po Ameryce Środkowej reprezentacja Polski rozegrała 4 mecze, z których trzy pierwsze wygrała, a ostatni z Meksykiem przegrała. Zwycięsko zakończyły się spotkania z Kostaryką 4:2 (bramki: Warzycha - 2, Kosecki i Urban po 1), z mistrzem Kostaryki Herediano 1:0 (bramkę zdobył R. Tarasiewicz w 43 minucie) oraz z Gwatemalą 1:0 (gola strzelił K. Warzycha w 54 min.). Niestety ostatni mecz z Meksykiem - najsilniejszym przeciwnikiem tournée Polacy przegrali 1:3 strzelając m.in. bramkę samobójczą. Wyprawę do Ameryki Środkowej poprzedziło zgrupowanie w Zakopanem, podczas którego jak powiedział trener Łazarek, pracowano głównie nad cechami motornymi. Do Ameryki nie pojechało kilku tzw. etatowych reprezentantów. Komornickiego, Roberta, Warzychę i Bendkowskiego wyłączyły poważne kontuzje. Dziekanowski (Legia Warszawa) i Jarosław Araszkiewicz (Lech Poznań) nie otrzymali paszportów. Wydział Paszportowy Komendy Stołecznej wystosował pismo do Centralnego Ośrodka Sportu w Warszawie, w którym poinformował, że Dziekanowski nie otrzymał paszportu, gdyż nie upłynął jeszcze okres warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Warszawie z 2.9.1988 r. Przypomnijmy, że Dariusz Dziekanowski za spowodowanie wypadku samochodowego we wrześniu ub. roku został skazany na rok ograniczenia wolności z zawieszeniem na 3 lata oraz 300-tysięczną grzywnę.

Natomiast Araszkiewicz nie otrzymał paszportu, gdyż Wydział Paszportowy WUSP w Poznaniu powołał się na jego nieuregulowane sprawy alimentacyjne. A. Szymański, szef sekcji piłki nożnej CWKS Legia powiedział, że Dziekanowski wyjeżdżał ostatnio z klubem za granicę m.in. do Monachium, a trener Lecha Poznań

A. Strugarek był zaskoczony decyzją władz paszportowych, gdyż podkreślił, że Araszkiewicz wyjeżdżał z klubem na mecze do Albanii i Hiszpanii. Kluby są więc silniejsze niż PZPN, gdyż interwencja PZPN w sprawie Dziekanowskiego i Araszkiewicza nie przyniosła skutku. Niektórzy działacze sportowi są zdania, że Araszkiewicz i Dziekanowski nie otrzymali paszportów, gdyż władze obawiały się, że obydwoj nie wrócą już do Polski, tak jak z wyjazdu reprezentacji do Włoch w ub.r. nie powrócił A. Rudy. Ostatecznie więc Łazarek zabrał do Ameryki Środkowej następujących piłkarzy: Wandzika, Prusika, Kaczmarka, Łukasika, Wdowczyka, Jegora, Szustera, Rzepkę, Wijasa, Soczyńskiego; Tarasiewicza, Fornalaka, Urbana, Warzycha i Koseckiego.

• **KOLARSTWO.** W Paryżu zakończył się czterostopowy wyścig kolarski dla zawodowców Etoile de Besseges. Zadebiutowała w nim polska grupa zawodowa "Exbud". Niestety, Markowi Szerszyńskiemu nie udało się utrzymać miejsca w pierwszej dziesiątce, ale w przekroju wszystkich czterech etapów polscy kolarze zaprezentowali się nieźle. Marek Szerszyński na pierwszym zajął szóstą lokatę, a jego koledzy z zespołu na następnych plasowali się w granicach 10-12 miejsca. Na trasie białoczerwoni należeli do aktywnych. Andrzej Mierzejewski i Marek Kulas wyróżniali się na górskich premiach. W wyścigu zwyciężył Belg Etienne de Wilde, który wygrał także pierwszy i trzeci etap.

• Kolarze polskiej profesjonalnej grupy "EXBUD" startowali w kolejnej imprezie, pokazując się znów na czołowych pozycjach. W jednoetapowym "klasiku" na trasie 150 km z Nicei do Alassio Andrzej Mierzejewski - zajął ósmą, a Andrzej Sereciuk - dziewiątą pozycję. Wyścig wygrał w czasie 4:25:10 belgijski kolarz, Wim van Lotto, który na finiszu pokonał trójkę współpartnerów ucieczki na około 20 km przed metą - Włochów Marco Viallego i Stefano Della Santę oraz Francuza Jacques'a Decriona 28 sek. za nimi linię mety minęła czwórka kolarzy z Mie-

rzejewskim, natomiast w 1 min. i 15 sek. za zwyciężcą kolejną grupę przyprowadził Sereciuk. Startowało 107 zawodników.

• **PLYWANIE.** Kolejny sukces odniósł nasz najlepszy delfinista, Rafał Szukała w zawodach zaliczanych do Pucharu Świata. Po zwycięstwie na 200 m w Paryżu poznaniak w prestiżowym mityngu "Areny" w Bonn, zajął 5 miejsce na 100 m, dwukrotnie poprawiając własny rekord kraju (55.05). W eliminacjach uzyskał czas 54.79 (trzeci wynik), a w finale 54.72. Wygrał ten finał Kanadyjczyk Tom Ponting 53.12. Był to jedyny "polski" finał w Bonn. Bliscy znalezienia się w szóstkach byli jeszcze sklasyfikowani na 8 pozycjach - Szukała na 200 m delfinem i Maciej Konecki na 400 m zmienn.

• **BRYDŻ.** Brydżyści Czarnych Słupsk potwierdzili wielką klasę. Zdecydowanie dominowali w ostatnim turnieju z udziałem sześciu najlepszych zespołów I ligi. Czarni wygrali wszystkie mecze: z Budowlanymi Poznań 19:11, z Ursynowsko-Natolińskim Towarzystwem Społecznym 25:4, z Marymontem Warszawa 16:14, z AZS Lublin 21:9, z Polonią Przemysł 25:5. Czarni zdobyli tytuł mistrzów Polski na 1989 rok. Dalsze miejsca: 2. AZS Lublin, 3. UNTS, 4. Marymont, 5. Budowlani, 6. Polonia Przemysł.

• **TENIS STOŁOWY.**

Andrzej Grubba szybko pozbił się po chorobie, która wyeliminowała go z turnieju Europa Top 12 w belgijskim Charleroi. W angielskim mieście Preston wygrał inny prestiżowy turniej - masters. W decydującym meczu Polak pokonał wicemistrza Europy 1988 z Paryża Andrieja Mazunowa (ZSSR) 19:21, 21:12, 21:10. W półfinale nasz tenisista stołowy wygrał z bratem Andrieja, 17-letnim Dmitrijem 21:15, 21:15.

• Bardzo dobrze zaprezentowali się Zbigniew Mojski i Mirosław Pierończyk na turnieju w tenisie stołowym w Schwerinie. Polacy zajęli pierwsze miejsce w grze podwójnej, pokonując w finale Dmitrija Mazunowa i Podnosowa (ZSSR) 18:21, 21:19, 21:17.

• Andrzej Grubba zdobył po raz dziewiąty tytuł mistrza Polski.

Grubba zwyciężył w finale mistrzostw rozegranych w Częstochowie, po zaciętym pojedynku Leszka Kucharskiego 3:2. Grubba w parze ze Zbigniewem Mojskim został także mistrzem Polski w deblu. Natomiast Kucharski w parze z Dorotą Bilską wygrał mistrzostwo Polski w grze mieszanej.

• **SKIBOBY.** 17-letni Polak, Zenon Podzorski, zdobył brązowy medal w slalomie specjalnym juniorów na odbywających się w zachodniemieckiej miejscowości Oberanmergau (Alpy Bawarskie) mistrzostwach świata w skibobach. Polak uzyskał łączny czas dwóch przejazdów 1:16.51. Wygrał Andreas Iser (Austria) - 1:14.91 przed Lubosem Koditekem (CSRS) - 1:15.70. Na czwartym miejscu uplasował się drugi reprezentant Polski, Jarosław Trąbała - 1:17.84.

• **ZAPASY.** W szwedzkiej miejscowości Vasteras odbył się turniej zapaśniczy w stylu klasycznym, w którym dobrze zaprezentowali się zawodnicy polscy. W wadze do 48 kg Andrzej Głabawansował do finału, gdzie przegrał 0:5 z Olegiem Kuczarenką (ZSSR). W wadze do 52 kg Stanisław Wróblewski w walce o 3 lokatę zmierzył się z An Han-Bongiem (KRLD) i przegrał 0:8. Lepiej spisał się w kategorii do 62 kg Ryszard Wolny, który zajął trzecie miejsce pokonując w decydującej walce Theodora Dikanda (Szwecja) 11:4.

• **PILKA NA LODZIE.**

W Gdańsku na lodowisku hali "Olivia" rozegrane zostały po raz pierwszy w Polsce zawody w piłce na lodzie. Jej popularyzatorem stała się ekipa z fińskiego miasta Turku. Jest to gra będąca czymś pośrednim między popularnym w ZSSR i krajach skandynawskich "bandy" a hokejem na lodzie, tyle że zawody odbywają się nie na tafli lodowej wielkości boiska piłkarskiego z udziałem po 11 zawodników w drużynie, lecz na tafli wielkości pola hokejowego - po 6 zawodników i przy użyciu trochę krótszych kijów. Do gry używa się piłeczki z plastiku o przekroju 6 cm i wadze ok. 60 gramów. Bramkarze nie używają kijów. Gra odbywa się w czasie dwa razy po 25 min. z 5-minutową przerwą.

Finowie w piątek dali najpierw pokaz gry z udziałem dwóch swoich drużyn, a w sobotę odbył się mecz z udziałem drużyny z Turku i zespołu gdańskiego, opartego na I-ligowej drużynie hokejowej Stocznio-wca. Gdańszczanie zupełnie nieźle radzili sobie z nową dyscypliną i ulegli Finom tylko 4:5 (1:3).

• **SIATKÓWKA.** Puchar Polski w siatkówce kobiet zdobyła drużyna Stali Bielsko-Biała, a wśród mężczyzn siatkarze AZS Olsztyn. W finale PP rozegranego w Gostyniu wśród kobiet drugie miejsce zajęła drużyna Płomienia Sosnowiec, trzecie Wisły Kraków, a czwarte Poloneza Warszawa, natomiast wśród mężczyzn drugie miejsce zajęli siatkarze Stali Stocznia Szczecin, trzecie Resovii Rzeszów, a czwarte Czarnych Radom.

• **ANTONI ŁACIAK NIE ŻYJE.** Sport polski, pograżony został w głębokiej żałobie. W wieku 49 lat zmarł jeden z najbardziej utytułowanych skoczków narciarskich w kraju - ANTONI ŁACIAK. Był jednym z najbardziej uzdolnionych wychowanków ŁKS Szczyrk i trenera mgr Mieczysława Kozdrunia oraz Antoniego Wiczorka, u którego stawił pierwsze kroki. Skakał brawurowo i skutecznie, pewnie też lądował. Dwukrotnie zdobył tytuł mistrza Polski juniorów, dwa razy triumfował też wśród seniorów. Potrafił bić się o największe laury. Wielką formą błysnął w 1962 r. na mistrzostwach świata FIS w Zakopanem. Na Dużej Krokwi zajął wysoką, szóstą lokatę, a na Średniej Krokwi powtórzył sukces Stanisława Marusarza z mistrzostw FIS w 1938 r. - zdobył tytuł wicemistrza świata.

ZESTAWIENIA PODATKOWE
INCOME TAX SERVICES
SCARBOROUGH
Teresa Eminowicz
287-3179
• Bezpłatne porady • Specjalne
ceny dla małżeństw emerytów
i osób niepracujących

W minionym roku, w sowieckim sporcie wystąpiło wiele zjawisk, które jeszcze niedawno wydawały się trudne do pomysłenia. Kulisy hokejowej reprezentacji odsłonił Igor Łarionow. Irina Rodnina nie zostawiła suchej nitki na środowisku tyżwiarzy. Udał się futbolowy eksperyment z samowystarczalnością i zawodowstwem Dniepru Dniepropietrowsk, który zresztą bez problemu zdobył tytuł mistrza. Rinat Dasajew zawiątał do Sewilli, Aleksander Zawarow gra z powodzeniem w Juventusie. Koszykarze studiują oferty z zawodowej NBA hokeiści kupują mały Kanady. Pieniądze przestały być tematem tabu i to nie tylko rubie, ale i dolary zarabiane za granicą przez czołówkę sportowców ZSSR. Na łamach prasy rozpoczęła się także krytyka działalności niektórych działaczy i wydziałów sowieckiego Komitetu Sportu, a Jurij Własow publicznie twierdzi,

PIERESTROJKA W SPORCIE

iz jest on jednym z nielicznych sowieckich urzędów centralnych, gdzie jeszcze nie dotarła pierestrojka... Gorzki, a zarazem frapujący, jest nurt rozliczeniowy wydobywający się z zapomnienia sportowców i trenerów, którzy ongiś padli ofiarą stalinowskich represji. Dużo pisze się o jeszcze niedawnych mistrzach sportu nie umiejących znaleźć sobie, po zakończeniu kariery, miejsca w społeczeństwie. Fakty często szokują, nie ma stref zakazanych. Wszystko zaś dzieje się w okresie

gdy sowiecki sport, a dowodem wyniki osiągnięte w Seulu, jest silniejszy niż kiedykolwiek...

Atmosfera jawności wydołała także na światło dzienne... "gimnastykę atletyczną", bo tak dotychczas brzmiała rosyjska nazwa kulturystyki - (obecnie zaczyna się używać określenia "kulturizm"). Jeszcze trzy lata temu ten sport oficjalnie w ZSSR "nie istniał". Uprawianie kulturystyki uważane zaś było za "moralnie szkodliwe" i miało zły smak Coca-Coli. Sowicka kulturystyka oficjalnie narodziła się w sierpniu 1987 roku. Wtedy to powołano w Leningradzie Federację działającą na terenie całego ZSSR z uprawnieniami identycznymi jak każdy inny związek sportowy. Reprezentacja startowała na ubiegłorocznych mistrzostwach świata w Australii, Ben Weider wiosną gościł u Marata Gramowa, organizacja radzieckich zawodników została przyjęta do IFBB.

KTO POMOŻE POLSKIEMU SPORTOWCOWI W DOSTANIU SIĘ DO KADRY NARODOWEJ KANADY

MAŚNIAK MACIEJ, zawodnik kadry narodowej Polski 1985-1986 w biathlonie, zdobywca Pucharu Polski i Mistrz Polski z roku 1985-1986, reprezentant Polski na Puchar Świata i Mistrzostwa Świata w 1985 r. w Szwajcarii Eggam Etzel, 1986 r. w Szwecji w Falun. Obecnie występuje w barwach Ontario z niezłymi wynikami. Kanadyjski Związek Biathlonowy zaprosił go na mistrzostwa Kanady w White Horse w Yukon. Związek pokrywa 50% kosztów podróży i utrzymania, które wynoszą 800 dol. Maśniak jest w Kanadzie półtora

roku, ma stały pobyt. Niestety nie ma środków na pokrycie kosztów udziału w zawodach, chodzi bowiem do szkoły na angielski. Udział w zawodach w White Horse jest dla niego szansą zakwalifikowania się do kadry narodowej Kanady. Pomóżmy Maciejowi w udziale w tych zawodach przez sponsorowanie go na sumę 400 dol. Apelujemy do wszystkich miłośników. Zawody odbędą się 6 marca. Osoby, które chcą pomóc Maciejowi Maśniakowi proszone są o telefoniczny z nim kontakt w Toronto tel. (416) 431-9727 w godz. po 15.